

2022

Vuosikertomus

KESKISUOMALAINEN OYJ

Rohkeaa *uudistujia*

Suomen johtava maakunta- ja paikallismedia

Tietoja

osakkeenomistajille

YHTIÖKOKOUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous pidetään 26.4.2023 Jyväskylän Paviljongissa osoitteessa Lutakonaukio 12, Jyväskylä. Ajantasaista tietoa Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

OSINGONMAKSU

Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on vuosikertomuksen julkaisun ajankohtana 4 595 657 kappaletta ja A-sarjan osakkeita 5 446 811 kappaletta eli yhteensä 10 042 468 kappaletta.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2022 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osaketta kohden. Osinko, suuruudeltaan 1,00 euroa, maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingon täsmäytyspäivänä 28.4.2023 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää osingon maksupäiväksi 8.5.2023.

OSAKEREKISTERI

Keskisuomalainen Oyj:n osaketietojen ylläpito Euroclear Finland Oy
p. 020 770 6000, faksi 020 770 6658

Osaketiedot ja osakerekisteri yhtiössä
Keskisuomalainen Oyj
Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä
PL 159, 40101 Jyväskylä
p. 014 622 000
www.keskisuomalainen.com
sijoittajat@media.fi

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2022 julkaistiin 21.2.2023.

Keskisuomalainen Oyj:n puolivuosisikatsaus vuodelta 2023 julkaistaan 24.8.2023.

SIJOITTAJAINFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj:n sijoittajainformaatio on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

VUOSIKERTOMUS 2022

Keskisuomalainen Oyj:n vuosikertomus vuodelta 2022 sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisraportin sekä vastuullisuusraportin.

Sähköinen vuosikertomus vuodelta 2022 on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com.

Painetun vuosikertomuksen voi tilata yhtiöltä sähköpostitse sijoittajat@media.fi.

SISÄLLYSLUETTELO

4

Mediakonserni Keski-suomalainen lyhyesti

6

Toimitusjohtajan katsaus

12

Mediakonserni Keski-suomalaisen liiketoiminnot

18

Keski-suomalainen-konsernin tunnusluvut 2022

24

Mediakonserni Keski-suomalaisen vuosi 2022 tarinoina

62

Keski-suomalainen-konsernin vastuullisuus

96

Keski-suomalainen-konsernin vuosi 2022 lukuina

172

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä

186

Keski-suomalainen-konsernin organisaatiokaavio

187

Keski-suomalainen Oyj:n A-osakkeen kurssikehitys

188

Mediakonserni Keski-suomalaisen historia

Mediakonserni
Keskisuomalainen
lyhyesti

Yvesi

Kaksijakoinen vuosi 2022

Keskisuomalainen-konsernille vuosi 2022 oli vahvasti kaksijakoinen. Alkuvuosi vaikutti lupaavalta koronapandemian väistyessä sivummalle, mutta kovin pitkäaikaiseen iloon ei ollut aihetta. Venäjän brutaali hyökkäys Ukrainaan muutti nopeasti maailmantaloutta synkempään suuntaan. Jo hieman oirehtinut nouseva inflaatiokehitys sai vahvasti lisävauhtia sodan seurauksena syntyneestä energiakriisistä. Venäläisen paperin katoaminen markkinasta sekä suomalaisen paperin valmistukseen kohdistunut pitkä lakko johtivat sanomalehtipaperin hinnan merkittävään nousuun. Niin sanomalehtipaperin, kuin inflaation kiihtymisen seurauksena tapahtunutta muidenkin liiketoimintaan kohdistuneiden kulojen hinnannousua, oli mahdotonta kompensoida vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 operatiivinen vertailukelpoinen tulos jäi merkittävästi edellisvuodesta. Jäimme operatiivisista tulostavoitteistamme molemmilla vuosipuoliskoilla. Kustannustoiminnan osalta peruskannattavuutemme säilyi kohtuullisella tasolla ja tuotteidemme kysyntä oli hyvä. Siirtymä paperisesta lehdestä digitaalisiin tuotteisiin eteni lähes tavoitteidemme mukaisesti, mutta kustannusten nousua emme kyenneet kompensoimaan riittävästi hinnankorotuksilla.

Keskisuomalainen-konserni on Suomen johtava kaupunkilehtien kustantaja ja niiden jakelija. Inflaation ja Suomen talouden nytkähtämisen seurauksena kaupunkilehtien ja suoramainontaliiketoiminnan kannattavuudet heikentyivät merkittävästi. Olemme kiinnittäneet erityishuomiota tähän liiketoimintakokonaisuuteen ja loppuvuodesta 2022 saimme uusia merkittäviä asiakkuuksia, joiden myötä suoramainontaliiketoiminnan tuloksetekokyky merkittävästi kohenee. Samalla olemme systemaattisesti uudelleenstruktuuroineet kaupunkilehtivalikoimaamme. Vuoden 2023 alussa luovuimme Seinäjoen Sanomista ja hankimme Varkaudesta Sinun Savo -lehden.

Vuoden 2022 käyttökate ja liiketulos nousivat hyvälle tasolle strategiamme mukaisen varhaisjakelehtiliiketoimintojen uudelleenjärjestelyn seurauksena. Posti on vastannut Keskisuomalainen-konsernin paperisten lehtien jakelusta merkittävässä määrin

jo aiemmin ja alkuvuodesta 2022 päädyimme ohjaamaan jakelun sille myös Savossa ja Hämeessä. Myimme Postille näillä alueilla varhaisjakelua harjoittavien yhtiöiden liiketoiminnat kauppahinnalla 21 Me, mikä seurauksena koko vuoden tuloksesta muodostui omistaja-arvallisesti hyvä. Liikevoittonamme oli noin 10 Me ja käyttökateemme noin 30 Me.

Viime vuosina olemme pyrkineet aktivoimaan taseemme käyttöä. Olemme aktiivisesti tehostaneet kiinteistöjemme hyödyntämistä muun muassa vuokraamalla ja jalostamalla vajaakäytössä olleita tilojamme. Esimerkkinä tästä on omistamissamme tiloissa Jyväskylän Aholaidassa toimiva padel-keskus, joka on yksi Suomen suurimmista. Lisäksi olemme käynnistäneet useita kaavoitushankkeita, joilla pyritään kiinteistöjalostuksen kautta tuottamaan omistaja-arvon kasvua.

Keskisuomalainen Oyj:n vahva kassavirta ja omavaraisuus mahdollistavat yhtiön, ja koko konsernin, toiminnan järjestelmällisen kehittämisen ja samalla omistajamyönteisen osinkopolitiikan. Käynnistimme vuonna 2022 kunnianhimoisen mobiilisovellusudistuksen keskeisille sisältötuotteillemme. Uudistuksella pyrimme rakentamaan markkinoiden käyttäjäystävällisimmät sovellukset. Mobiilisovellusudistuksessa yhdistyvät kuluttajamyyntimme ja sisällöntuotantomme uudet strategiat, joiden tavoitteena on maksimaalisen asiakaskokemuksen rakentaminen.

Keskisuomalainen Oyj uudistaa alkaneen vuoden 2023 aikana myös konsernistrategiansa. Samassa yhteydessä terävöitämme tavoitteitamme ja arvojamme. Tavoituksemme on edelleen kiihdyttää digitaalisen liiketoimintamme kasvua. Pyrimme synergisesti laventamaan medialiiketoimintaamme digitaalisen orgaanisen kasvun kautta. Tytäryhtiömme Neonmedia Oy ja Esa Digital Oy hakevat kasvua bussimainonnasta ja digitaalisesta ulkomainonnasta. Osallistumme parhaillaan kilpailutukseen, jossa Helsingin kaupunki hakee itselleen kumppania ulkomainonnan järjestämiseen. Neonmedian osalta selvitämme mahdollisuuksia liiketoiminnan laajentamiselle myös Suomen rajojen ulkopuolelle.

Mediatoimialalla vastuullisuus on sille ominaisesti ollut aina toiminnan ytimessä. Keski-suomalainen-konsernissa vastuullisuus on itseisarvo, mikä ilmenee liiketoimintaa tukevana organisaatiokulttuurisena tekemisenä. Toimintamme vaikutukset ulottuvat laajasti yhteiskuntaan ja vuonna 2023 uudistuvaan konsernistrategiaan vastuullisuus integroituu olennaisena osana. Asetamme liiketoimintojemme vastuullisuudelle selkeät tavoitteet, joilla osaltaan pyritään vauhdittamaan kasvua.

Keski-suomalainen-konserni on kasvanut voimakkaasti viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana. Olemme yli kaksinkertaistaneet liikevaihtomme vuodesta 2010 vuoteen 2022. Kasvu on perustunut strategiamme mukaisiin yritysostoihin, joita on tarkoitus mahdollisuuksien mukaan jatkaa myös tulevaisuudessa. Yhtiön kasvu on mahdollistanut omistaja-arvon turvaamisen muun muassa ylläpitämällä hyvää osinkotasoa.

Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen osinkoesitys tilikaudelta 2022, 1,00 euroa osinkoa osakkeelta, takaa kilpailukykyisen efektiivisen tuoton. Tavoituksemme on myös tulevaisuudessa pyrkiä omistajaystävälliseen osinkopolitiikkaan tuloksemme sallimissa rajoissa siten, että samalla turvaamme konsernin kehittämisen ja kasvun vaatimat resurssit.

Uskomme operatiivisen tuloksen vuonna 2023 paranevan selvästi vuodesta 2022. Tuotevalikoimamme on hyvässä kunnossa ja etenemme digitaalisessa ansainnassa. Tarjoamamme on Suomen kattavin huhtikuun 2023 eduskuntavaaleissa ja uskomme vaalien vauhdittavan mediamyyntiämme merkittävästi.

Toimintaympäristö sisältää edelleen paljon epävarmuustekijöitä. Maailmanpoliittinen tilanne on muun muassa Venäjän aggressioiden seurauksena vaikeasti ennustettava ja Suomen talouden kehitykseen sisältyy riskejä. Kotimaisen kaupallisen median osalta toivomme, että tuleva hallitus laatisi selkeän mediapoliittisen ohjelman, jossa yksityisen kaupallisen median kilpailuedellytykset tulisivat huomioiduksi suhteessa monikansalliseen tarjontaan ja valtiolliseen YLEen.

Vesa-Pekka Kangaskorpi
konsernijohtaja,
Keski-suomalainen Oyj

Mediasepät kamua

shaker evento Hämeenlinnan Kaupunkiuutiset **Heinäveden Lehti** **UUTISJOUSI**
KAAKONKULMA **PÄIJÄT-HÄME** **HÄMEEN SANOMAT** KESKI **VIIKKO**
 JYVÄSKYLÄN **IISALMEN SANOMAT** **MikkelinKaupunkilehti** **LÄNSI-SAIMAAN**
SAMPO **Helsingin Uutiset** **aromi** **PYHTÄÄNLEHTI** **Pielavesi**
PYTTISBLADET **Keitele**
ITÄ-HÄME **WARKAUDEN LEHTI** **MATTI ja LIISA** **Wiita-Sanomat**
 Miilu **SAARIJÄRVELÄINEN** **Pitäjän uutiset** **NASTOLA-LEHTI**
JUVAN LEHTI **Nurmijärven Uutiset** KESKI **VIIKKO** **Töllötin**
PIEKSAMÄENLEHTI **ETELÄ-SUOMEN SANOMAT** **Viitasaaren Seutu**
KESKISUOMALAINEN **LOPEN LEHTI** **Savon SAVO**
LAUKAA-KONNEVESI **LÄNSI-UUSIMAA** **Kymen Sanomat**
Tamperelainen **LÄNSIVÄYLÄ** Orimattilan **ALUELEHTI** **VIIKKO SAVO**
 Pikkukaupunkilainen **SAVON SANOMAT** **Hankasalmen Sanomat** **SISÄ SAVO**
KARKKILAN TIENOO **KESKI-HÄME** **Vihdin Uutiset** **Uutisvuoksi**
VIISPIIKKINEN **Koillis-Savo** **Soisalon** SEUTU **Soisalon** Paikallislehti **Joutseno**
UUSIMAA **AAMUPOSTI** **PURUVESI** **LÄNSI-SAVO**
KESKI-UUSIMAA **ITÄ-SAVO** **Turkulainen** **HOLLOLAN SANOMAT**
AAMUPOSTI VIIKKO HYVINKÄÄ-RIIHIMÄKI **KESKI-UUSIMAA** VIIKKO **Kangasniemen Kunnallislehti** **TALLINNA 24** .ee **savon aallot** 102.0
Mäntsälän Uutiset **LOVIISAN SANOMAT** **JOROISTEN LEHTI** **Vantaan Sanomat**
ETELÄ-SAIMAA **Sisä-Suomen Lehti** **Keskilaakso** **Pitäjälainen**
UUSI LAHTI **FORSSAN LEHTI** **SIPOON SANOMAT** **KOUVOLAN SANOMAT**

Mediakonserni Keski-suomalaisen **liiketoiminnat**

LEHTI- JA DIGIMEDIAT

DIGIRATKAISUT

RADIO

PAINOPALVELUT

JAKELUPALVELUT

TUTKIMUSPALVELUT

MARKKINOINTIViestintä

*Vahvasti
valtakunnallinen.
Aidosti
paikallinen.*

SUOMEN SUURIN OSOITTEETON
MAINOSJAKELUVERKOSTO

PRINTTI- JA DIGILEHDET

2,2 milj.

lukijaa viikossa

DIGITAALISET SISÄLLÖT

1 milj.

eri kävijää viikossa

ULKOMAINONTA

2,5 milj.

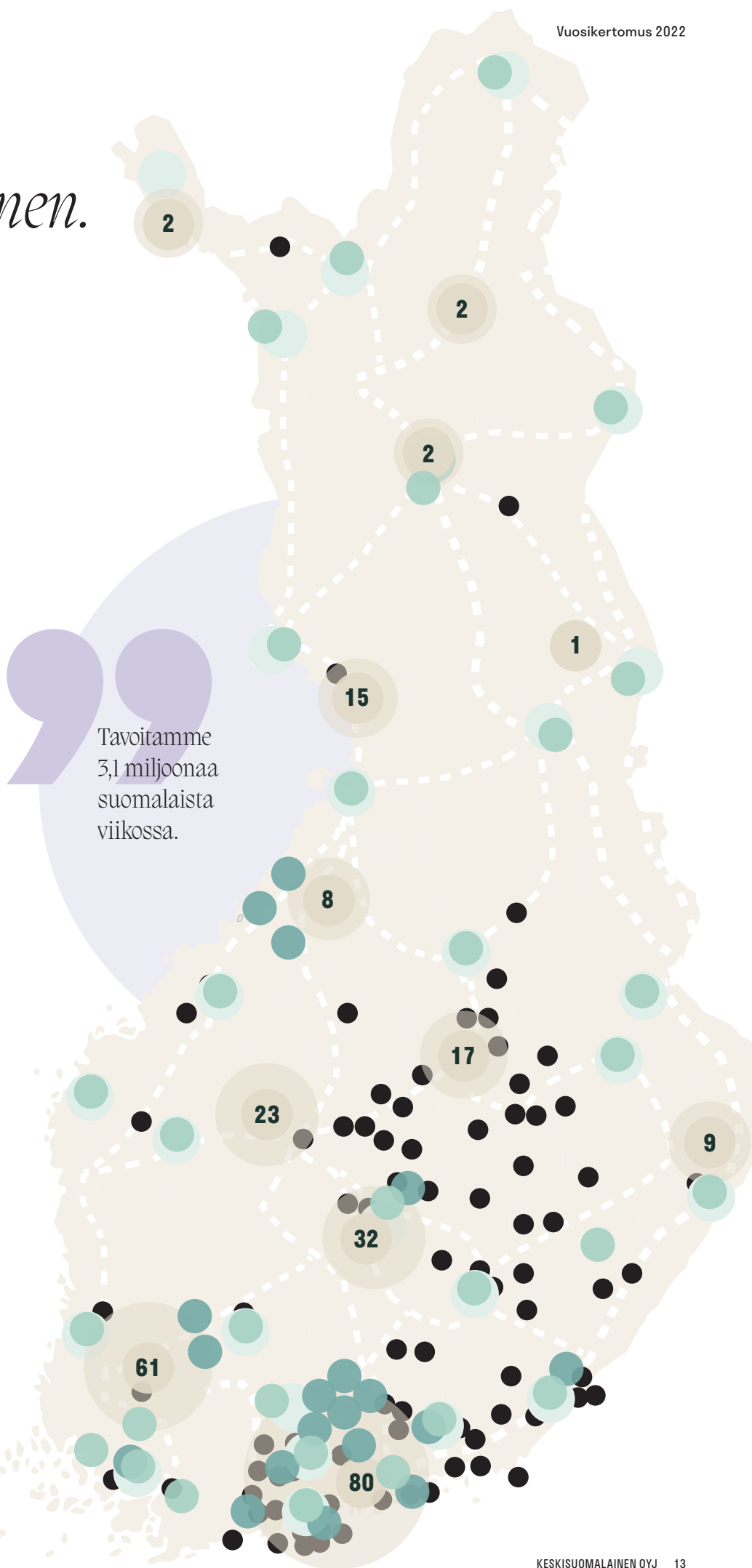
suomalaista viikossa

JAKELU

2,4 milj.

kotitalouteen suorajakeluna

KMT 2022, Kantar 2022

- **Digitaalinen liikenneasemamedia**
1 000 digitaalista näyttöä
Neste-asevilla
- **Digitaalinen Big One -media**
Yli 100 digitaalista ulkomainostaulua
- **Digitaalinen bussimedia**
Näytöt 900 bussissa
paikallis- ja pikavuoroliikenteessä
- **100 mediaa**

A year of stark contrasts

For KeskiSuomalainen Group, 2022 was a year of stark contrasts. The start of the year seemed promising as the COVID-19 pandemic subsided; however, that joy was only short-lived. Russia's brutal attack on Ukraine rapidly sent the global economy in a gloomier direction. The already noticeable inflationary trend gained momentum from the energy crisis that has arisen due to the war in Ukraine. As a result of Russian paper products no longer being available and the long strike in the Finnish paper industry, there was a significant increase in the price of newsprint. During the year, it was impossible to compensate for the increase in the costs incurred by newsprint and other business expenses, which occurred as a result of the accelerating inflation.

The operational comparable result for 2022 was significantly lower than the previous year. We fell

short of our operational profit targets in both half-year periods. In terms of publishing operations, our basic profitability remained at a reasonable level and the demand for our products was good. The transition from printed papers to digital products progressed almost in line with our goals, but our price increases were not sufficient to compensate for the increase in costs.

KeskiSuomalainen Group is Finland's leading publisher and distributor of local free newspapers. As a result of inflation and the downturn in the Finnish economy, the profitability of local free newspapers and the direct mail business weakened significantly. We paid special attention to this business unit and, at the end of 2022, we were able to attract new prominent customers that will significantly improve the profitability of the direct mail business.

2022

NEWSPAPERS AND DIGITAL MEDIAS

100

EMPLOYEES

5 000

THE GROUP'S NET SALES
TOTALLED MILLION EUR

221,0

same time, we systematically restructured our selection of local free newspapers. At the beginning of 2023, we sold Seinäjoen Sanomat and acquired Sinun Savo from Varkaus.

EBITDA for 2022 rose to a good level as a result of the restructuring of our early morning delivery business operations in line with our strategy. Posti Group has delivered Keski-suomalainen Group's paper magazines to a large extent already in the past and, from the beginning of 2022, we directed the delivery to Posti in Savo and Häme as well. We sold the businesses of the early morning delivery companies in these areas to Posti Group. The value of the transaction was EUR 21 million, which meant the result for the whole year was good in terms of shareholder value. Our operating profit was about EUR 10 million and our EBITDA was about EUR 30 million.

In recent years, we have tried to activate the use of our assets. We have actively enhanced the utilization of our real estate by, among other things, renting out and upgrading our underutilized premises. An example of this is the padel court centre, one of the largest in Finland, that operates in the facilities we own in Jyväskylän Aholaita. In addition, we have started several land-use planning projects, which aim to generate an increase in shareholder value through real estate development.

Keski-suomalainen Oyj's strong cash flow and self-sufficiency enable the systematic development of the company's and the entire Group's operations and, at the same time, a shareholder-friendly dividend policy. In 2022, we launched an ambitious mobile app innovation for our core content products. With this innovation, we aim to build the most user-friendly applications on the market. The mobile application improvement combines the new strategies of our consumer sales and content production, the goal of which is to build an excellent customer experience.

Keski-suomalainen Oyj will also renew its group strategy during 2023. At the same time, we will sharpen our goals and values. Our purpose is to continue to accelerate the growth of our digital business. We aim to synergistically expand our media business through organic digital growth. Our subsidiaries Neonmedia Oy and Esa Digital Oy are looking for growth in public transport advertising and digital outdoor advertising. We are currently participating in a competition in which the City of Helsinki is looking for a partner to organize outdoor advertising. Regarding Neonmedia, we are exploring opportunities for business expansion beyond Finland's borders as well.

In the media industry, responsibility has always been at the core of our operations. In Keski-suomalainen Group, responsibility is an intrinsic value, which manifests itself as an organizational culture that supports business. The effects of our operations extend widely to society, and responsibility will be integrated as an essential part of the corporate strategy, which will be renewed in 2023. We

will set clear targets for the responsibility of our business operations, which in part aim to accelerate growth.

Keskisuomalainen Group has grown strongly over the past 10 years. From 2010 to 2022, we have more than doubled our turnover. This growth has been based on company acquisitions in line with our strategy, which we intend to continue in the future as far as possible. The Group's growth has made it possible to protect shareholder value by, for example, maintaining a good dividend level.

The dividend proposal of Keskisuomalainen Oyj's board for the fiscal year 2022, EUR 1.00 dividend per share, guarantees a competitive effective return. In the future, our intention is also to strive for a shareholder-friendly dividend policy within the limits allowed by our results so that, at the same time, we secure the resources required for the development and growth of the Group.

We believe that the operating result in 2023 will clearly improve from 2022. Our product range is in good shape and we are making progress in digital earning. Our offering is the most comprehensive in Finland for the April 2023 parliamentary elections, and we believe that the elections will accelerate

our media sales significantly.

The operating environment still contains many uncertainties. The global political situation is difficult to predict as a result of, for example, Russia's aggression, and the development of the Finnish economy involves risks. Regarding the domestic commercial media, we hope that the future government would draw up a clear media policy programme in which the competitive conditions of the private commercial media would be taken into account in relation to the multinational supply and Finland's national public service broadcasting company YLE.

Vesa-Pekka Kangaskorpi
President & CEO,
Keskisuomalainen Oyj

We are a Finnish media group with the range of 100 media. In addition, we offer marketing communications, research, printing and distribution services. We employ 5,000 professionals from various fields. Keskisuomalainen Oyj is listed on the Helsinki Stock Exchange. Media group Keskisuomalainen's printed and digital newspapers, digital outdoor advertising and radio reach 3.1 million Finns, or 71 percent of the entire population.

Keskisuomalainen-konserni

2022

MEDIAA

100

TYÖNTEKIJÖITÄ

5 000

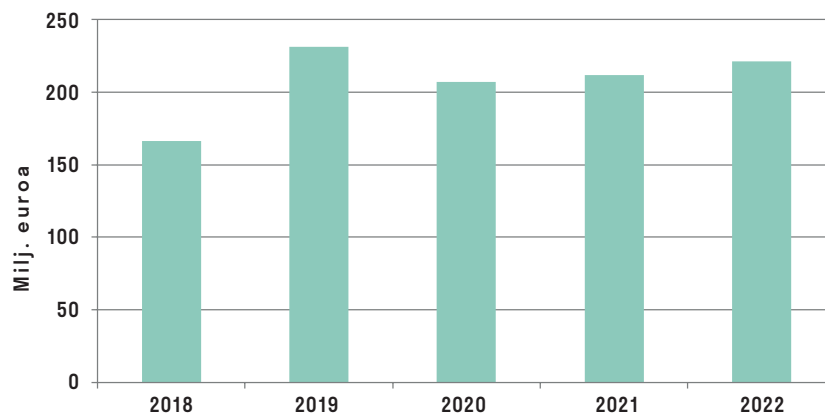
TULOS M€

7,4

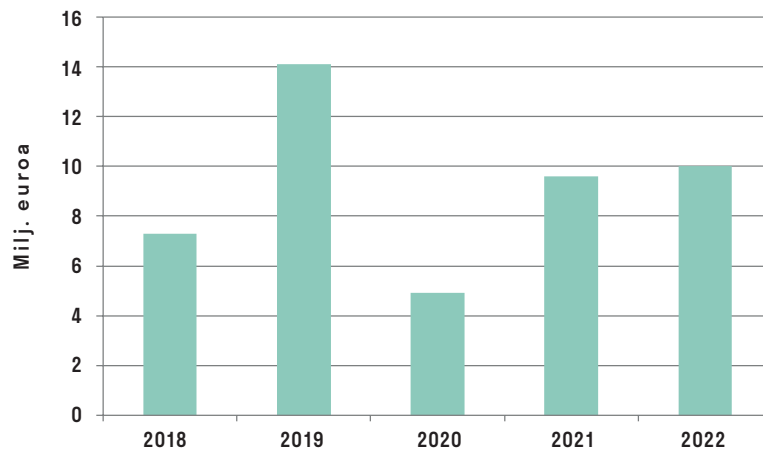
LIKEVAIHTO M€

221,0

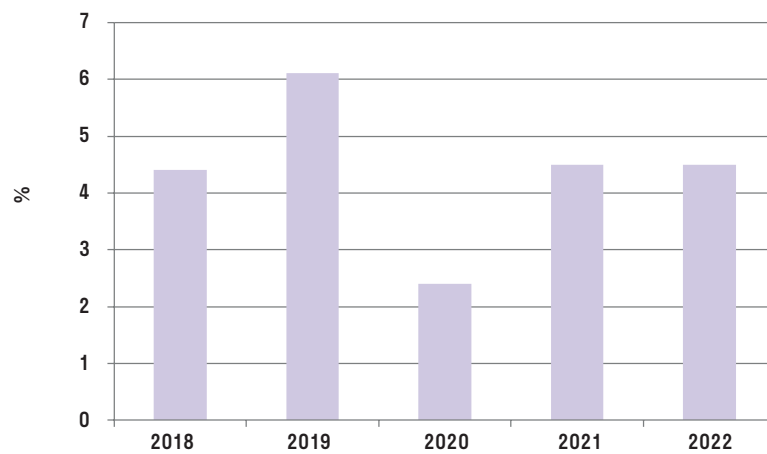
LIKEVAIHTO

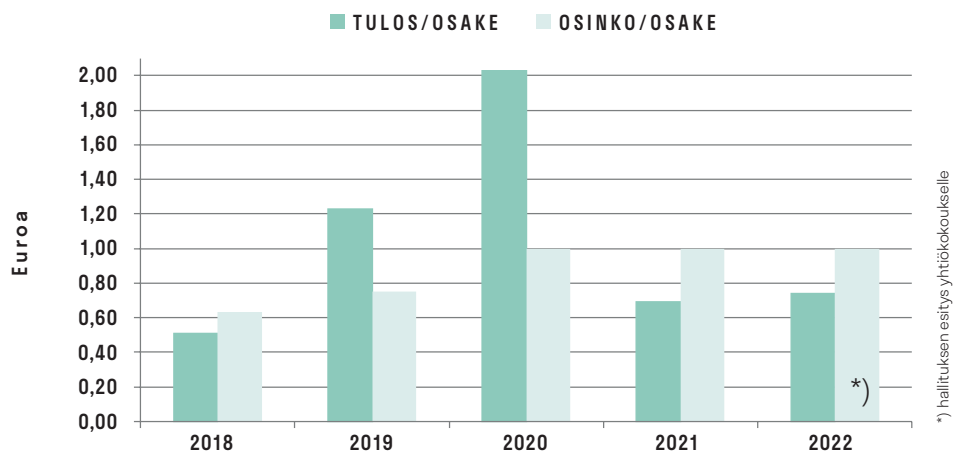
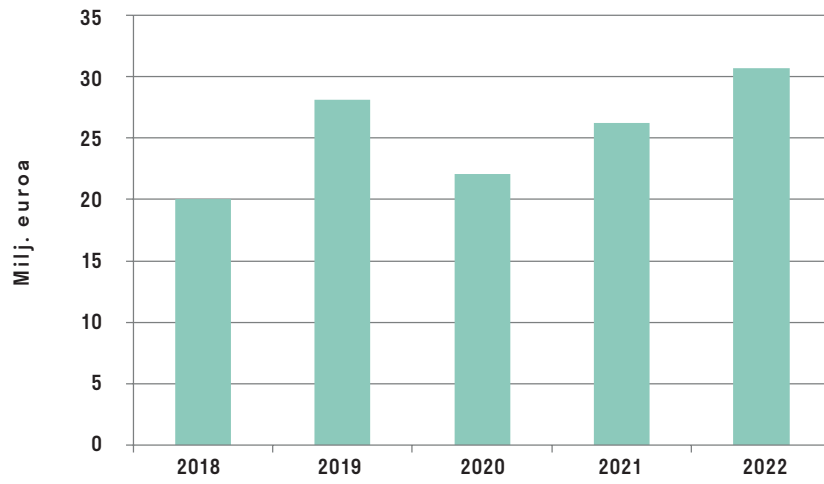
LIKEVOITTO

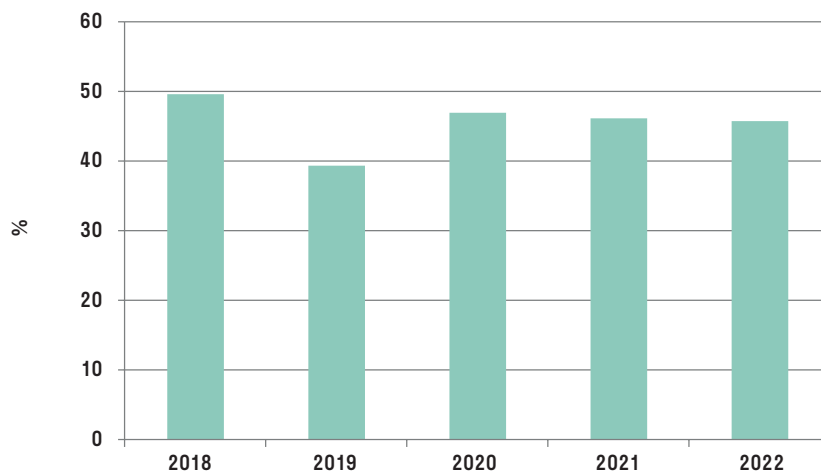
LIKEVOITTO %

KÄYTTÖKATE

OMAVARAISUUSASTE

	2022	2021	2020	2019	2018
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	221,0	211,6	206,8	231,1	166,1
Liikevoitto, Me	10,0	9,6	4,9	14,1	7,3
• % liikevaihdosta	4,5	4,5	2,4	6,1	4,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	3,7	12,8	9,1	15,9	12,7
• % liikevaihdosta	1,7	6,1	4,4	6,9	7,6
Käyttökate Me	30,7	26,2	22,1	28,1	20,0
• % liikevaihdosta	13,9	12,4	10,7	12,2	12,0
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	17,1	26,6	23,2	29,9	20,9
• % liikevaihdosta	7,7	12,6	11,2	12,9	12,6
Voitto ennen tilinpäätössirtoja ja veroja, Me	11,8	10,4	22,0	16,4	7,8
• % liikevaihdosta	5,3	4,9	10,7	7,1	4,7
Tilikauden voitto	7,4	6,7	20,1	13,3	5,4
• % liikevaihdosta	3,3	3,2	9,7	5,8	3,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	7,3	23,6	16,9	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	8,4	7,2	14,9	12,5	6,4
Omavaraisuusaste, %	45,8	46,1	46,9	39,4	49,6
Bruttoinvestoinnit, Me	5,4	17,3	7,3	11,8	7,9
• % liikevaihdosta	2,5	8,2	3,6	7,1	4,7
Taseen loppusumma, Me	195,8	214,0	211,6	216,8	170,9
Henkilöstö keskimäärin *)	1560	1657	1640	1775	1330
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	0,74	0,69	2,03	1,23	0,51
Oma pääoma/osake, eur	8,26	9,01	9,19	7,26	7,38
Osakekohtainen osinko, eur	**)) 1,00	1,00	1,00	0,75	0,63
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	134,5	145,8	49,4	60,9	122,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %	8,3	6,1	9,2	6,6	7,2
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	16,2	23,8	5,4	9,2	17,1
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	11,10	11,20	9,50	8,72	8,74
• ylin, eur	16,85	18,00	13,30	13,10	14,30
• keskipurssi, eur	13,65	15,01	10,62	10,06	10,59
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	65,3	88,1	58,6	65,5	50,4
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	121,0	164,2	109,8	121,0	94,0
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
Osakkeiden lukumäärä	337 994	722 282	627 085	886 805	416 637
• % A-sarjan osakkeista	6,2	13,4	11,7	15,3	7,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella 1000 kpl	10.042	10.042	10.073	10.707	10.711

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) Ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3412.

**)) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

Kohtuullista kasvua sodan säilyttämässä Euroopassa

Venäjän bruttaali hyökkäyssota Ukrainaan varjosti koko maailmaa ja erityisesti Eurooppaa vuonna 2022 – se hidasti kasvua ja kiihdytti inflaatiota Suomessakin.

Vuoden 2022 isoimpia kysymyksiä oli, miten Eurooppa kykenee selviytymään sotaa seuranneesta energiakriisistä.

Energian saatavuus heikkeni, minkä johdosta sähkön ja polttoaineiden hinnat nousivat tuntuvasti. Perässä tuli vielä laaja-alaisempi kuluttajahintojen nousu.

– Tämän päivän tiedon valossa selvisimme Euroopassa ja Suomessa paremmin, kuin mitä etukäteen pelkäsimme. Tuuletuksiin ei ole kuitenkaan aihetta, sillä sota Ukrainassa on edelleen käynnissä ja ensi talvesta tulee vielä haastava. Kriisi on kaikessa traagisuudessaan kuitenkin nopeuttanut energiatalouden vihreää siirtymää. Se on positiivinen asia, sanoo Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn**.

Suomessa inflaatio nousi vuonna 2022 korkeammalle kuin yli 30 vuoteen. Viimeiset kymmenen vuotta inflaatio oli ensin liiankin alhaisella tasolla, noin yhdessä prosentissa. Vuoden 2022 joulukuussa inflaatio oli 9,1 prosenttia. Suomen Pankki arvioi inflaation hidastuvan vajaan viiteen prosenttiin keväällä 2023. Inflaation liian nopea kiihtyminen rasittaa sekä kotitalouksia että yrityksiä.

Euroopan keskuspankin neuvosto reagoi inflaation kiihtymiseen nostamalla korkoja viisi kertaa. Ohjauskorko oli vuoden 2023 maaliskuun alussa 2,5 prosenttia, jota euribor-korot heijastelivat hieman korkeammalla tasolla. Korkojen nostaminen oli Rehnin mukaan ilman muuta parempi vaihtoehto kuin tilanne, jossa shokkiterapialla taltutetaan liian nopeaksi kiihtynyttä inflaatiota.

– Korkoja on nostettu ja nostetaan sen verran, että se tukee inflaatiotavoitteen saavuttamista, joka on kaksi prosenttia keskipitkällä aikavälillä. Korkojen nousu on heijastunut rahoitusoloihin ja se näkyy muun muassa asuntomarkkinoiden ja raken-

tamisen hidastumisena sekä useilla muilla toimialoilla, Rehn sanoo.

– Inflaation ajuri on energiahintojen nopea nousu, joka on nyt jonkin verran tasaantunut. Ankkurina on toistaiseksi maltillisena pysynyt palkkainflaatio.

Rehn näkee menneessä vuodessa myös positiivisia kehityssuuntia. Kasvu oli kohtuullista koko Euroopan taloudessa sodan synkyydestä huolimatta, mikä kertoo Euroopan vankasta talousrakenteesta. Suomen Pankin joulukuun ennusteen mukaan Suomen talous kasvoi 1,9 prosenttia vuonna 2022. Hyvä työllisyyskehitys jatkui ja Suomen työllisyysaste nousi korkeammalle tasolle yli 30 vuoteen. Sama päti työttömyysasteeseen, joka on käynyt viimeksi yhtä alhaisella tasolla 1980-luvun lopulla.

– Hyvän työllisyyskehityksen ja kotitalouksien säästämisasteen ansiosta meillä oli hyvä taloustilanne koronapandemian jälkeen, ja se on tukenut talouden kehitystä. Tämä on näkynyt myös yritysten tuloksessa ja kannattavuudessa, toki toimialasta riippuen, Rehn sanoo.

Rehn arvioi, että euroalue alkaa elpyä vuoden 2023 kuluessa. Vuodet 2024 ja 2025 ovat hänen mukaansa jo vahvempia, ellei Venäjän hyökkäyssodassa Ukrainaan tapahdu vielä jotain dramaattista. Suomen tämän vuoden talousnäkyymiin vaikuttaa Rehnin mukaan erityisesti neljä asiaa: mikä on palkkaneuvotteluiden lopputulema, miten Euroopan talous kehittyy, miten energiatalouden vihreässä siirtymässä päästään eteenpäin ja miten Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen jännite heijastuu Eurooppaan ja koko maailman talouteen.

– Näihin sisältyy sekä myönteisiä mahdollisuuksia että heikomman kehityksen uhkia. Varsinkin vihreän energian siirtymän mahdollisuudet ovat merkittäviä Suomelle. Vetytalouden ja akkuteollisuuden

näkymät vaikuttavat lupaavilta, samoin biotalous, Rehn sanoo.

Myös Ukrainan sota on yhä polttopisteessä vuonna 2023. Rehn muistuttaa, että Ukraina taistelee vapauden, demokratian ja eurooppalaisten arvojen puolesta.

– Venäjän hyökkäyssota on todella julmaa ja ukrainalaisten kärsimykset kovia. Maa tarvitsee kaiken mahdollisen tuen, jotta se selviytyy, hän sanoo.

Rehn uskoo, että Suomella on kaikki edellytykset olla menestyjäkansa myös tulevaisuudessa, vaikka hän myöntää, että kansainvälinen toimintaympäristö on ollut viimeksi näin rajussa murroksessa silloin, kun Neuvostoliitto hajosi, Berliinin muuri murtui, Eurooppa yhdyntyi ja Kiina tuli maailmantalouteen.

– Nyt mennään eteenpäin ikävä kyllä perustusvaihteella. Voimapolitiikka jyllää, Venäjä käy brutaalia sota ja Kiina haastaa läntistä yhteiskuntamallia. Tämä on Suomen kaltaiselle pienelle valtiolle hyvin haasteellinen maisema.

Sananvapaudesta on pidettävä hyvää huolta.

OLLI REHN

Suomen Pankin pääjohtaja

Kansantalouden perusta on Rehnin mukaan kuitenkin paremmalla tasolla kuin 30 vuotta sitten.

– Silloin Suomi vajosi syvään lamaan 1980-luvun väärän talouspolitiikan seurauksena. Meidän on päästävä eroon pitkäaikaisesta näivettymistaudista, inflaatiosta. Selviämme, mutta tarvitsemme uudistuksia sekä yhteiskuntaan että talouteen, Rehn sanoo.

Kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeiset hallitusneuvottelut ovat avainasemassa Suomen tulevaisuuden kannalta. Rehnin mielestä on elintärkeää vahvistaa Suomen kansantalouden reaalista kasvukykyä, on panostettava tutkimukseen ja osaamiseen sekä uudistettava työllisyyden ja yrittämisen kannustimia.

– Julkisen talouden tasapainottaminen on välttämätön reunaehto sille, että yhteiskunta voi toimia luotettavasti ja sitä voidaan kehittää pitkäjänteisesti.

Laadukkaan, rakentavan kriittisen ja objektiivisen tiedonvälityksen rooli on Rehnin mielestä äärimmäisen merkittävä, jotta ihmiset voivat luottaa yhteiskuntaan ja sen instituutioihin. Heillä on oltava myös oikeus saada luotettavaa tietoa, joka mahdollistaa osallistumisen poliittiseen päätöksentekoon ja yhteiskunnallisiin keskusteluihin.

– Sananvapaudesta on pidettävä hyvää huolta, Rehn painottaa.

Haastattelu on tehty 3.3.2023.

Mediakonserni
Keskisuomalaisen vuosi 2022
tarinoina

innoi

KATSAUS

Yhdessä uudistuen

-STRATEGIAAMME 2018-2022

HAIMME KASVUA
DIGITAALISESTA
LIIKETOIMINNASTA

UUDISTUIMME
ROHKEASTI

*Asiakas
keskiössä*

TEHOSTIMME
TOIMINTOJAMME

JATKOIMME
MERKITTÄVÄNÄ LEHTIEN
KUSTANTAJANA SEKÄ
PRINTISSÄ ETTÄ
VERKOSSA

KASVOIMME
YRITYS-
OSTOILLA

Rohkea strategia mahdollisesti kasvun

Mediakonserni Keski-suomalainen kehitti onnistuneesti liiketoimintaansa Yhdessä uudistuen -strategian mukaisesti vuosina 2018–2022.

Yhdessä uudistuen -strategian keskeisimpiä osa-alueita on ollut Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen liiketoiminnan kehittäminen sekä lehtibrändien että digitaalisten ulkomainosratkaisujen osalta. Vahva printtimedia tarvitsee tulevaisuudessa yhä voimakkaammin rinnalleen myös digiä.

Lehtibrändien kehiteillä oleva mobiilisovellus vahvistaakin konsernin digitaalista brändiä sekä tarjoaa alustan rikkaille sisällöille sekä kiinnostavalle mainonnalle. Lehtien digitaaliset alustat ja painetut lehdet saivat uuden ulkoasun keväällä 2022. Suomen historian suurimman lehtien ulkoasu-uudistuksen tavoitteena oli luoda aiempaa parempi luku- ja käyttökokemus niin verkossa, mobiilissa kuin printtilehdissäkin.

Mediakonserni Keski-suomalaisen ulkomainosliiketoiminta D00H (Digital out of home) tähtää voimakkaasti kasvuun. Vahva jalansija on löytynyt Suomen markkinoilta ja bussimedian osalta tutkitaan parhaita kansainvälistymismahdollisuuksia. Mediakonserni Keski-suomalaiseen kuuluva Neonmedia on Suomen markkinajohtaja paikallisliikenteen informaatiojärjestelmien tuottajana.

Järkevillä yritysostoilla Mediakonserni Keski-suomalainen on saanut kasvua aikaan sekä vahvistanut asemaansa aidosti paikallisena ja vahvasti valtakunnallisena toimijana. Strategiakauden aikana mediaperheeseen liittyivät mukaan muun muassa isot media-alan toimijat, Kaakon Viestintä sekä Hämeen Sanomat, joka on nykyisin osa Hämeen Mediaa. Kasvuhakuista strategiaa vahvisti myös Suomen Suoramainonnan liittyminen konserniin, mikä teki Mediakonserni Keski-suomalaisesti samalla merkittävän valtakunnallisen mainosjakelutoimijan.

Paikallisuus on vahva kilpailuetu konsernille. Maakuntien kuuluvia paikallisääniä ovat ennen kaikkea Mediakonserni Keski-suomalaisen radiot, jotka ovat

laajentaneet kuuluvuusalueitaan yhä laajemmalle strategiakauden aikana.

Toimintojen laaja-alainen tehostaminen sai vauhtia strategiakaudella. Muun muassa sanomalehtipainamisen kilpailukykyä parannettiin toimintojen keskittämällä. Varkauden paino, joka tunnetaan Savon Painona, hankittiin konserniin vuonna 2022 ja Jyväskylän paino sekä Pieksämäen paino lopettivat toimintansa. Kiinteistöliiketoimintaa on edistetty erilaisten kaavaprojektien kautta sekä tehostamalla olemassa olevien tilojen käyttöä. Myös varhaisjake-lua optimoitiin, kun Mediakonserni Keski-suomalainen myi keväällä 2022 sanomalehtien varhaisjake-luliiketoiminnan Postille ja solmi samalla jakelu- ja yhteistyösopimuksen Postin kanssa.

Konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi** arvioi Yhdessä uudistuen -strategian toimineen hyvin.

– Selkeä strateginen suunnittelu on mahdollistanut konsernimme liiketoiminnan kasvun ja kehittymisen. Strategiakausi opetti, että menestyäkseen konsernin on päivitettävä strategiaansa vallitsevan toimintaympäristön ja maailman mukaiseksi. On pystyttävä reagoimaan ja sopeutumaan muutoksiin nopeasti, Kangaskorpi sanoo.

Mediakonserni Keski-suomalaisen uutta strategiaa viimeistellään parhaillaan. Uudesta strategiasta pyritään tekemään koko konsernin henkilöstölle kattava kokonaisuus, johon jokaisen on helppo sitoutua omassa työssään.

– Uusi konsernistrategia selkeyttää toimintaamme yhä vahvemmin. Kiihdytämme konsernimme vahvoja alueita ja kilpailuetujamme. Vastuullisuus tulee näkymään isommassa roolissa. Kiteytämme yhteiset tavoitteet ja arvot, joita kohti voimme yhdessä kulkea. Strategiatyömme ei ole yksittäinen projekti, vaan jatkuva prosessi ja tapa toimia, sanoo Kangaskorpi.

Laadukkaita lukukokemuksia **mobiilissa**

Uusi mobiilisovellus vahvistaa konsernin digitaalista brändiä ja tarjoaa alustan rikkaille sisällöille sekä kiinnostavalle mainonnalle.

Keskisuomalainen-konsernin digitaalisia palveluita kehitetään entistä vahvemmin mobiilikäyttöön. Peräti 69 prosenttia kaikkien Keskisuomalainen-konsernin verkkosivujen liikenteestä tuli mobiilista vuoden 2022 aikana. Uuden mobiilisovelluksen kehitysprojekti on merkittävä niin konsernin liiketoiminnan kuin asiakkaiden käyttökokemuksenkin kannalta. Ensimmäinen versio mobiilisovelluksesta on tarkoitus julkaista vuoden 2023 aikana.

Uusi mobiilisovellus yhdistää yhteen jakelukanavaan uutisvirran, rikkaat sisältökokonaisuudet ja näköislehden. Mobiilisovelluksen uskotaan vahvistavan asiakaspitoa ja digilukemisen rutiinia sekä vauhdittavan digitilausten kasvua.

Projektissa on mukana laaja työryhmä, jossa on edustajia niin toimituksista, kuluttajamyynnistä, mediomyynnistä kuin digikehityksestäkin.

– Tähtäämme huippuluokan asiakaskokemukseen mobiilissa, joka syntyy yhteistyössä. Itse sovellus on tekninen kuori, jonka avulla sisällöt nousevat entistä paremmin esiin ja jonka avulla pystymme tarjoamaan miellyttävän käyttökokemuksen asiakkaillemme, kertoo Keskisuomalainen-konsernin digitaalisen liiketoiminnan johtaja ja mobiilisovellusprojektista vastaava **Kirsi Hakaniemi**.

Aiempiin Keskisuomalainen-konsernin sovellusversioihin verrattuna uusi sovellus tarjoaa huippuluokan lukukokemuksen lisäksi mahdollisuuden kehittää sisältöjä ja mainontaa mobiilikäytön lähtökohdista.

– Mobiilisovellus tulee jatkossa olemaan ykköskäyttöliittymämme. Se mahdollistaa paitsi uudenlaisia sisällön esitystapoja niin tuo myös mainostajille kiinnostavan digitaalisen mainosalustan, Hakaniemi sanoo.

Sovelluksen ensimmäinen versio julkaistaan alkuvaiheessa valikoidulle joukalle konsernin lehtibrändejä. Ensimmäisenä sovelluksen saavat runsaimmin digitaalista sisältöä julkaisevat maakunta- ja aluelehdet sekä suurimmat kaupunkilehdet. Sovelluksen käyttöönoton näkökulmasta on tärkeää, että alueellisesti tunnetut lehtibrändit nousevat esiin. Siksi projektissa päädyttiin brändikohtaiseen sovelluskonseptiin, jonka avulla kuluttajien on helppo löytää tuttu lehtibrändi sovelluskaupasta ja ottaa sovellus käyttöön.

Myös mediomyynnin näkökulmasta lehtien omaan brändiin sidottu sovellus on paras vaihtoehto. Alustana mobiilisovellus mahdollistaa uusien, nykyaikaisen ja kiinnostavien mainosratkaisujen kehittämisen yritysasiakkaille.

Mobiilisovelluksen kehittäminen on pitkäaikainen projekti, johon panostetaan vahvasti myös tulevina vuosina. Jatkokehitystyö aloitetaan heti ensimmäisen version julkaisun jälkeen. Sovellukseen on tarkoitus lisätä ominaisuuksia ja käyttäjäkohtaista personointia – myös ensimmäisen sovellusversion käyttökokemuksista kerättyä palautetta hyödynnetään jatkokehitystyössä. Sovelluksen teknisen toteutuksen yhteistyökumppanina toimii teknologiayhtiö Reaktor.

Tähtäämme huippuluokan asiakaskokemukseen mobiilissa, joka syntyy yhteistyössä.

KIRSI HAKANIEMI

Keskisuomalainen-konsernin digitaalisen liiketoiminnan johtaja

KONSERNIN VERKKOPALVELUIDEN TAVOITTAUVUUS

1,4 milj.

suomalaista viikossa (FIAM-mittaus 52/2022).

DIGITILAAJIEN MÄÄRÄ 2022

85 000

DIGITILAUSTEN KASVU PROSENTTEINA 2022

17 %

Koko konsernin keskiarvo.

39 %

Paikallislehtien keskiarvo.

Yhteinen ilme koko lehtimediaperheelle

Ulkoasu-uudistus parantaa etenkin digitaalista käyttökokemusta.

Keskisuomalainen-konsernin lehtien digitaaliset alustat ja painetut lehdet saivat uuden ulkoisen ilmeen keväällä 2022. Uudistuksen tavoitteena oli luoda aiempaa parempi luku- ja käyttökokemus niin verkossa, mobiilissa kuin printtilehdissäkin.

Lehtiudistuksessa olivat mukana kaikki Keski-suomalainen-konsernin maakunta- ja aluelehdet, paikallislehdet ja kaupunkilehdet sekä sanomalehti Karjalaisen painettu lehti. Uudistus oli laajuudeltaan ainutlaatuinen suomalaisessa mediakentässä.

– Edes maailmanlaajuisesti ei ole tavallista, että mediakonsernilla on yksi ulkoasu kaikille tuotteille, sanoo projektin ulkoasusuunnittelijana toiminut ruotsalainen **Anna Thurfjell**.

Uudistuksen lähtökohta oli etenkin digitaalisen käyttökokemuksen parantaminen. Suurimmat uudistukset tehtiinkin ulkoasun rakenteisiin. Uudistus vaikuttaa myös toimitusprosessiin – sisältöjä suunnitellaan ensisijaisesti digitaalisiin julkaisuihin, verkkoon ja mobiiliin, josta ne voidaan viedä helposti myös printtilehteen.

Lukukokemukseen vaikuttavat merkittävästi kirjasinlajit eli fontit. Myös valkoinen tila on tärkeä osa kaikkea suunnittelua, sanoo Thurfjell. Lisätyn valkoisen tilan ja valittujen fonttien myötä ulkoasu näyttää ja tuntuu avoimemmalta ja lopputulos on aiempaa visuaalisempi.

– Maailmanlaajuinen trendi on luoda vahvempaa visuaalista tarinankerrontaa digitaalisessa ja painetussa mediassa, ja sitä myös lukijat lehdistä odottavat, Thurfjell kertoo.

Visuaalisuutta tullaan jatkossa näkemään ulkoasun lisäksi yhä enemmän myös sisällöissä.

– Panostamme visuaaliseen tarinankerrontaan tuomalla juttujen sisään lisää visuaalisia elementtejä. Tämän lisäksi lanseeraamme myös täysin uuden juttutyyppin, joka on yhdistelmä kuvia, otsikoita ja lyhyitä tekstejä, kertoo Keskisuomalainen-konsernin journalistinen johtaja, päätoimittaja **Pekka Mervola**.

Lehtiperheet on eroteltu toisistaan värien avulla. Maakunta- ja aluelehtien tunnusväriksi valittiin sininen, paikallislehdet käyttävät keltaista ja kaupunkilehdet punaista. Kaikkien lehtien uuden ulkoasun pääväri on sininen, koska Suomi on tuhansien järvien maa, sanoo Thurfjell, joka haki inspiraatiota suunnitteluun luonnosta, Suomen kielestä ja historiasta sekä suomalaisesta muotoilusta.

Osa artikkelin mystiikkaa on, että sitä ei ole yritetty selittää auki. Jutun voi lukea monella eri tavalla ja juuri se tekee siitä niin mielenkiintoisen.

JEMO KETTUNEN
toimittaja

Nuoret lukijat tavoitetaan samaistuttavilla sisällöillä

Laadukkaat, monipuoliset ja visuaaliset sisällöt kiinnostavat lukijoita iästä riippumatta.

Keskisuomalainen-konsernin painetut ja digitaaliset lehdet tavoittelevat aktiivisesti myös nuoria lukijoita. Käynnissä on monia eri kehitysprojekteja, joissa niin sisältöjä kuin kanaviakin kehitetään yhä kiinnostavammiksi myös alle 45-vuotiaiden lukijoiden mielissä.

Digitaalisten sisältöjen osuus toimitustyössä on kasvanut vuosi vuodelta. Osana digitaalisen liiketoiminnan kehitysstrategiaa käynnistyi myös mobiilisovellusprojekti, jonka tavoitteena on tarjota lukijoille huippuluokan asiakaskokemus mobiililaitteilla. Omien kanavien ohella markkinointia ja sisältöjä jaetaan myös muihin viestimiin ja sosiaalisen median kanaviin. Monikanavaisella tiedonvälityksellä pyritään siihen, että mediabrändit näkyvät niissä kanavissa, joiden parissa nuoret viettävät aikaansa muutenkin.

– Etenkin markkinoinnin kannalta meidän täytyy näkyä monipuolisesti eri kanavissa. Tärkeintä on kuitenkin saada lukijat omaan kanavaamme ja kehittää

omien kanaviemme esitystapoja sellaisiksi, että ne kiinnostavat eri ikäisiä lukijoitamme, toteaa Keskisuomalainen-konsernin journalistinen johtaja ja sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittaja **Pekka Mervola**.

Oikeiden kanavien lisäksi myös tarjottavien sisältöjen täytyy kiinnostaa nuoria. Mervola näkee, että uutiset kiinnostavat usein samalla tavalla iästä riippumatta. Sisällöllisesti olennaista on, että juttujen kohteet ovat samaistuttavia.

– Kiinnostavuutta lisää merkittävästi se, jos jutun kohteena, haastateltavana tai kuvissa esiintyy oman ikäisiä ihmisiä. Visuaalisuuden merkitys jutuissa on myös kasvanut ja tätä puolta olemme kehittäneet aktiivisesti, Mervola kertoo.

Visuaalisuutta lisätään jatkossa valikoituihin artikkeleihin muun muassa liikkuvien grafiikoiden ja videoiden avulla. Tärkeintä on kuitenkin edelleen itse sisältö.

– Videot ja podcastit ovat tärkeitä, mutta silti jutut

vetävät eniten. Esimerkiksi Gettomasan haastattelu kiinnosti ihmisiä laajasti eri ikäryhmissä ja eri paikkakunnilla, sanoo Mervola.

Marraskuussa sanomalehti Keski-suomalaisessa julkaisti toimittaja **Jemo Kettusen** kirjoittama haastattelulitterointi, eli haastateltavana olleen artistin *Gettomasan* ja toimittajan välinen keskustelu sanasta sanaan. Artikkelin herätti kiinnostusta laajasti – vuoden loppuun mennessä sen oli klikannut auki lähes 500 000 lukijaa, mikä tekee siitä sanomalehti Keski-suomalaisen historian suosituimman artikkelin.

Toimittajien tekemien haastattelujen julkaiseminen sellaisenaan, ilman minkäänlaista muokkauksista on poikkeuksellista. Erikoiseen ratkaisuun päädyttiin erikoiseksi muuttuneen haastattelun johdosta.

– Haastattelutilanteissa yhteistä säveltä ei vain löytynyt. Kun alkushokki helpotti, niin tajusin, että tähän on fantastista materiaalia. Litteroinnin jälkeen ajattelin kirjoittaa juttua enemmän auki ja kuvailla millaisia tunteita haastattelussa koettiin, mutta sitten tajusin, että juttu ei tarvitse mitään

lisää. Kaikki sisältö on jo olemassa. Siinä on jo omanlaisensa imu ja koukku, muistelee Kettunen.

Jyväskyläläinen rap-artisti Gettomasa, oikealta nimeltään **Alexi Lehikoinen**, on aiemminkin esiintynyt julkisuudessa suorasanaisesti ja kohua ovat aiheuttaneet myös hänen julkaisemiensa kappaleiden sanoitukset. Pekka Mervola arvioi, että yksi syy Keski-suomalaisen julkaiseman artikkelin saavuttamaan kiinnostukseen on sen autenttisuus.

– Kirjoitus on paljas ja aito, se kertoo artistin ja toimittajan kohtaamisesta, ei niinkään Gettomasan saavutuksista tai urasta. Juttua lukiessa herää sympatioita molempien sekä artistin että toimittajan puolesta, Mervola toteaa.

– Gettomasa-artikkeli kertoo myös journalismin muutoksesta – poliitikkoja, vaikuttajia, taitelijoita tai artisteja ei enää suojella, niin kuin historiassa on joskus tehty. Nyt kaikenlaista käytöstä ei enää sallita, tai ainakin kerrotaan, mitä todella tapahtui ja annetaan lukijan arvioida, onko käytös sallittavaa vai ei, Mervola jatkaa.

Paikalliset sisällöt ovat tärkeitä,
sillä ne ovat kaikista lähinnä
ihmisiä ja ihmisten arkea.

INKERI PASANEN

*Sanomalehti Keski-suomalaisen
varapäätöimittaja*

Paikalliset aiheet puhuttelevat lukijoita

Toimittajarekrytoinnit mahdollistavat laadukkaiden paikallisten ja valtakunnallisten sisältöjen tarjoamisen lukijoille.

Keskisuomalainen-konsernin suuressa toimittaja-haussa palkattiin konsernin kahdeksaan sanomalehteen yhteensä 16 uutta toimittajaa. Meneillään olevaan mediamurrokseen nähden poikkeuksellisen laajan rekrytointikampanjan toteutuksesta vastasi sanomalehti Keskisuomalaisen varapäätoimittaja **Inkeri Pasanen**.

– Rekrytointikampanjamme herätti paljon positiivista huomiota alalla ja saimme runsaasti laadukkaita hakemuksia, Pasanen iloitsee.

Toimittajarekrytoinnit viestivät luottamuksesta Keskisuomalainen-konsernin medioihin myös tulevaisuudessa. Lisäresurssit mahdollistavat entistä laadukkaampien sisältöjen tarjoamisen lukijoille niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin.

– Ihmiset kaipaavat tietoa, mutta lisäksi mediasisällön täytyy olla oikealla tavalla viihdyttävää ja hyödyllistä. Lukijoiden luottamus on arvokkain pääomamme. Niin kauan, kun pystymme säilyttämään sen, meillä on hyvä tulevaisuus, Pasanen toteaa.

Kuluttajat harkitsevat tarkkaan, mihin mediaan ovat valmiita sijoittamaan, sanoo Pasanen. Tilattavan median täytyy pystyä tarjoamaan monipuolisia ja rikkaita sisältöjä.

– Ihmiset ovat entistä tarkempia siitä, mihin aikaansa käyttävät. Meidän täytyy mediana olla sen ajan arvoisia, Pasanen sanoo.

Lehtien on tärkeää tarjota valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävien uutisten ohella myös parempaa paikallista journalismia. Alueellisten toimistusten pitkäaikainen kokemus auttaa tunnistamaan uutisaiheita ja olemaan paikalla siellä, missä tapahtuu. Keskisuomalainen-konsernin lehdet ja radiot tekevätkin alueilla yhteistyötä juuri paikallisten uutisten puolesta.

Keskisuomalainen-konsernin sisältöstrategia linjaa maakunta- ja alue-, paikallis- sekä kaupunkilehtien sisältösuunnittelua. Paikalliset aiheet ja ihmiset ovat pääosassa paikallis- ja kaupunkilehtien sisällyksessä, mutta ne ovat tärkeä kivijalka myös maakunta- ja aluelehdille.

– Paikalliset sisällöt ovat tärkeitä, sillä ne ovat kaikista lähinnä ihmisiä ja ihmisten arkea, Pasanen toteaa.

Sanomalehti Keskisuomalaisessa on tunnustettu, että tilausta on myös ultrapaikeille uutisille. Verkko- ja printtilehteen nostetaan säännöllisesti lukijoiden Meidän juttu -palstalle lähettämiä uutisia. Palstalla esimerkiksi urheiluseurat, järjestöt ja oppilaitokset viestivät aktiivisesti toiminnastaan.

– Palstalla pääsevät esiin ne ultrapaikeiset jutut, joihin emme toimituksessa ehdi tarttua, mutta jotka ovat tekijöille ja alueille tärkeitä, kertoo Pasanen.

SAVON SANOMAT

savonsanommat.fi

Sunnuntaina
6. maaliskuuta 2022
Irtto numero 3 e
115. vuosikerta | Nro 63
Kokonaistavoitavuus
216 000 lukijaa

**Tuoreimmat uutiset
aina mukanas.**

Päivän lehti ja tuoreimmat uutiset mobiilisovelluksessa.
Lataa sovellus savonsanommat.fi/sovellus

SAVON
SANOMAT

Rauha Ukrainaan. Savon Sanomat osoittaa tukeaan Ukrainalle.

*StandWithUkraine

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan
SIVUT A2-4, A6-19, B1

Vaikuttavaa visuaalista kerrontaa

Nopeasti muuttuvassa maailmassa ja sen tiheässä tietovirrassa uutisten sekä artikkeleiden laadukkaan visuaalisen kerronnan merkitys on kasvanut. Hyvä kuvitus kiinnittää lukijan huomion ja saa tarttumaan juttuun.

– Nykyajan viestintä on kuvallista ja nopeaa, sisältömäärä on valtava. Hyvällä kuvituksella voidaan tiivistää voimakas viesti, joka herättää lukijan mielenkiinnon ja kutsuu lukemaan, kertoo Savon Sanomien graafikko **Mikko Pitkänen**.

Journalismissa visuaalisen kerronnan merkitys on korostunut viime vuosina. Lukijoiden media-ajasta ei kilpailla vain perinteisten medioiden kanssa, vaan journalistiset jutut kilpailevat myös esimerkiksi sosiaalisen median sisältöjen kanssa. Siksi niin Savon Sanomilla kuin koko Keski-suomalainen-konsernissaakin on panostettu laadukkaaseen visuaaliseen kerrontaan.

Savon Sanomat kertoi etusivullaan Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan 25. helmikuuta vuonna 2022. Etusivun kuvituksessa mustaa taustaa vasten on Ukrainan lippu. Isolla tekstikoolla kerrotaan Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Myös maaliskuun 6. päivänä Savon Sanomien etusivulla oli koko etusivun mittaisena Ukrainan sinikeltainen lippu tekstillä: *Мир у України*, Rauha Ukrainaan. Visuaalisella kerronnalla voidaankin tehdä voimakkaita, tunteisiin vetoavia kannanottoja. Pitkäsen mukaan journalismissa toimitaan näin kuitenkin vain poikkeustilanteissa.

– Ukraina-teeman kuvituksissa Savon Sanomat esitti myötätuntonsa Ukrainalle. Yksinkertaiset mutta voimakkaat visuaaliset elementit loivat juttuun tunnetta. Värit sininen ja keltainen yhdistyivät lukijoiden mielissä välittömästi Ukrainaan ja sotaan, Pitkänen sanoo.

Uutiskuvitus vaatii graafikolta erityisesti hyvää yleissivistystä ja uteliaisuutta sekä reagoitua ilmiöihin. Graafikkona 20 vuotta työskennellyt Pitkänen pyrkii löytämään kuvituksissaan aina erilaisen näkökulman aiheeseen, tai syventämään kuvitettavan jutun sisältöä.

– Elementit löytyvät aihepiiristä, ja niitä muokkaamalla syntyy tunnistettava vaikutelma. Sen ei aina tarvitse olla huikea juttu, vaan pienikin lisämauste tuo heti lisää sisältöä, hän sanoo.

Savon Sanomien visuaalinen kerronta sai kuusi tunnustusta eurooppalaisessa palkintokisassa, European Newspaper Awardissa (ENA) vuonna 2022. Graafikko Mikko Pitkänen sai palkinnon Ukraina-aiheisista taitetuista etusivuista. Pitkänen palkittiin myös nuorten sukupolvien joustavuutta käsittelevän jutun kuvituksesta. Kisassa palkintoja jaettiin lisäksi kahdelle lehden sisäosan B-kannelle. Toinen palkituista B-osan kansista oli Savon Sanomien lehtikuvaaja **Aake Roinisen** ottama droonikuva Kuopion Peräniemen

Kasinon rannasta lähtevistä jäistä. Savon Sanomien kuvaaja **Paula Pohjamo** palkittiin värikkäästä B-osan kansikuvastaan. Lisäksi visuaalisen toimituksen esimies **Tuire Punkki** palkittiin Kuopion kaupungintalon tornissa otetusta kuvasta.

– Paras palkinto on se, että haluamme koko porukalla tehdä laadukasta journalismia myös visuaalisen kerronnan osalta, Pitkänen sanoo.

Pitkäsellä ja Savon Sanomilla on jo useita palkintoja Society for News Design Scandinavialta ja European Newspaper Awardilta. Ensimmäinen globaali tunnustus Pitkäselle tuli vuonna 2022 kansainvälisen The Society for News Design (SND) -kilpailusta, jossa valittiin vuoden parhaat printti- ja digitaaliset uutiskuvitukset 3 500 kansainvälisen osallistujateoksen joukosta 11 kategoriassa. Savon Sanomien 29.9.2021 julkaistun lehden B-osan kansi, On aika sai kunniamaininnan Best of Print News Design -kilpailussa. Kansi oli Mikko Pitkäsen kuvitama.

Hyvällä kuvituksella voidaan tiivistää voimakas viesti, joka herättää lukijan mielenkiinnon ja kutsuu lukemaan.

MIKKO PITKÄNEN

Savon Sanomien graafikko

Lehtimedia tavoittaa ja siihen luotetaan

Keskisuomalainen-konsernin printti- ja digimeditavoittavat 2,2 miljoonaa suomalaista viikossa, kertoo Kansallinen Mediatutkimus. Etenkin konsernin paikallis- ja kaupunkilehdet ovat säilyttäneet asemansa vahvoina alueellisina medioina. Suomalaisista 92 prosenttia lukee sanoma-, kaupunki- tai iltapäivälehtiä viikoittain eri lukuvälineillä. Myös luottamus mediaan on säilynyt korkeana – peräti 94 prosenttia vastaajista luottaa sanomalehdistä saatuun tietoon. Kansallinen Mediatutkimus on printtimedia-alan vuosittain yhdessä tilaama tutkimuskonaisuus, jonka toteuttaa Kantar TNS.

- Keskisuomalainen-konsernin 70 tilattavan sanoma-, paikallis- sekä kaupunkilehden kokonaistavoittavuus on 2,2 miljoonaa lukijaa viikossa
- Painetuilla lehdistä ja niiden näköislehdillä tavoitetaan 1,4 miljoonaa lukijaa päivässä
- Lehtien digitaalisilla sisällöillä tavoitetaan 1,1 miljoonaa lukijaa viikossa

HELSINGIN UUTISET

406 000

lukijaa

KESKISUOMALAINEN

253 000

lukijaa

SAVON SANOMAT

203 000

lukijaa

TAMPERELAINEN

188 000

lukijaa

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

168 000

lukijaa

Kokonaistavoittavuuteen lasketaan sekä printti- että verkkolehden lukijat. Luvut koottu Kansallisen Mediatutkimuksen 2022 (KMT 2022) tuloksista.

Paikallinen radio on maakunnan ääni

Mediakonserni Keskisuomalaisen radiokanavat kajahtavat yhä laajemmilla alueilla.

Paikallisuus on vahva kilpailuetu myös Keskisuomalainen-konsernin radioliiketoiminnassa. Radioiden sisällöt nojaavat laadukkaasti tuotettuihin uutisiin sekä paikallisiin sisältöihin, joita poimitaan kattavasti kanavien kuuluvuusalueilta. Keskisuomalainen-konsernin radiot: Radio Keskisuomalainen, Savon Aallot ja Radio Voima ovat useiden maakuntien ääniä, sanoo Radio Keskisuomalaisen päätoimittaja **Henri Berg**.

– Siksi sisältömmekin on erilaista valtakunnan kanaviin verrattuna. Meillä Jyväskylässä yhteistyö paikallislehtien kanssa tekee toiminnastamme entistä maakunnallisempaa. Haluamme koskettaa sisällöillämme aidosti ja kattavasti paikallisia ihmisiä kaikilla kuuluvuusalueillamme, Berg sanoo.

Keskisuomalainen-konsernin radioliiketoiminnassa radioiden kuuluvuusalueet laajenivat vuonna 2022. Radio Keskisuomalainen kuuluu nyt lähes koko Keski-Suomen maakunnassa saatuaan kaksi uutta taajuutta Jämsässä ja Pihtiputaalla. Lahtelaisen Radio Voiman kuuluvuusalue laajeni Päijät- ja Itä-Hämeestä Kouvolan seudulle ja Kanta-Hämeeseen. Kuopiolaisen Savon Aaltojen peitto kattaa lähes koko Pohjois-Savon.

– Kuuluvuusalueen laajeneminen muutti kanavamme painopisteen entistä enemmän maakunnalliseen ja ylimaakunnalliseen suuntaan perinteisestä kaupunkiradiosta, kertoo Radio Voiman päätoimittaja **Matti Eve**.

Paikallinen kaupallinen radio on mainostajalle hyvä ja kustannustehokas kanava paikallisten ihmisten tavoittamiseen. Radiomainoksen alueellista kohdentamista voidaan tehdä helposti eri taajuuksilla. Kuulijakuntaa voidaan myös tavoitella ajastamalla mainos kohderyhmälle otollisimpaan aikaan.

Haluamme koskettaa sisällöillämme aidosti ja kattavasti paikallisia ihmisiä kaikilla kuuluvuusalueillamme.

HENRI BERG

*Radio Keskisuomalaisen
päätoimittaja*

RADIOTA KUUNNELLAAN

2,5 h

/ päivä

RADIO TAVOITTAAN

4,4 milj.

suomalaista / viikko

(Lähde: Finnpanel Oy, Tiedote 10/2022)

Radio Keskisuomalainen

Keski-Suomi 95,9 MHz

Pohjoinen Keski-Suomi 95,4 MHz

Jämsä 92,8 MHz

Radio Voima

Päijät-Häme 98,6 MHz

Itä-Häme 94,9 MHz

Hyvinkää, Riihimäki
ja Turenki 91,0 MHz

Savon Aallot

Kuopio 102,0 MHz

Iisalmi 93,5 MHz

Varkaus 87,7 MHz

Kohdennettua mainontaa sijainnin mukaan

Neonmedia panostaa joukkoliikenteen ohjelmistokehitykseen ja tähtää kansainvälisiin projekteihin.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluva Neonmedia toimittaa digitaalisia näyttöratkaisuja muun muassa paikallisliikenteen busseihin. Viime vuoden lopulla Neonmedia osti itselleen Digital signage -ohjelmistoon liittyvän liiketoiminnan teknologiayhtiö Mastercomilta. Jo aiemmin Neonmedian käytössä ollut ohjelmisto mahdollistaa paikkatiedon hallinnan liikuvassa ajoneuvossa.

Paikkatietojen tuottaminen tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden kohdentaa mainontaa halutun sijainnin mukaan. Ohjelmiston älyjärjestelmä tunnistaa, kun bussi lähestyy esimerkiksi myymälää ja pyörittää bussinäytöllä myymälän mainoksen relevanttiin aikaan. Vastaavasti etenemisinformaatiota voidaan hyödyntää myös brändimainonnassa – esimerkiksi elintarvikebrändin mainos voi näkyä bussinäytöllä aina bussin lähestyessä ruokakauppaa.

Paikkatietojen hyödyntäminen tehostaa mainonnan tavoitavuutta. Bussimainonnan äärellä vieteään myös suhteellisen pitkiä aikoja – matkustusaika paikallisliikenteessä on keskimäärin 14 minuuttia, missä ajassa mainokset ehtivät toistua neljästä kuuteen kertaa.

– Olemme Suomen markkinajohtaja paikallisliikenteen informaatiojärjestelmien tuottajana lähes tuhannen bussin kannallamme. Oman ohjelmistotalustamme avulla meillä on erinomaiset valmiudet olla kehittämässä palveluja matkakokemuksen parantamiseksi, kertoo Neonmedian toimitusjohtaja **Jari Lähdemäki**.

Neonmedialla on Suomessa jo lähes 1 500 bussin digitaalista näyttöä sekä kaupunkien paikallisliikenteessä että kaukoliikenteessä. Viime vuoden aikana Neonmedian bussinäyttöjä asennettiin myös Joensuuhun ja Vaasaan, kun yhtiö voitti viisivuotisen kilpailutuksen informaatio- ja mainosnäyttöjen asentamisesta paikallisliikenteiden busseihin. Neonmedian näyttöjä löytyy lisäksi Suomen suurimpien kaupunkien busseissa, kuten Helsingistä, Tampereelta, Kuopiosta ja Jyväskylästä.

– Olemme onnistuneet levittämään bussimedioidemme sopimuskantaa maantieteellisesti myös konsernimme ydinalueiden ulkopuolelle, iloitsee Lähdemäki.

Neonmedian tavoitteena on kaksinkertaistaa joukkoliikenteen matkasuoritteet vuoteen 2030 mennessä. Mahdollisuutta toiminnan laajentamiselle myös Suomen ulkopuolelle on tutkittu. Oman ohjelmiston kehittäminen mahdollistaa joukkoliikenteen ja muiden ulkomainonnan ratkaisujen tuottamisen näyttöjen sijoitteluympäristöistä riippumatta.

– Neonmedian digitaalisen bussimainonnan ja matkustajainformaation kokonaisuus on esimerkki konsernimme vahvasta digitaalisen liiketoiminnan kiihdyttämisestä. Tutkimme myös aktiivisesti mahdollisuuksia konseptin viemiseksi kansainvälisille markkinoille, toteaa konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Olemme Suomen markkinajohtaja paikallisliikenteen informaatiojärjestelmien tuottajana lähes tuhannen bussin kannallamme.

JARI LÄHDEMÄKI

Neonmedian toimitusjohtaja

Brändin keskiössä on
aito paikallisuus ja vahva
valtakunnallisuus.

MIKKO PAKARINEN

*Keskisuomalainen-konsernin
kaupallinen johtaja*

Uusittu brändi korostaa mediamyynnin kilpailuetuja

Mediamyynnin uusi brändi yhdistää viisi alueyhtiötä Etelä-Suomen Median, Hämeen Median, Keski-Suomen Median, Savon Median sekä Kaakon Viestinnän ja kokoaa yhteen monipuolisen palvelutarjoaman.

Keskisuomalainen-konsernin mediamyynnissä toteutettiin vuonna 2022 brändiuudistus, joka kokoaa viiden alueyhtiön mediamyynnin yhden brändin alle. Yhtenäisen brändin avulla mediamyynti pyrkii kirkastamaan niin sisäistä kuin ulkoistakin viestintäänsä Keskisuomalainen-konsernin mediatuotteisiin ja -ratkaisuihin liittyen.

Keskisuomalainen-konsernin mediamyynnin tavoitteena on kehittyä erilaisten välitavoitteiden kautta Suomen parhaaksi media-alan asiantuntijaksi. Uudistettu brändi on yksi askel kehityspolulla. Brändin tarkoitus on tukea myyntityötä ja vahvistaa tunnistettuja kilpailuetuja.

– Uusi brändi selkeyttää toimintaamme niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Tavoitteemme oli

yhtenäinen, moderni ja raikas brändi, joka korostaa vahvaa paikallista osaamistaamme ja toisaalta valtakunnallista palveluverkostoamme. Uusi brändi on niin sisällöllisesti kuin visuaalisestikin onnistunut kokonaisuus, sanoo konsernin kaupallinen johtaja **Mikko Pakarinen**.

Meks on Keskisuomalainen-konsernin mediamyynnin brändi, joka kokoaa yhteen koko konsernin media- ja palvelutarjoamaan ja tarjoilee ne yritysasiakkaalle yhden kontaktin periaatteella. Brändin keskiössä on aito paikallisuus ja vahva valtakunnallisuus. Uudistettu brändi kiteyttää myös mediamyyjän roolia asiakkuudenhoidossa – mediamyyjä on Keskisuomalainen-konsernin mediatuotteiden ja markkinointi-

ratkaisujen asiantuntija sekä näkemyksellinen kumppani, jolla on myös vahva paikallistuntemus.

Brändityössä määriteltiin mediamyynnille sekä viestinnällinen että visuaalinen identiteetti. Brändin ytimen tiivistävässä brändikirjassa määritellään myös mediamyynnin tarkoitusta ja asemointia, brändiattribuutteja, asiakaspersoonia ja visuaalisuuden käyttöä. Brändityö toteutettiin yhteistyössä Keskisuomalainen-konsernin markkinointiviestinnän palveluita tarjoavan Kamuan kanssa.

– Sisäisen lanseerauksen yhteydessä uusi brändi on saanut tervetulleeseen vastaanoton ja sen koetaan aidosti helpottavan myyntityötä, Pakarinen toteaa.

Koulutuksella vahvistetaan digimainonnan osaamista

Henkilöstön ideana syntynyt KSML Digisertifikaatti -koulutus laajentaa mediamyymien digimainontaosaamista.

Vuonna 2022 käynnistyneellä KSML Digisertifikaatti -koulutuksella vahvistetaan mediamyynnin osaamista digimedioista, digimainonnan tuotteista ja trendeistä. Koulutus on osa mediamyynnin digistrategiaa. Vuonna 2022 kirkastetun digistrategian tärkeimpiä painopistealueita ovat mobiilisovellusprojektin kaupallisten mahdollisuuksien varmistaminen, mediamyynnin digituotekehityksen vauhdittaminen ja osaamisen kasvattaminen.

Digisertifikaatti-koulutus vastaa uudistetun strategian painopisteisiin kasvattamalla mediamyynnin osaamista digimainontaan liittyen. Koulutus on osa Keski-suomalainen-konsernin digitaalista oppimisympäristöä KSML Akatemiaa. Ajatus oppimisympäristöstä syntyi mediamyynnin Paras idea -kilpailun kautta. Paras idea on vuosittain mediamyynnin henkilöstölle järjestettävä innovointikilpailu, jossa mediamyymät pääsevät kehittämään toimintaympäristöään ja ideoimaan uusia tuotteita, palveluja sekä toimintamalleja.

– Henkilöstön kehitysideana syntynyt koulutuskokonaisuus

on hyvä esimerkki tavasta, jolla kehitämme työprosessejamme ja laajennamme sisäistä tukea. Henkilöstön hyvät ideat voidaan tuoda jopa strategiatasolle, toteaa konsernin kaupallinen johtaja **Mikko Pakarinen**.

Digisertifikaatti-koulutus koostuu viidestä eri koulutusmoduulista, joissa opiskellaan muun muassa onnistuneen digikampanjan anatomiaa ja datan hyödyntämistä myynnissä. Koulutus tarjoaa konkreettista tuotetietoa ja myyntiargumentteja myyntityön tueksi ja se tulee jatkossa olemaan myös osa mediamyynnin perehdytysohjelmaa.

– Myös asiakkaidemme näkökulmasta on tärkeää, että mediamyymillämme on viimeisin tieto digimainonnan trendeistä ja mahdollisuuksista. Mediamyynnin tavoitteena on olla markkinointiratkaisujen asiantuntija ja näkemyksellinen kumppani – tähän tavoitteeseen pääseminen vaatii jatkuvaa uuden oppimista ja kehittymistä, Pakarinen toteaa.

Mediamyynti tavoittelee tulevalle vuodelle kasvua, jota alkuvuoden eduskuntavaalimainonnan toivotaan erityisesti

vauhdittavan. Kasvua haetaan etenkin digi- ja ulkomainonnasta.

– Olemme nostaneet kaikkia digi- ja ulkomainontaan liittyviä myyntitavoitteitamme. Vuonna 2022 onnistuimme etenkin digitaaliossa ulkomainonnassa, ja sen osalta vuosi 2023 tulee olemaan voimakkaan kasvun vuosi, sanoo Pakarinen.

Lehtitalon laajentuminen digimediaksi jatkuu

Vahvan printtimedian rinnalle kehitetään kiinnostavaa digibrändiä.

Kuluttajamyynnin ja -markkinoinnin strategisena tavoitteena on kiihdyttää etenkin digitaalisen liiketoiminnan kasvua. Digitaalisuuden vahvistumisen uskotaan vauhdittavan myös tilausten myyntiä.

– Meillä on vahva ja perinteikäs brändi, joka tunnetaan etenkin printtituotteistaan. Sen rinnalle meidän tulee nyt rakentaa myös vahva digitaalinen identiteetti, sanoo konsernin kuluttajamyynnin johtaja **Milla Hänninen**.

Keskisuomalainen-konsernin kuluttajamyynti ja sisällöntuotannosta vastaava johto ovat laatiineet yhteisen kuluttajastrategian, jonka tavoitteena on tuottaa yhdessä valittuja asiakassegmenttejä puhuttelevaa sisältöä ja markkinointia. Ensimmäinen toimituksellisia sisältöjä vahvasti kuluttajamarkkinoinnissa hyödyntävä kampanja oli vuoden 2023 alussa käynnistynyt poikkeustal-

vi-kokonaisuus.

– Digitilausten ja -liikevaihdon kasvutavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan tulevina vuosina kiinnostavia sisältöjä, erinomaista käyttäjäkokemusta sekä tehokasta myyntiä ja markkinointia. Tarvitsemme yhteistyötä yli toimintorajojen yhteisten tavoitteidemme saavuttamiseksi, toteaa Hänninen.

Kuluttajamyynnissä ja -markkinoinnissa on vuoden 2022 aikana tehty toimenpiteitä digitaalisen kivijalan lujittamiseksi. Osana kehitystyötä yksikössä on otettu käyttöön verkkokauppamaailmasta tunnettu asiakaspolkumalli. Mallissa markkinointi ja myynti muodostavat kokonaisuuden, joka keskittyy asiakkaan kuljettamiseen ostopolulla. Mallin avulla on tarkoitus tasapainottaa ja tehostaa toimintoja asiakaspolun eri vaiheissa.

– Kasvun varmistamiseksi

Meillä on vahvat ja perinteikkäät brändit, jotka tunnetaan etenkin printtituotteistaan. Niiden rinnalle meidän tulee nyt rakentaa myös vahva digitaalinen identiteetti.

MILLA HÄNNINEN

Keskisuomalainen-konsernin kuluttajamyynnin johtaja

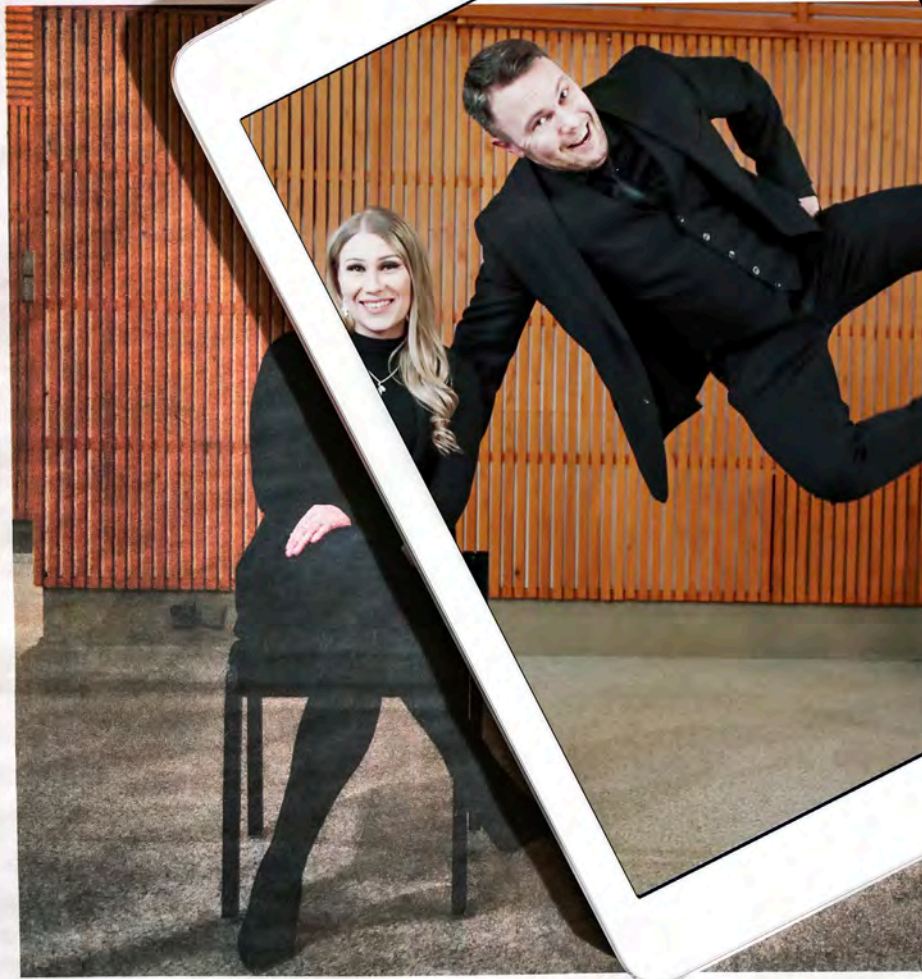
panostamme jatkossa huomattavasti enemmän asiakaspolon ensimmäisen vaiheen markkinointiin, eli kiinnostuksen herättämiseen. Keskitymme myös uusien asiakkaidemme sitouttamiseen ja aktivointiin. On myös tärkeää pitää huolta nykyisestä, paikallisten sisältöjen parissa viihtyvistä asiakaskannastamme, Häninen kertoo.

Vuodelle 2023 kuluttajamyyn- ti ja -markkinointi on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita, jotka tähtäävät asiakaspidon parantamiseen, automaatioasteen kasvattamiseen ja verkko-ostamisen kehittämiseen. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää entistä tehokkaammin kerättyä asiakas- dataa ja kehittää asiakaspalvelua. Digitaalinen transformaatio on kannattavan kasvun edellytys ja se koskettaa konsernin kuluttajamyynnin ja -markkinoinnin sekä asiakaspalvelun jokaista osa- aluetta.

– Paikallisen tiedon ja uutisten merkitys on kuluttajilla edelleen suuri. Vain sisällön kuluttamisen tavat ovat muuttuneet ja meidän tulee olla mukana tässä muutok- sessa, sanoo Häninen.

24

● Teemasuomalainen Hyvin

Rouva hillitty & herra villitty

Kanttori katseli baarittiskillä tutunnäköistä naista. Kristiina Braskin olemus ja ääni olivat jääneet mieleen *Idolista*, kun siihen aikaan 16-vuotias neito sijoittui kolmanneksi Ari Koivusen ja Anna Abreun jälkeen.

– Ajattelin, että tuollahan on se *Idol*-laulaja. Menin kysymään, tulisitko joskus kirkkoon laulamaan, Ossi Jauhiainen muistelee.

Tuntemattomalle ohimennen heitetty kysymys on kantanut näihin päiviin asti.

Sattumalta kumpikin oli katsomassa Raskasta joulua -keik-

Toimivaa ja kustannustehokasta varhaisjakelua myös tulevaisuudessa

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvat Jakelusepät ja Ilves Jakelu myivät sanomalehtien varhaisjakeluliiketoiminnan Postille vuoden 2022 alussa. Samalla solmittiin jakelu- ja yhteistyösopimus Postin kanssa.

Jakelusepät ja Ilves Jakelu myivät Postille sanomalehtien varhaisjakeluliiketoiminnot Pohjois-Savossa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä. Kaupan yhteydessä tehtiin sopimus Keskisuomalainen-konsernin lehtien varhaisjakelun järjestämisestä Pohjois-Savossa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä sekä Keski-Suomessa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa.

Uuden jakelu- ja yhteistyösopimuksen mukaisesti Posti tuottaa Keskisuomalainen-konsernille pääasiassa sanomalehtien varhaisjakelua. Sopimus on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka. Posti on hoitanut sanomalehtien varhaisjakelua jo pitkään Keski-Suomessa, Kaakossa ja osissa Etelä-Suomea. Vuonna 2022 Posti jakoi arviolta 50 miljoonaa Keskisuomalainen-konsernin sanomalehteä.

Postin kanssa solmitulla uudella jakelu- ja yhteistyösopimuksella Keskisuomalainen-konserni varmistaa sanomalehtien toimivan ja kustannustehokkaan varhaisjakelun pitkälle tulevaisuuteen.

– Sopimuksen tarkoituksena on syventää ja laajentaa yhteistyötä sekä kehittää luottamuksellista keskinäistä suhdetta Postin kanssa, sanoo Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Keskisuomalainen-konserni varmistaa lehtien varhaisjakelun toimivuuden yhteistyössä Postin kanssa.

– Teemme tiivistä yhteistyötä Postin kanssa. Pyrimme yhdessä kehittämään varhaisjakelun laatua ja varmistamaan sen toimivuuden. Tarkkailemme kaikilla alueillamme jatkuvasti jakelun laatua ja käymme säännöllisesti yhdessä Postin kanssa läpi myös asiakkai-

den antamia palautteita, kertoo varhaisjakelusta Keskisuomalainen-konsernissa vastaava johtaja **Jarmo Koskinen**.

Jakeluseppien ja Ilves Jakelun noin 750 työntekijää siirtyivät Postille. Valtaosa heistä oli sanomalehtien varhaisjakajia. Jakeluyhtiöt hoitavat vielä Savossa ja Päijät-Hämeessä lehtien kuljetuksia jakelupisteille.

Varhaisjakeluliiketoiminnan myynti kehitti positiivisesti Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintaa.

– Liiketoimintakaupasta kirjaimme merkittävän myyntivoiton, mikä mahdollistaa yhtiön omistaja-arvon ylläpitämisen sekä konsernin liiketoiminnan kehittämisen. Kokonaisjärjestelyllä myös turvataan liiketoimintakaupassa siirtyvän henkilöstön työn jatkuvuus, Kangaskorpi sanoo.

Keskisuomalainen-konserni
varmistaa lehtien varhaisjakelun
toimivuuden yhteistyössä
Postin kanssa.

VESA-PEKKA KANGASKORPI
*Keskisuomalainen Oyj:n
konsernijohtaja*

Tehokasta suoraa koteihin

Suomen Suoramainonta on Suomen suurin yksityinen valtakunnallista osoitteetonta jakelu- ja markkinointipalvelua tuottava toimija.

Kotiin jaettavan paperisen suoramainoksen teho ja suosio ovat säilyneet digitaalisesta murroksesta huolimatta, ja tarjousmainonnan tuotteista suoramainonta on yhä ylivoimainen. Suoramainonnalla tavoitetaan myös sellaisia kuluttajia, joita ei muilla tavoin saada kiinni, sanoo Keski-suomalainen-konserniin kuuluvan Suomen Suoramainonnan toimitusjohtaja **Jari Mankonen**.

– Monelle asiakkaallemme suoramainonta on itseasiassa edelleen kaikista tärkein markkinointikanaava. Se on näkynyt hyvänä kysyntänä Suomen Suoramainonnan suuntaan. Uskon, että kysyntää riittää vielä pitkälle tulevaisuuteen. Suoramainonnalla on paikkansa osana modernia mediamixiä, Mankonen sanoo.

Suomen Suoramainonta on solminut uusia merkittäviä jakelusopimuksia Keskon, Maskun ja Tokmanin kanssa vuodelle 2023. Mankosen mukaan uudet sopimukset ovat merkki liiketoiminnan positiivisesta kehityssuunnasta. Myös kevään eduskuntavaalit suoramainostarpeineen piristävät Suomen Suora-

mainonnan näkymiä odotetusti. Paperin hinnannousu on haastanut suoramainonnan liiketoimintaa.

– Näyttää siltä, että paperin hinta kääntyy tänä keväänä hiljalleen laskuun ja mekin pystymme miettimään kilpailukykyämme sen myötä vieläkin paremmalle tasolle, Mankonen sanoo.

Kotiin jaettavan suoramainoksen vahvin kilpailuetu on mainoksien kohdentamisessa. Suoramainontaa voidaan kohdentaa alueellisesti esimerkiksi asuinalueen, korttelin, postinumeron, kaupunginosan, taajaman tai kunnan mukaan. Kohdennuksessa voidaan valita erikseen myös pientalot tai kerrostalot tai nämä molemmat. Suoramainontaa voidaan lisäksi kohdentaa sosioekonomisten tekijöiden mukaan vaikkapa lapsiperheille tai eläkeläisille.

Suomen Suoramainonnan jakeluverkon läpi kulki osoitteettomasti kohdistettuna 600 miljoonaa jakelutuotetta vuonna 2022. Se jakaa muun muassa mainoksia, asiakaslehtiä sekä tiedotteita. Kattavalla jakeluverkollaan Suomen Suoramainonta tavoittaa viikoittain 2,15 miljoonaa kotitaloutta.

Kotiin jaettavan paperisen suoramainoksen teho ja suosio ovat säilyneet digitaalisesta murroksesta huolimatta, ja tarjousmainonnan tuotteista suoramainonta on yhä ylivoimainen.

JARI MANKONEN

Suomen Suoramainonnan toimitusjohtaja

**SUOMEN
SUORAMAINONTA
-KONSERNI**

15

JAKELUYHTIÖTÄ

37

PAIKALLISTA TOIMIPAIKKAA /
JAKELUTERMINAALIA

100

JAKELUAUTOA

200

PÄÄTOIMISTA
TYÖNTEKIJÄÄ

3 500

JAKAJAA

Haasteellisesta tilanteesta huolimatta painetun lehden volyymit ovat edelleen merkittäviä.

SAULI VUORINEN

Lehtiseppien toimitusjohtaja

Keskittämällä kestävää painotoimintaa

Sanomalehtipainamisen kilpailukykyä parannettiin toimintojen siirtämisellä Varkauden painoon.

Keskisuomalainen-konsernin painopalveluyhtiö Lehtisepät keskitti painotoimintaansa vuoden 2022 alussa konsernin omistukseen siirtyneeseen Savon Painoon Varkauteen. Varkaudessa painetaan nyt Savon Sanomien lisäksi muun muassa sanomalehti Keskisuomalaista, kun Aholaidan paino Jyväskylässä suljettiin vuoden 2022 lopulla. Varkauden painon tiloihin on keskitetty alueen muitakin toimintoja, kun Varkauden Lehden toimitus ja ilmoitusmyynti muuttivat painon tiloihin. Lisäksi osa Aholaidan painon työntekijöistä siirtyi työskentelemään Varkauteen.

Varkaudessa painetaan Keskisuomalainen-konsernin lehtien lisäksi muun muassa Helsingin Sanomia, Ilta-Sanomia ja HS Viik-

koa. Konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorven** mukaan Sano-ma-konsernin kanssa solmittu monivuotinen painosopimus lisää paitsi Keskisuomalainen-konsernin liikevaihtoa, se myös lujittaa mediakonsernien välistä kumppanuutta.

Myös konsernin painopalveluyhtiö Lehtiseppien toimitusjohtaja **Sauli Vuorinen** näkee, että painotoimintojen keskittäminen Varkauteen on järkevää.

– Painamisen kustannukset ovat nousseet viime vuosina merkittävästi. Muun muassa paperin ja muiden käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat nousseet rajusti. Painotoiminnan keskittämisellä pyritään tasapainottamaan kustannusten nousua, Vuorinen toteaa.

Lehtiseppien palveluvalikoimaan kuuluu sanomalehtipainamisen lisäksi arkkipaino- ja digipainopalveluita. Lehtisepät on pystynyt viime vuoden aikana jopa lisäämään myyntiresursseja ja laajentamaan asiakaskuntaa arkkipainoliiketoiminnassa.

Tulevana vuonna Lehtisepät panostaa Varkauden painon painokoneen modernisointiin. Vuorinen näkee, että satsaukset painokoneeseen kielivät myös luottamuksesta printtimediaan.

– Haasteellisesta tilanteesta huolimatta painetun lehden volyymit ovat edelleen merkittäviä. Uskomme, että printtilehteä tarvitaan vielä tulevaisuudessakin, Vuorinen sanoo.

Yhteiskunnalliset tutkimukset vahvistavat demokratiaa

Keskisuomalainen-konsernin tutkimusyhtiö Tietoykkönen tekee puolueiden vaalipiirikohtaisia kannatusarviotutkimuksia eniten koko Suomessa.

Kevään 2023 eduskuntavaalien kannatusarviotutkimuksia eli vaaligallupeja Tietoykkönen toteutti useassa Suomen vaalipiirissä. Yhtiö tekee kannatusarviotutkimuksia yleensä media-alan asiakkaiden toimeksiannoista. Esimerkiksi Keski-Suomen vaalipiirin tutkimuksessa tutkimusyhtiö otti laadukkaan 1 000 ihmisen otoksen Keski-Suomen vaalipiirin äänioikeutetusta väestöstä. Keskisuomalainen-konsernin tutkimusyhtiö ja Tietoykkösen kumppani Iro Research toteutti haastattelut puhelimitse.

-Tutkimuksen otanta tehdään niin sanotusti kiintiöitynä satunnaisotantana, jossa otokseen haastatellaan ihmisiä juuri siinä suhteessa, kuin heitä on alueen äänioikeutetussa väestössä. Muodostamme aineistosta niin sanotun minikokoisen Keski-Suomen, joka on edustava sukupuoli, iän ja asuinkunnan suhteen.

Jos otos ei ole kunnossa, on mahdoton tehdä tarkkoja kannatusarvioita, sanoo Tietoykkösen tutkimuspäällikkö **Juha Määttänen**, joka on tehnyt kannatusarviotutkimuksia jo toistakymmentä vuotta.

Monissa vaaleissa Tietoykkönen on onnistunut tarkasti ennustamaan puolueiden tulevat voimasuhdemuutokset. Vaaligallupien tarkkuus on Määttäsen mukaan monen asian summa, mutta erityisen paljon vaikuttaa mittausajankohta – kuinka lähellä tai kaukana vaaleja kansalaisten aikeita tutkitaan.

- Mitä lähempänä vaaleja tutkimme, sitä tarkemman tuloksen suhteessa vaalitulokseen saamme. Emme kuitenkaan tutki enää siinä vaiheessa, kun ennakoäänestys on käynnissä. Tärkeintä on, että aikaikkuna, jonka aikana koko aineisto kerätään, olisi lyhyt. Kuukauden vanha aineisto alkaa olla hapanta ja vääristää näin ollen tuloksia, Määttänen sanoo.

Määttänen muistuttaa, ettei tutkimusyhtiöiden tarkoitus ole ennustaa vaalitulosta, vaan kertoa puolueiden kannatus kyseisellä mittaushetkellä.

Iso osa äänioikeutetuista tekee äänestyspäätöksen lähellä vaaleja, jopa muutaman viimeisen päivän aikana.

- Jos mittaustuloksia verrataan vaalitulokseen, on huomioitava, että kannatusmuutoksiin, jotka tapahtuvat mittausajankohdan jälkeen emme tietenkään pääse kiinni. Toinen mittaustuloksen tarkkuuteen vaikuttava tekijä on aineiston koko. Mitä suuremmalla aineistolla puolueiden kannatusosuuksia arvioidaan, sitä tarkempia tulokset ovat, Määttänen toteaa.

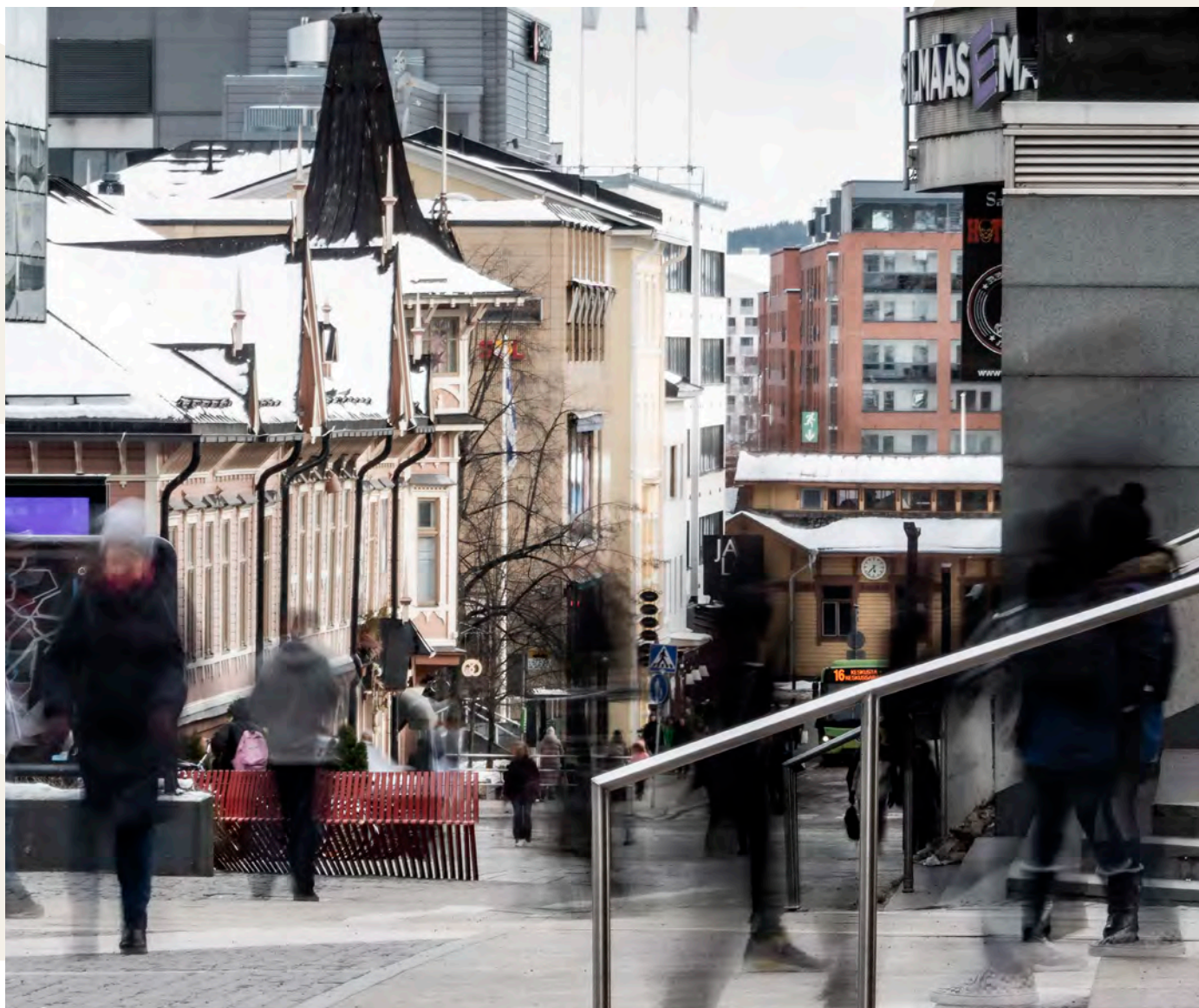
Joskus vaaligallupit voivat myös ohjata äänestyskäyttäytymistä. Määttäsen mielestä vaaligallupien etu on se, että ne ruokkivat yhteiskunnallista keskustelua, pakottavat puolueet reagoimaan ja tuovat esille ihmisten mielipiteitä.

- Vaaligallupit kuuluvat demokratiaan ja avoimeen yhteiskuntaan. Vaaligallupien lisäksi ylipäätään kaikki yhteiskunnalliset tutkimukset ovat tärkeitä. Mitä enemmän tutkitaan yhteiskunnallisia asioita, sen parempi, Määttänen arvioi.

Tietoykkönen on tehnyt ensimmäiset kannatusarviotutkimuksensa yli 30 vuotta sitten. Yrityksen tutkimusvalikoimaan kuuluvat yhteiskunnallisten tutkimuksien lisäksi muun muassa asiakastutkimukset ja henkilöstötutkimukset. Tietoykkönen täyttää 40 vuotta vuonna 2023.

Keskisuomalainen-konsernissa monipuolisia tutkimuspalveluita tarjoaa myös Iro Research. Viime vuosien epävarmassa maailmantilanteessa laadukkaan tutkimuksen tarve korostuu, sanoo Iro Researchin toimitusjohtaja **Vesa Väisänen**.

- Me keräämme datan, käsittelemme sen ja annamme selkeät johtopäätökset: muutamme tutkimustiedon päätöksenteon työkaluksi. Hyvin tehty tutkimus tarjoaa ratkaisuja, ymmärrystä, tietoa ja varmuutta, Väisänen sanoo.

Monipuolinen kattaus

laadukkaita
tutkimuspalveluita

TIETOYKKÖNEN

- Perustettu vuonna 1983
- Työntekijöitä 3
- Noin 100 tutkimusprojektia ja yli 3 500 erillistä tutkimusraporttia vuonna 2022

IRO RESEARCH

- Perustettu vuonna 1990
- Työntekijöitä 25
- Yli 500 tutkimusprojektia vuonna 2022

Meidän tehtävämme konsulttina ja kumppanina on seurata alan trendejä ja etsiä uusia kerronnan keinoja.

SARI MIKKONEN-MANNILA

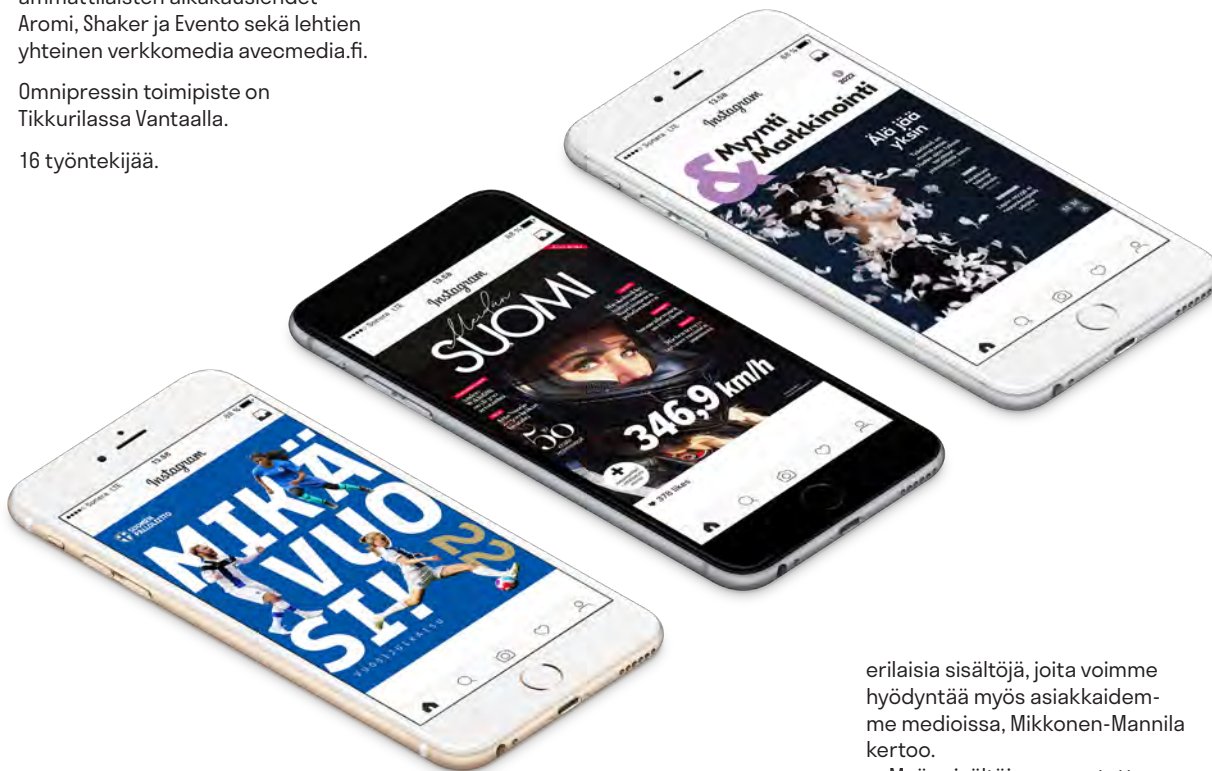
Omnipressin toimitusjohtaja

Omnipress kehittää asiakasmedianansa kerrontaa

Sisältöjä suunnitellaan verkko- ja mobiililähtöisesti yhä enemmän myös Omnipressin asiakasmedioissa.

OMNIPRESS

- Suunnittelee monikanavaista asiakasmediaa noin 20 kumppanille.
- Ruuan, juoman ja tapahtumien ammattilaisten aikakauslehdet Aromi, Shaker ja Evento sekä lehtien yhteinen verkkomedia avecmedia.fi.
- Omnipressin toimipiste on Tikkurilassa Vantaalla.
- 16 työntekijää.

Keskisuomalainen-konsernin ammatti- ja asiakasmediaa tuottava yhtiö Omnipress kehittää ja konsultoi asiakkaidensa viestintää yhä useammin verkkokäytön lähtökohdista. Omnipress tuottaa niin yritysasiakkaille kuin yhteiskunnallisille toimijoille monikanavaisia viestintäratkaisuja. Viime vuosien aikana monet Omnipressin pitkäaikaiset asiakkaat ovat siirtyneet yhä vahvemmin verkkolähtöiseen sisältöjen suunnitteluun ja tuottamiseen.

– Monille asiakkaillemme, kuten liittotasoisille toimijoille printtilehti on ollut perinteisesti tärkein tiedotuskanava. Meidän tehtävämme on auttaa asiakkaitamme löytämään toimivimmat tavat viestiä ja siksi kehitämme asiakkaidemme viestintää entistä vahvemmin verkko- ja mobiilikäyttöön soveltuviksi, toteaa

Omnipressin toimitusjohtaja Sari Mikkonen-Mannila.

Printtimedialla on myös edelleen tärkeä rooli Omnipressin asiakkaiden viestinnässä. Omnipress kehittääkin jatkuvasti myös tuottamiensa printtilehtien konseptteja ja visuaalisuutta. Jäsen- ja asiakaslehtien lisäksi asiakkaille suunnitellaan sisältöjä muun muassa sosiaaliseen mediaan ja markkinointitarpeisiin. Printtilehtien rinnalle on tuotu myös muita sisältömuotoja, kuten uutiskirjesisältöjä ja videoiden hyödyntämistä useissa eri kanavissa. Omnipress onkin järjestänyt monille asiakkailleen digiklinikoita, joiden avulla asiakkaat ovat saaneet lisätietoa verkko- ja mobiilisisältöjen monipuolisuudesta.

– Meidän tehtävämme konsultina ja kumppanina on seurata alan trendejä ja etsiä uusia kerroksen keinoja. Omat ammattimediamme, kuten avecmedia.fi -sivusto toimii omana koelaboratorionamme, jossa pääsemme testaamaan ja analysoimaan

erilaisia sisältöjä, joita voimme hyödyntää myös asiakkaidemme medioissa, Mikkonen-Mannila kertoo.

Myös sisältöjen saavutettavuuteen on Omnipressin asiakasmedioissa alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota. Keskisuomalainen-konsernin kaupunkilehti Vantaan Sanomat alkoi vuonna 2022 julkaista selkokielistä paikallislehteä Selkovantaalaista, ja Omnipress on tehnyt tiivistä yhteistyötä Vantaan Sanomien kanssa selkokielisten sisältöjen tuottamisessa. Selkokieli on helposti ymmärrettävää suomen kieltä, jonka rakennetta ja sisältöä on tietoisesti muokattu yleiskieltä yksinkertaisemmaksi.

– Asiakkaistamme esimerkiksi kaupungit, vuokratyöyhtiöt ja useat ravintola-alan toimijat tarvitsevat yhä enemmän selkokielisiä sisältöjä, sillä suuri joukko asiakaskunnasta ja työntekijöistä puhuu äidinkielenään muuta kuin suomen kieltä. Tässä näemme meille selvän kilpailuedun tulevaisuudessa, sillä konsernistamme löytyy jo vahvaa osaamista selkokielisten sisältöjen tuottamiseen. On olemassa paljon kaupallisesti kiinnostavia kohderyhmiä, joita ei ole aiemmin juurikaan tavoitettu, Mikkonen-Mannila sanoo.

Veturin
veturi
KAUPPAKESKUS

Brändiuudistus sai vetovoiman tuntumaan

Markkinointiviestinnän yhtiö Kamua on Kauppakeskus Veturin markkinoinnin kumppani. Kamua uudisti myös Veturin brändin vuonna 2022.

Kauppakeskus Veturi on Kaakkois-Suomen suurin kauppakeskus, joka tarjoaa monipuolisen liike- ja palveluvalikoiman kautta asiakkailleen alueensa parhaat kaupanalan palvelut. Veturista löytyy lähes 70 liikettä – muotia moneen makuun, maistuvan muistettavia makuja ja energistä eloa.

Kauppakeskus Veturi valitsi Keski-suomalainen-konserniin kuuluvan Kamuan uudistamaan brändinsä. Veturi toivoi uudesta brändistä modernia ja persoonallista mutta myös aikaa kestävä. Kamua käynnisti brändin muotoilun yhteisillä workshoppeilla, joissa koottiin yhteen loistoaineokset brändin ytimen sekä viestinnän ja visuaalisen identiteetin suunnitteluun. Brändityötä johti Kamuan luova strategi **Jarno Järvi**.

– Kaakkois-Suomen suurin kauppakeskus Veturi on maa-merkki, vetovomatekijä ja taolousalueen kaupallinen veturi. Se tarjoaa asiakkailleen alueen parhaat kaupanalan palvelut. Näitä Veturin aitoja kilpailutekijöitä lähdimme vahvistamaan brändiuudistuksessa, Järvi kertoo.

Kauppakeskus Veturin ydinviestiksi muodostui "Tunnetko vetovoiman?" Ydinviesti sanoittaa ja kiteyttää Veturin vetovoimaisuutta. Kauppakeskus Veturin vetovomatekijöitä ovat liikkeet ja hyvän fiiliksen toritunnelma. Veturi on täydellinen match niin kouvola-laisille kuin ei-kouvola-laisille. Siksi kaiken tekemisen allekirjoittaa palvelulupaus "Siellä on kaikki".

– Niin Kauppakeskus Veturi kuin veturi kulkuneuvona ovat tekemisissä vetovoiman kanssa, vetovoima perustuu fysiikan lakeihin. Vetovoima vetää puoleensa, ja se näkyy ihmissuhteissakin – jotkut ihmiset ja asiatkin vetävät meitä sanoin kuvaamattoman paljon puoleensa, kertoo Veturin brändiviestinnän suunnitellut viestinnän asiantuntija **Titta Airo**.

Veturin brändi-ilmeen suunnitellut Kamuan konseptisuunnittelija **Taina Ristikivi** mukaan kaupakeskuksen brändin visuaalinen identiteetti suunniteltiin muuntautumiskykyiseksi. Visuaalisen ilmeen murretut värit tukevat maanläheistä ja vastuullista Kauppakeskus Veturia ja ne yhdistävät uuden sekä vanhan värimaailman toisiinsa. Logon pyöreät muodot

Kumppanuuden lähtökohtana on ollut Kauppakeskus Veturin liiketoiminnan ymmärtäminen ja strategia, joihin on perehdytty kattavasti heti kumppanuuden alussa.

JAAKKO PERNU

Kamuan yksikönjohtaja

kuvastavat notkeaa, kuplivaa ja elämyksellistä kauppakeskusta. Logon kirjaimista tehdyt graafiset elementit heräävät ilmeessä eloon ja ne tukevat Veturin tekstilogoa ja tuovat tunnistettavuutta ilmeeseen.

– Visuaalisen identiteetin inspiraation lähteenä toimi helppo elämä ja sujuva arki. Adjektiivit innostunut, rohkea ja lämmin kuvaavat osuvasti Veturin uutta brändi-ilmettä, Ristikivi sanoo.

Kauppakeskus Veturi on ollut brändiuudistukseen tyytyväinen.

– Uudessa visuaalisessa ilmeessä kauppakeskus on tuotu uudelle vuosikymmenelle ja ajanmukaiseksi. Erityisesti logon päivittäminen on mielestämme onnistunut: siinä on nähtävissä viitteitä alkuperäisestä logosta eli muotokielessä on "jotain vanhaa", mutta kuitenkin täysin uutta. Se on persoonallinen, kuten edeltäjänsäkin. Se integroituu hyvin vanhaan brändi-ilmeeseen, joka jää elämään esimerkiksi kaupakeskuksen lasifasadissa, sanoo kauppakeskusjohtaja **Monica Kuusinen**.

Kaakkois-Suomen suurimmas- ta kaupakeskuksesta, Veturista, tuli Kamuan kumppaniasiakas jo syksyllä 2021. Laajaan kumppanuuteen on sisällytetty muun muassa tapahtumien konseptointia, markkinointimateriaalien tuottamista ja sosiaalisen median sponsoroitua mainontaa. Kamuan yksikönjohtaja **Jaakko Pernu** kertoo, että kumppanuuden läh-

tökohtana on ollut Kauppakeskus Veturin liiketoiminnan ymmärtäminen ja strategia, joihin on perehdytty kattavasti heti kumppanuuden alussa.

–Tämä ymmärrys antoi hyvän lähtökohdan myös Veturin brändityöhön, Pernu sanoo.

Kauppakeskus Veturin uudistunut brändi lanseerattiin näyttävästi kaupakeskuksen kymmennenvuotissyntymäpäivillä. Täyden kympin kemut toivat kaupakeskukseen kymmenen päivän ajan muun muassa huippuartisteja ja esityksiä sekä koko perheen-kestävää puuhaa, kuten tivolia ja sirkustelua.

KAMUA

- Strategisen markkinoinnin ja viestinnän kumppani.
- Tarjoaa markkinointiviestinnän ratkaisuja, jotka tuovat kasvua ja saavat brändien parhaimmat puolet loistamaan.
- Aloitti toimintansa vuonna 2016.
- Työntekijöitä 29.
- 326 markkinointiprojektia vuonna 2022.

Keskisuomalainen-konsernin
vastuullisuus

VASTUULLISUUS KESKISUOMALAINEN-KONSERNISSA

Vastuullisuus turvaa toimintamme jatkuvuutta.....	64
Vastuullisuuden johtaminen.....	66
Vastuullisuustyö Keskisuomalainen-konsernissa.....	67
Toiminta sidosryhmien kanssa.....	68
Arvonluontimalli.....	70

REILU JA VAIKUTTAVA YHTEISKUNNALLINEN TOIMIJA

Toimimme eettisesti ja tietoturvallisesti.....	72
Case: Jyväskylän yliopiston Puolestapuhuja-palkinto konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorvelle.....	73
Case: Keskisuomalainen Oyj teki lahjoituksen Sairaala Novan lapsipotilaille.....	76

SANANVAPAUDEN VAALIJA JA DEMOKRATIAN EDISTÄJÄ

Laadukasta ja vastuullista journalismia.....	78
Case: Tukea Ukrainan medialle.....	79
Case: Vantaan Sanomille Suomen ensimmäinen selkokielen paikallislehti.....	80

YMPÄRISTÖSTÄ HUOLEHTIVA MEDIKONSERNI

Vaikuttavaa ympäristötyötä.....	82
Case: Suomen Suoramainonta vähentää päästöjään määrätietoisesti.....	87
Case: Keskisuomalainen-konserni luopui venäläisen painopaperin ostamisesta.....	88

TASA-ARVOINEN JA VÄLITTÄVÄ TYÖNANTAJA

Hyvinvoivaa ja ammattitaitoista työyhteisöä rakentamassa.....	90
Case: Savon Median säännölliset esihenkilövärtit vahvistavat työhyvinvointia.....	92
GRI-indeksi.....	94

Vastuullisuus turvaa toimintamme jatkuvuutta

Vuosi 2022 sisälsi haasteita toimintaympäristössämme. Kuten jo vuosikertomuksemme toimitusjohtajan katsauksessa totesin, Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on ollut musertavia seurauksia, jotka ovat vaikuttaneet myös meihin. Toimintaympäristön muutokset ovat korostaneet myös toimintamme vastuullisuuden merkittävyyttä ja vaikuttavuutta – on selvää, että vastuullisuus punnitaan ennen kaikkea kriiseissä.

Vastuullisuutemme ytimessä on laadukkaan ja riippumattoman journalistisen tuottaminen ja vaaliminen. Ukrainan sodan myötä oikeellisen ja todennetun tiedon merkitys on korostunut entisestään. Tämä konkretisoituu korkeana lukijamääränämme. Vuonna 2022 konsernimme maakunta-, alue-, paikallis- sekä kaupunkilehtemme tavoittivat 2,2 miljoonaa lukijaa viikossa. Lehtiemme lukijamääriä ovat aiempina vuosina nostaneet myös esimerkiksi koronapandemia, joka yhtä lailla korosti ihmisten tarvetta saada oikeaa ja todennettua tietoa.

Ukrainan sodan vaikutukset sisältöjemme suosioon ovat tuloksina tottakai myös ristiriitaisia. Sota on valtava tragedia ja inhimillinen kriisi, jolla on lukuisia raskaita ja ongelmallisia seurauksia. Oli selvää, että halusimme Keskisuomalainen-konsernissa osallistua sotaan vastustavaan rintamaan. Teimme Suomen ensimmäisenä mediakonsernina päätöksen luopua venäläisen paperin ostamisesta, vaikka samanaikaisesti painimme paperin saatavuusongelmissa. Osallistuimme myös yhteispohjoismaiseen mediatoimijoiden ja medialiittojen koalitioon, jonka puitteissa keräsimme avustusvaroja ukrainalaiselle medialle, Ukrainian Media Fund -rahastoon. Omissa medioissamme annoimme työterveyden ja ulkopuolisten osaajien kautta tukea sotautisointia tekeville toimittajillemme. Kriisien myötä kasvaneet

kyberturvallisuusriskit antoivat meille lisävauhtia vahvistaa tietoturvaamme ja kriisivalmiuttamme entisestään.

Haasteellinen vuosi korosti myös tarvetta kiinnittää huomiota vastuullisuuteemme enenevässä määrin. Olemme uudistamassa konsernistrategiaa vuonna 2023, ja sen yhteydessä olemme myös käynnistäneet vastuullisuustyömme tarkemman tarkastelun. Keskeisiä vastuullisuusteemoja Keskisuomalainen-konsernille ovat laadukkaan ja riippumattoman paikallisen journalistisen vaaliminen, median saavutettavuuden varmistaminen ja demokratian edistäminen sekä yhtä lailla myös ympäristön huomioiminen ja sosiaalisen vastuun kantaminen niin oman henkilöstömme kuin koko arvoketjumme osalta. Näiden vastuullisuusaiheiden vaalimista meiltä odottavat niin lukijamme, kumppanimme kuin omistajammekin. Myös jatkuvasti tarkentuva EU-lainsäädäntö lisää painetta vastuullisuuteen sekä siitä raportointiin.

Omistajien näkökulmasta vastuullisuuteen panostaminen on ennen kaikkea toiminnan jatkuvuuden turvaamista. Keskisuomalainen-konsernilta odotetaan, että toimimme kaikessa – hallinnosta sisälöntuotantoon sekä jakelusta painoon ja paperiin – taloudellisesti kestävästi, eettisesti ja ympäristöä, Suomen luonnonvaroja kunnioittaen. Työllistämme yhteensä noin 5 000 henkilöä ja toimimme laajasti suomalaisissa maakunnissa. Monet perheet saavat kauttamme toimeentulon alueilla, joissa työllistymismahdollisuudet ovat muuten rajalliset. Pidämme huolta henkilöstömme hyvinvoinnista kattavien työterveyspalveluidemme kautta ja osaamisesta sekä sen kehittämisestä sisäisten koulutusten avulla.

Konsernimme tavoitteena on olla omien päästöjen osalta hiilineutraali vuonna 2030, ja viime vuonna

Vastuullisuutemme ytimessä on laadukkaan ja riippumattoman journalismin tuottaminen ja vaaliminen.

VESA-PEKKA KANGASKORPI

*Keskisuomalainen Oyj:n
konsernijohtaja*

etenimme tätä kohti siirtymällä 100-prosenttisesti uusiutuvia lähteitä hyödyntävään sähköön painoissa, suurimpien lehtien toimituksissa sekä useimmissa kiinteistöissä. Asettamamme päästötavoitteet ovat linjassa Medialiiton media-alalle ja graafisen teollisuuden toimijoille asetettujen tavoitteiden kanssa.

Vastuullisuustyömme vankistaminen jatkuu vuonna 2023 muun muassa tavoitteellisen vastuullisuusohjelman laatimisella. On selvää, että sen keskiössä tulee olemaan moniäänisen ja riippumattoman journalismin vaaliminen. Elinvoimainen media turvaa ja edistää demokratiaa, sananvapautta, sivistystä, kulttuuria ja osaamista sekä henkistä huoltovarmuutta. Monimuotoinen ja luotettava media myös vahvistaa suomalaisten resilienssiä disinformaatiota vastaan.

Riippumattoman ja moniäänisen journalismin ylläpitämiseen kuuluu myös vaikuttaminen kaupallisen median turvaamisen puolesta. Toimimme yhdessä Medialiiton kanssa sellaisen oikeudellisen ympäristön puolesta, joka takaa reilut ja tasapuoliset toimintaedellytykset kansainvälisten jättien ja

muiden kotimaisten toimijoiden kesken. Keskisuomalainen-konserni osallistuu myös hollantilaisessa tuomioistuimessa Googlea vastaan nostettavaan, määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvään ryhmäkanteeseen.

Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuus on siis sekä oman toimintamme kestävydestä, reiludesta ja arvopohjaisuudesta huolehtimista että samalla myös ydintehtävämme, laadukkaan journalismin, toimintaedellytyksistä huolehtimista. Näitä molempia tavoitteita kohti etenemme tinkimättömästi.

Vesa-Pekka Kangaskorpi

*konsernijohtaja
Keskisuomalainen Oyj*

Vastuullisuuden johtaminen

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyöstä vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Vastuullisuustyö Keskisuomalainen-konsernissa kattaa sekä ympäristön, sosiaalisen että taloudellisen (ESG) ja mediatoimialalle ominaisen näkökulman. Vastuullisuustyössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia lakeja ja säädöksiä sekä huomioidaan sidosryhmien odotukset. Vastuullisuuden toteutumista konsernissa ohjaavat ylimmän johdon hyväksymät periaatteet ja ohjeistukset.

Vastuullisuudesta raportoidaan kansallisten raportointivaatimusten mukaisesti. Keskisuomalainen-konserni on raportoinut tämän vastuullisuusraportin GRI-sisältöindeksissä olevat tiedot ajalta 1.1-31.12.2022 viittaamalla GRI-standardeihin.

Keskisuomalainen-konserni on myös tarkastellut toimintaansa EU-taksonomian vaatimalla tavalla. EU-taksonomia on EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteita merkittävästi edistävien sijoituskohteiden

luokitusjärjestelmä, johon kytkeytyy myös raportointivelvollisuus. Lue lisää taksonomiatiedoista hallituksen toimintakertomuksesta. Raportointi on toteutettu muiden kuin taloudellisten tietojen raportointidirektiivin mukaisesti.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on helmikuussa 2023 käsitellyt Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuuden johtamismallin.

HALLITUS

Keskeisten vastuullisuuden periaatteiden ja raportoinnin käsittely.

JOHTORYHMÄ

Johtaa vastuullisuutta osana konsernin liiketoimintaa.

VASTUULLISUUSORGANISAATIO JA VASTUULLISUUDEN OHJAUSRYHMÄ

Konsernitasoinen vastuullisuussäntelyn seuranta, vastuullisuustyön organisointi ja koordinointi sekä vastuullisuuden raportointi ja viestintä.

LIIKETOIMINNOISTA VASTAAVAT JOHTAJAT

Johtavat vastuullisuustyötä osana liiketoimintaa omien liiketoimintojensa osalta.

ESIHENKILÖT JA HENKILÖSTÖ

Vastuullisuus näkyy konsernin arjessa. Vaikuttamismahdollisuuksia yhteistyöpalavereiden sekä päivittäisen toiminnan kautta.

Vastuullisuustyö

Keskisuomalainen-konsernissa

Keskisuomalainen Oyj:n ylin johto on vastuullisuustyön takana, tukee sitä sekä toimii esimerkkinä.

Vastuullisuuden suunnittelulle ja toimeenpanon johtamiselle on Keskisuomalainen-konsernissa nimetty helmikuussa 2023 vastuuhenkilö, jolla on ylimmän johdon mandaatti sekä riittävät resurssit.

Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuussäätelyä seurataan ja noudatetaan, vastuullisuus näkyy organisaation arjessa.

Eri toiminnoista vastaavat henkilöt tunnistavat Keskisuomalainen-konsernin merkittävimmät negatiiviset ja positiiviset ympäristö-, sosiaaliset sekä taloudelliset vaikutukset sidosryhmiin.

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuustyölle asetetaan mitattavat tavoitteet lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille. Tavoitteita vasten asetetaan toimenpiteitä, joilla on selkeä vastuutus ja aikataulu. Toimenpiteitä seurataan mittareilla, jotka ovat vertailukelpoisia ja olennaisia. Asetettuja tavoitteita seurataan ja kehitetään.

Sidosryhmien kanssa käydään vuoropuhelua.

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuusraportoinnissa mittarit ja tavoitteet viestitään ytimekkäästi teemoittain.

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuustyön tavoitteena on, että kilpailuetua syntyy aidoista vastuullisuusteoista ja niitä koskevasta viestinnästä.

JULKISORGANISAATIOT

ALIHANKINTAKETJUN
KUMPPANIT

PAIKALLISYHTEISÖT
JA YHTEISKUNTA

JÄRJESTÖT JA
TOIMIALAVERKOSTOT

Toiminta sidosryhmien kanssa

Keskisuomalainen-konserni on vuorovaikutuksessa lukuisten eri sidosryhmien kanssa. Kehitämme toimialaamme toimien monissa journalistissa sekä markkinointialan yhdistyksissä ja liitoissa, niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa ja kansainvälisissä. Olemme aktiivisia jäseniä esimerkiksi Medialiitossa, Uutismedian Liitossa, Suomen Markkinointiliitossa, Suomen ulkomainosliitossa sekä Graafinen Teollisuus ry:ssä. Lisäksi kuulumme Suomen Yrittäjiin ja olemme mukana useiden paikallisten kauppakamareiden toiminnassa.

Keskisuomalainen-konsernin tavoitteena on vahvistaa sidosryhmäyhteistyötä ja siihen liittyvää vuoropuhelua osana vuonna 2023 tapahtuvaa vastuullisuustyön uudistusta.

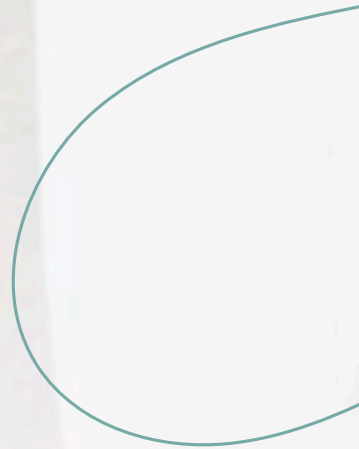
HENKILÖSTÖ

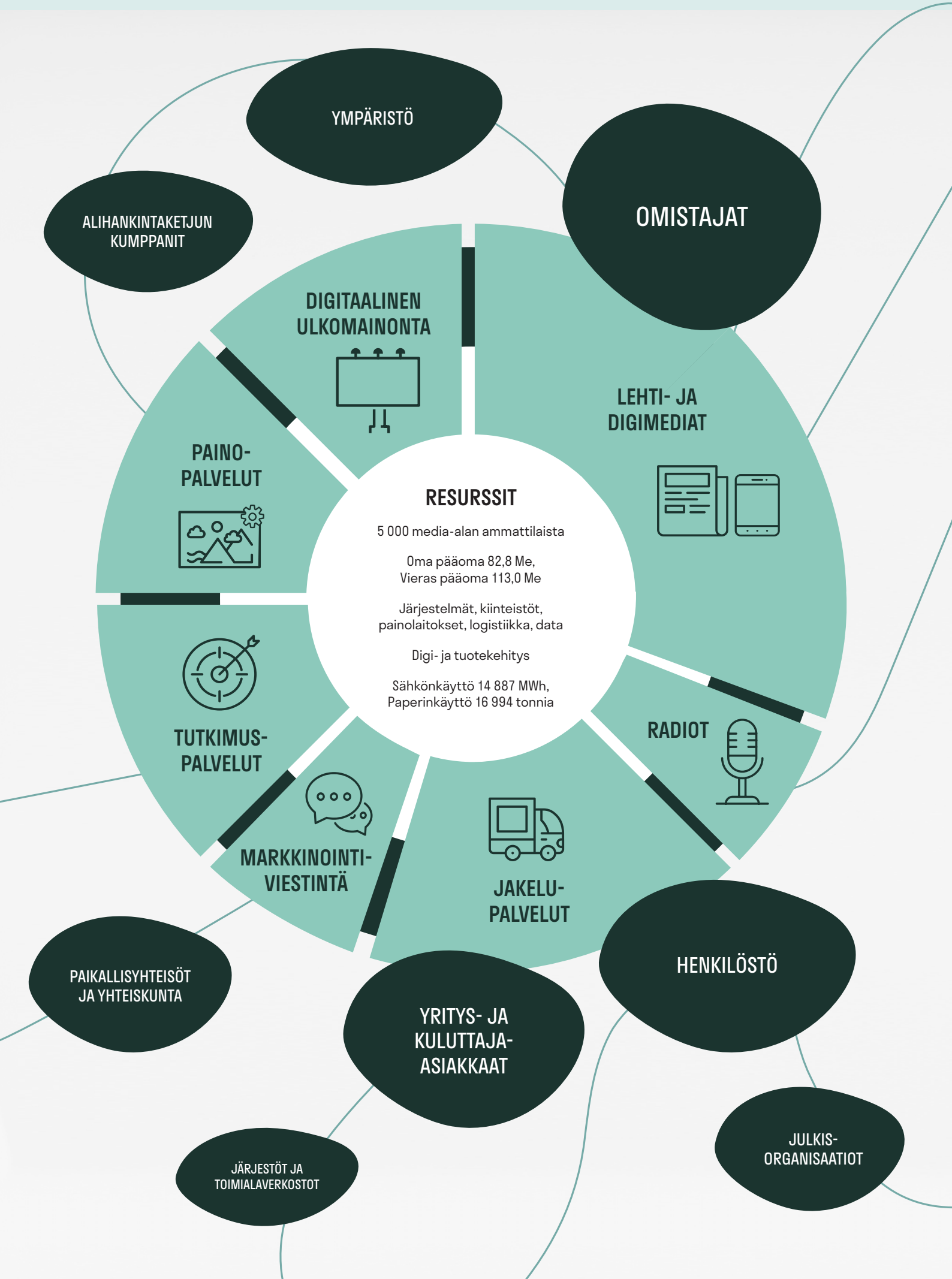
**YRITYS- JA
KULUTTAJA-ASIAKKAAT**

OMISTAJAT

Arvonluontimalli

Keskisuomalainen-konserni tuottaa lehti- ja digimedioidensa kautta lukijoilleen oikeellista ja todennettua tietoa. Laadukas journalismimme tukee demokratiaa, niin valtakunnallisesti kuin paikallisesti. Lisäksi tarjoamme markkinointiviestintä-, tutkimus-, paino- ja jakelupalveluja laajalle kumppaniverkostollemme. Konsernimme työllistää tuhansia ammattilaisia ympäri Suomea.

Toimimme eettisesti ja tietoturvallisesti

Keskisuomalainen-konsernin liiketoiminnalla on laaja yhteiskunnallinen vaikutus. Toimimme laaja-alaisesti suomalaisessa mediakentässä ja olemme merkittävä työllistäjä. Liiketoimintamme on avointa ja läpinäkyvää. Olemme aktiivisessa vuoropuhelussa sidosryhmiemme kanssa ja pidämme huolta vastuullisuudesta koko toimitusketjussamme. Suhtaudumme vakavasti tietoturvaan sekä tietosuojaan, ja vahvistamme niitä jatkuvasti.

Keskisuomalainen-konsernin liiketoiminta on avointa, läpinäkyvää ja hyvän hallintotavan mukaista. Konsernimme on poliittisesti riippumaton, sitoutumaton ja vastuullinen mediatoimija. Toimimme laaja-alaisesti mediakentässä ja tiedostamme siihen lukeutuvan yhteiskunnallisen vastuun.

Keskisuomalainen Oyj noudattaa muutamien poikkeuksin Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa osana vuosiraportointia.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmä tarkastellaan vuosittain yhtiön hallituksessa ja tarvittaessa päivitetään. Hyvän hallintotavan mukainen toiminta yhtiössä on toimitusjohtajan vastuulla.

Hallinnon tavoitteet

- Strategiset tavoitteemme ovat selkeät ja ne on viestitty henkilöstölle, joka on sitoutunut niihin.
- Päätäntävalta ja vastuut on määritelty selkeästi.
- Hallituksemme on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton.
- Hallituksemme ja toimiva johtomme tietävät valvontavastuunsa.
- Ymmärrämme sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkityksen ja roolin.
- Palkitsemisjärjestelmämme tukee konsernin strategisia tavoitteita, ja se on osa johtamisjärjestelmäämme.
- Konsernimme hallintokulttuuri on vastuullinen, avoin ja läpinäkyvä.

Olemme sitoutuneet toimimaan ja raportoimaan toiminnastamme läpinäkyvästi sekä kilpailemaan reilusti. Emme hyväksy lahjontaa tai korruptiota missään muodossa, emmekä anna lahjoituksia

poliittisille tahoille. Käytössämme on myös erillinen sisäinen ohjeistus lahjontaan ja korruption ehkäisemiseksi. Työntekijämme eivät saa ottaa vastaan eivätkä antaa ulkopuolisille minkäänlaisia lahjuksia tai laittomia maksuja tai korruption viittaavia suorituksia.

Keskisuomalainen-konsernissa hyvän hallintotavan ja korruption valvonta kuuluu johdon lisäksi sisäiselle tarkastukselle. Konsernissamme ei ole vuonna 2022 rekisteröity yhtään korruptio- tai lahjontatapausta ja niiden riski arvioidaan konsernissamme alhaiseksi.

Mahdolliset riskit voisivat liittyä esimerkiksi rahanpesuun, journalistiseen vaikuttamiseen tai hankintatoimeen. Riskejä pyritään poistamaan riittävällä ohjeistuksella, henkilöstön koulutuksella ja valvonnalla sekä avoimella tiedon jakamisella.

Huolehdimme myös tasa-arvon toteutumisesta työyhteisössämme. Ihmisten oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen kohtelu ovat osa arvojamme. Emme hyväksy syrjintää tai epätasa-arvoista kohtelua. Varmistamme omien toimintaperiaatteidemme noudattamisen riittävällä ohjeistuksella ja henkilöstön kouluttamisella sekä valvonnalla.

Vastuullisuus hankinnoissa

Ulotamme vastuullisuuden myös koko toimitusketjuun. Käytössämme on hankintaohje, joka ohjaa Keskisuomalainen-konsernin liiketoimintayksiköitä kaikissa niiden hankinnoissa. Hankintaohjeen tarkoitus on täsmentää hankintojen suunnitteluun, valmisteluun ja valvontaan liittyviä toimintatapoja. Hankintaohje sisältää esimerkiksi ympäristönäkökohtien huomioimisen hankintaprosesseissa sekä toimittajavertailuissa ja -valinnoissa. Hankintaohjeen mukaisesti kaikkien hankintojen on oltava linjassa kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Hankintoja ohjaavat periaatteet on määritelty konsernissa käytössä olevassa ympäristöjärjestelmässä.

Case

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON PUOLESTAPUHUJA-PALKINTO KONSERNIJOHTAJA VESA-PEKKA KANGASKORVELLE

Tieteen ja tutkimuksen vaaliminen on keskeinen osa tasa-arvoista, modernia ja kehittyvää yhteiskuntaa. Keski-suomalainen Oyj:n konsernijohtajalle **Vesa-Pekka Kangaskorvelle** paikallisen Jyväskylän yliopiston tukeminen on ollut sydämen asia jo vuosikausia. Tämä työ sai erityisen kiitoksen vuonna 2022, kun Kangaskorvelle myönnettiin Jyväskylän yliopiston Puolestapuhuja-palkinto. Palkinto jaettiin nyt toista kertaa, ja sen myöntää Jyväskylän yliopistosäätiö.

-Palkinnolla halutaan osoittaa tunnustusta ja arvostusta tärkeille taustavaikuttajille ja yliopiston asian esilletuojille. Palkinnon kautta saamme myös julkista huomiota ja arvostusta hyväntekijöille ja tahoille, jotka puolustavat vastuullisesti tieteellistä tutkimusta ja tiedeperusteista koulutusta, sanoo Jyväskylän yliopistosäätiön asiamies **Anu Mustonen**.

Myöntämisperusteissa todettiin Kangaskorven olevan yliopiston pitkäaikainen puolestapuhuja, joka on vahvalla tuellaan vaikuttanut esimerkiksi diplomi-insinöörikooulutuksen tutkinnonanto-oikeuden saamiseen. Yhtiönsä kautta Kangaskorpi on myös rekrytoinut laajan joukon yliopistosta valmistuneita ja tarjonnut heille ponnahduslaudauksen merkittävälle urakehitykselle. Jyväskylän yliopiston rehtorin **Keijo Hämäläisen** mukaan yliopistoinstituutio tarvitsee puolestapuhujia, jotta se säilyttää arvostuksensa yhteiskunnassa.

-Vesa-Pekka Kangaskorpi on laajasti verkostoitunut yhteiskunnallinen vaikuttaja, jota arvostetaan. Hän tuo puheenvuoroissaan toistuvasti esiin koulutuksen ja tutkimuksen merkityksen hyvinvointimme perustana, Hämäläinen sanoo.

Kangaskorpi on toiminut myös yliopiston varainhankinnan kunniatoimikunnan puheenjohtajana ja vaikuttanut lahjoitusvarallisuuden kartuttamiseen. Hämäläisen mukaan lahjoitusten merkitys valtion vastinrahakampanjan kautta on ollut tärkeä.

-Lahjoitusvaroilla on mahdollistettu uusia strategisia avauksia, jotka ovat tärkeitä sekä lahjoittajille että yliopistoille.

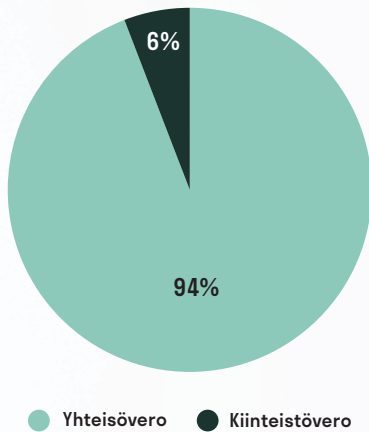
Lisäksi Kangaskorpi on ollut keskeinen kumppani ja ideasampo yhteisten alueellisten vip-tapahtumien kuten Martti Ahtisaari -luentojen, Jyväskylän Kesän ja Jyväskylän rallin vip-vierailujen tuottamisessa.

Keski-suomalainen-konsernilla on pitkä kumppanuus Jyväskylän yliopiston kanssa

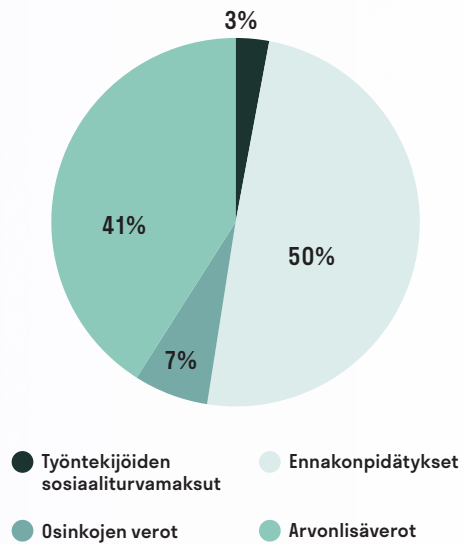
Keski-suomalainen-konsernin kumppanuus Jyväskylän yliopiston kanssa ulottuu 150 vuoden taakse ja on jatkunut elinvoimaisena läpi konsernin historian. Konsernin ensimmäinen lehti Keski-Suomi, joka nykyään tunnetaan sanomalehti Keski-suomalaisena, toimi jo vuonna 1871 tiiviissä yhteistyössä Jyväskylän seminaarin kanssa.

VUODEN 2022 TULOKSEN VEROT 5,1 M€

VUODELTA 2022 TILITETYT VEROT 36,8 M€

Suoran ekonomisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Yksikkö	2022	2021	2020
Tulot	M€	221,0	211,6	206,8
Käyttökustannukset	M€	124,9	103,2	108,3
Palkat ja muut luontaisedut, sis. tulospalkkiot	M€	101,2	100,2	94,3
Pankkilainojen korot	M€	0,7	0,8	0,8
Verot yhteensä	M€	42,0	44,8	40,2

Maakohtainen veroraportointi	Yksikkö	2022	2021	2020
Tuloksen verot				
Yhteisövero	M€	4,8	3,0	2,7
Kiinteistövero	M€	0,3	0,3	0,3
Tilitetyt verot				
Työntekijöiden sosiaaliturvamaksut	M€	1,1	1,3	1,0
Ennakonpidätykset	M€	18,2	18,3	17,5
Osinkojen verot	M€	2,4	2,4	1,8
Arvonlisäverot	M€	15,1	19,6	16,9

Keskisuomalainen-konserni tuottaa merkittävän verokertymän

Huolehdimme verovelvoitteitamme olemassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti. Konsernimme on merkittävä veronmaksaja, ja muodostamme suuren verokertymän yhteiskunnalle maksamiemme palkkojen vero-osuuden kautta. Myös Keski-suomalainen Oyj:n maksamista osingoista kertyy merkittävä verotulo suomalaiselle yhteiskunnalle. Lisäksi veroaikutusta kertyy yhteistyökumppaneidemme ja sidosryhmiemme kautta.

Olemme merkittävä työllistäjä Suomessa. Vuonna 2022 koko konsernimme työllisti 1 263 henkilöä kokoaikaisesti ja 315 osa-aikaisesti. Vuonna 2022 konsernimme työllisti lähes 5 000 henkilöä.

Case

KESKISUOMALAINEN OYJ TEKI LAHJOITUKSEN SAIRAALA NOVAN LAPSIPOTILAILLE

Keskisuomalainen Oyj on useana vuonna ohjannut joulumuistamiset hyväntekeväisyyteen. Jouluna 2022 kohteeksi valikoitui Keski-Suomen uusi keskussairaala Sairaala Nova ja sen lapsipotilaat. Keskisuomalainen Oyj:n lahjoitus oli suuruudeltaan 3 000 euroa ja se ohjattiin lapsipotilaiden viihtyvyyden parantamiseen. Varoilla Sairaala Novan säätiö hankkii lastenosastoilla oleville lapsille ja nuorille soveltuvia leluja ja muita viihdykkeitä, joiden parissa sairaalassa vietetty aika kuluu joutuisammin. Viihtyvyyden lisääminen sairaalaympäristössä lie-

ventää myös osaltaan lasten ja nuorten pelkotiloja sairaalaa ja tehtäviä hoitotoimenpiteitä kohtaan. Sairaala Novan säätiö hankkii lahjoitusvaroilla myös rohkeuspalkintoja, joilla ilahdutetaan nuoria potilaita toimenpiteiden jälkeen.

- Osoitamme Keskisuomalainen-konsernin joulumuistamiset hyväntekeväisyyteen. Viime jouluna halusimme muistaa lapsia lahjalla, jolla on merkitystä. Sairaala Novan säätiön lahjoituksella pyrimme ilahduttamaan Sairaala Novan lapsipotilaita, toteaa konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Huolehdimme tietoturvasta ja varaudumme poikkeustilanteisiin

Tietoturvasta huolehtiminen on Keski-suomalainen-konsernille merkittävä vastuullisuuden teema, jota seuraamme ja kehitämme jatkuvasti. Tietoturvan toteutumisesta ja kehittämisestä konsernissa vastaa tietohallintojohtaja.

Vuonna 2022 kehitimme tietoturvaamme vastaaksemme entistä paremmin esimerkiksi Ukrainan sodan takia kasvaneisiin tietoturvariskeihin. Keski-suomalainen-konsernissa on toiminut oma tietoturvaryhmä vuodesta 2021 lähtien. Tietoturvaryhmä kokoaa yhteen tietoturvasta vastaavat henkilöt konsernin eri liiketoiminnoista. Tietoturvaryhmä kokoontuu ja seuraa tietoturvatilannetta säännöllisesti. Olemme tehneet myös monia kuormitustestejä haavoittuvuuksien löytämiseksi sekä kehitystoimenpiteitä tietoturvan parantamiseksi. Teetämme tietoturvastamme ulkopuolisen auditoinnin vuosittain. Lisäksi olemme järjestäneet tietoturvakoulutusta koko henkilöstöllemme oman koulutusportaalimme kautta. Olemme tunnistaneet kehityskohdaksi riskienhallinnan dokumentoinnin, jota aiomme jatkossa parantaa ja kehittää entisestään.

Perustimme vuonna 2022 myös valmiusryhmän, jonka tehtävänä on parantaa ja kehittää konsernimme varautumisvalmiuksia erilaisiin uhkiiin ja poikkeustilanteisiin. Valmiusryhmässä on edustus jokaiselta Keski-suomalainen-konsernin liiketoiminta-alueelta. Valmiusryhmä vastaa konsernin sisäisestä informoinnista kriisitilanteissa. Valmiusryhmä on tiivistänyt yhteydenpitoa konsernin toimitusten kanssa, jotta myös heillä on paremmat valmiudet varautua esimerkiksi tietoturvaan liittyen.

Tietoturvatilanteesta ja siihen liittyvistä kehitystoimista raportoidaan Keski-suomalainen Oyj:n johtoryhmälle kerran kvartaalissa. Keski-suomalainen-konsernissa ei ollut vuonna 2022 vakavia tietoturvarikkomuksia, eikä konsernissa ole saatu huomautuksia viranomaisilta.

Suhtaudumme vakavasti tietosuojaan

Keski-suomalainen-konserni suhtautuu vakavasti tietosuojaan ja on sitoutunut noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) ja kansallinen tietosujalainsäädäntö ohjaavat konsernimme tietosuojakäytäntöjä. Olemme myös sitoutuneet IAB European (Interactive Advertising Bureau Europe) Transparency & Consent Frameworkin käyttöön. Framework-standardin avulla varmistamme EU:n tietosuoja-asetuksen ja tulevan ePrivacy-direktiivin noudattamisen. Framework mahdollistaa sen, että evästeiden ja muiden tiedonkeruutekniikoiden avulla kerättävistä tiedoista pyydetään käyttäjältä suostumus, joka

välitetään kaikille dataa käsitteleville kumppaneille. Viestimme tietosuojasta avoimesti niin asiakkaillemme kuin sidosryhmillemme.

Keski-suomalainen-konsernin tietosuoja-asioiden sisäisestä kehittämisestä, tietosuoja-asiantuntijavaihtelun noudattamisesta sekä henkilökunnan koulutuksesta vastaa tietosuojavastaava. Konsernissamme toimii lisäksi tietosuojaryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti.

Tavoitteenamme on, ettei konsernissamme tapahdu tietosuojarikkomuksia emmekä saa viranomais huomautuksia tai sakkoja. Pyrimme tavoitteisiimme jatkuvalla henkilökunnan koulutuksella ja toimintamme kehittämisellä. Seuraamme myös tiiviisti lainsäädännön kehittymistä ja viranomaisten kannanottoja evästeisiin liittyen. Näiden pohjalta teemme tarvittaessa muutoksia tai päivitämme käytäntöjämme.

Vuonna 2022 teimme tietosuojalausekkeeseemme päivityksiä ja yhdenmukaistimme tietojärjestelmiämme Hämeen Sanomat -konsernin toimintojen kanssa. Toimet ovat seurausta vuonna 2021 toteutetusta yritysjärjestelystä, missä Keski-suomalainen-konserni osti Hämeen Sanomat -konsernin. Loimme vuonna 2022 myös uuden datan rikastamisprosessin, jonka avulla rikastamme ja päivitämme asiakastietojamme muun muassa väestötietojärjestelmästä sekä kaupallisista rekistereistä. Prosessin yhteydessä toteutettiin myös tietosuojan vaikutusten arviointi sekä tasapainotesti tietosuojan varmistamiseksi.

Toteutamme tietosuojan osalta myös riskienarviointia. Suurimman riskin meille muodostaa mahdollisten henkilötietojen vuotaminen, josta seuraa haittaa sekä asiakkaillemme ja sitä kautta konsernimme tuotteille ja palveluille. Tietosuojarikkeisiin liittyvä taloudellinen riski on toteutuessaan merkittävä.

Vuoden 2022 aikana konsernissamme havaittiin 11 henkilötietoihin liittyvää tietoturvaloukkausta. Tapaukset liittyivät asiakkaiden tai henkilökunnan tietoihin, joissa Keski-suomalainen-konserni on rekisterinpitäjä. Loukkaukset on dokumentoitu ja tarvittaessa tapauksesta on tehty ilmoitus tietosuojavaltuutetun toimistoon. Loukkausten pääasiallinen syy on ollut inhimillinen virhe, ja näiden jälkeen tapaus on dokumentoitu sekä etsitty tarvittavat kehityskohteet.

Keski-suomalainen-konserniin kuuluva Suomen Suoramainonta sai vuonna 2022 viranomais huomautuksen tietosuojavaltuutetun toimistosta henkilötietoja keräävän verkkosivujen lomakkeeseen liittyvästä tietoturvapuutteesta. Puutteet korjattiin välittömästi jo vuonna 2021, jolloin viranomaisen lähetti puutteesta selvityspyynnön.

Laadukasta ja vastuullista journalismia

Keskisuomalainen-konserni on Suomen suurin paikallisten uutisten tuottaja. Teemme riippumatonta, laadukasta, luotettavaa ja vastuullista journalismia 100 median voimin. Pidämme huolta, että sisältömme ovat moniäänisiä ja saavutettavia. Vahvistamme demokratiaa seuraamalla tarkasti niin paikallista kuin valtakunnallista päätöksentekoa.

JULKISEN SANAN NEUVOSTOLLE TEHDYT KANTELUT

(Keskisuomalainen-konsernin lehdet)

1 kpl

langettava 2022

1 kpl

vapauttava 2022

OIKAISUJEN MÄÄRÄ

(Keskisuomalainen-konsernin lehdet)

1109

2022

Keskisuomalainen-konserni tuottaa laadukasta ja vastuullista journalismia. Vapaan median tehtävänä on demokraattisessa yhteiskunnassa olla riippumaton poliittisista päätöksentekijöistä sekä muista valtaapitävistä. Riippumaton kaupallinen media on demokratiassa tarvittaessa vallan kriitikko ja kiusallisenkin tiedon välittäjä. Samaan aikaan medialla on myös myönteinen tehtävä vahvistaa sisältöjen avulla kehitystä sekä lisätä viihtyvyyttä ihmisten elämään.

Konsernissamme vaalitaan journalismin riippumattomuutta. Noudatamme Journalistin ohjeita, jotka toimivat joukkoviestinnän itsesääntelyn perustana Suomessa. Vaikka Journalistin ohjeet eivät ole laki eikä niitä ole tarkoitettu rikos- tai vahingonkorvausvastuun perustaksi, ovat ne osin silti tiukempia kuin joukkoviestintää ohjaavat lait.

Journalistin ohjeiden noudattamisesta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvissa medioissa vastaavat kunkin median päätoimittajat. Journalistin ohjeita tulkitsee puolestaan Julkisen sanan neuvosto (JSN). Median riippumattomuuden kannalta keskeistä on, että journalistisia sisältöjä koskevat päätökset tehdään aina journalistisin perustein, eikä päätösvaltaa luovuteta missään oloissa toimituksen ulkopuolisille.

Journalismissa sisällöllisistä valinnoista vastaa aina päätoimittaja, joka samalla määrittää myös median toimituksellisen linjan. Keskisuomalainen-konsernissa työskenteli vuonna 2022 yhteensä 59 päätoimittajaa. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus toimitusjohtajan esityksestä nimittää keskeisten maakuntalehtien päätoimittajat tehtävänsä.

Yksi Keskisuomalainen-konsernin maakuntalehdistä sekä samalla konsernin suurin ja vanhin sanomalehti on Keskisuomalainen. Vuonna 2022 Keskisuomalaisen lukijalupaukseen sisältyi, että se puolustaa maan vanhimpana suomenkielisenä sanomalehtenä suomalaista kulttuuria, kansallista itsenäisyyttä, kansanvaltaa ja ihmisläheisyyttä. Lehti on puoluepoliittisesti sitoutumaton ja edistää maakuntahenkeä sekä keskisuomalaisten asiaa.

Case

PÄÄKIRJOITUSTEN MÄÄRÄ

(Keskisuomalainen-konsernin lehdet)

5 394

2022

Lehti puolustaa lisäksi yksilönvapautta sekä korostaa isänmaallisuutta, moniarvoisuutta, demokratiaa, koulutusta ja kansallisia perinteitä. Näitä samoja periaatteita noudattavat myös muut Keskisuomalainen-konsernin lehdet omilla ilmestymisalueillaan.

Maakunta-, alue-, paikallis- ja kaupunkilehtien erityispiirre on pääkirjoitus, joka on osa lehden yhteiskunnallista vaikuttamista. Pääkirjoituksissa lehti instituutiona ottaa harkitusti kantaa asioihin. Juuri pääkirjoituksella kantaa ottaminen erottaa sanomalehdet radiosta ja muusta uutismediasta. Pääkirjoitus kuuluu myös digitaalisen sanomalehden ydinluonteeseen.

Pääkirjoituksella pyritään vaikuttamaan yhteiskunnan kehitykseen lehden lukijakunnan kannalta myönteisellä tavalla. Keskisuomalainen-konsernin lehdissä oli 5 394 pääkirjoitusta vuonna 2022.

Keskisuomalainen-konsernin kaikissa medioissa ollaan huolellisia tiedon oikeellisuudesta ja lu-

TUKEA UKRAINAN MEDIALLE

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on ollut suuri järkytys ja haaste myös ukrainalaiselle medialle. Keskisuomalainen-konserni on halunnut olla mukana tukemassa paikallisia toimittajia ja medioita kriisin keskellä. Keskisuomalainen päätti joulukuussa 2022 myöntää 5 000 euron arvoisen tuen puolalaisen Gazeta Wyborcza -sanomalehden säätöön perustettuun Ukrainian Media Fund -rahastoon. Tuki ohjataan edelleen perille Ukrainan media-alan järjestöjen kautta.

-Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan koskettaa meitä kaikkia. Paikallisilla uutistoimituksilla on keskeinen rooli luotettavan tiedon välittäjinä sodan aikana. Ukrainan medialle suunnatulla lahjoituksella Keskisuomalainen-konserni on osaltaan mukana tukemassa sodassa kärsivää Ukrainaa ja ukrainalaisia, sanoo Keskisuomalainen Oyj:n konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Keskisuomalainen-konsernin lisäksi ukrainalaista mediaa ja ukrainalaisia on ollut tukemassa laaja yhteispohjoismainen mediakoalitiio, jossa on mukana uutis- ja medialiittoja sekä yrityksiä Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. Medialiiton toimitusjohtaja **Jukka Holmberg** kertoo, että Ukrainian Media Fund -rahastolle ohjattiin pohjoismaisin voimin avustusvaroja vuonna 2022 yhteensä noin miljoona euroa.

-Tästä suomalaisten mediayritysten ja medialiittojen osuus oli yli 100 000 euroa, Holmberg sanoo.

Avustusvaroja on käytetty median tukemisen lisäksi myös akuuttiin hätäapuun ja jälleenrakennukseen.

VANTAAN SANOMILLE SUOMEN ENSIMMÄINEN SELKOKIELINEN PAIKALLISLEHTI

Keskisuomalainen-konserni haluaa varmistaa sen, että mahdollisimman moni pääsee luotettavan ja laadukkaan journalismin äärelle. Yksi tapa varmistaa tätä on panostaa selkokielisyyteen. Selkokieli, joka on tavallista yleiskieltä yksinkertaisempaa, on helpommin ymmärrettävissä esimerkiksi ihmisille, joiden oma äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi tai yhtä lailla vaikkapa muistisairaille tai keskittymisvaikeuksista kärsiville.

Etelä-Suomen Mediaan kuuluva Vantaan Sanomat päätti panostaa selkokielisyyteen erityisesti vuonna 2022 perustamalla uuden Selkovantaalainen-lehden. Kyseessä on Suomen ensimmäinen ilmaiseksi koteihin jaettava paikallinen kuu-kausilehti, jossa kerrotaan selkokielellä paikallisista asioista, ihmisistä ja tapahtumista.

-Meiltä kysytään usein, miksi emme julkaise uutisia muilla kuin suomen kielellä. Vantaalla kun jopa 23 prosenttia asukkaista on vieraskielisiä. Uutisten käännettäminen monelle eri kielelle ei kuitenkaan ole meille mahdollista. Selkosuomella tehty lehti vastaa tähän tarpeeseen ja palvelee samalla myös monia muitakin, kertoo Vantaan Sanomien ja Selkovantaalainen-lehden päätoimittaja Mia Lindström.

Selkovantaalainen tuotetaan yhteistyössä Etelä-Suomen Mediaan kuuluvan Vantaan Sanomien sekä asiakas- ja aikakauslehtiä julkaisevan Omnipressin kanssa. Omnipressissä ollaan perehtyneitä selkokielen lainalaisuuksiin: pelkistetyssä kielessä kaikki vaikeasti ymmärrettävät käsitteet pyritään selittämään ja turhat kuvailut jätetään pois. Myös Selkovantaalaisen ulkoasu suunnitellaan mahdollisimman selkeäksi huomioiden esimerkiksi erilaiset hahmotusongelmat. Ulkoasu noudattaa myös saavutettavuuskriteereitä.

Selkovantaalaisen hyvän vastaanoton kannustamana Keskisuomalainen-konsernissa on suunnitteilla myös muita vastaavia selkokielisiä mediatuotteita.

tettavuudesta. Oikaisemme oleelliset virheelliset asiatiedot havaittuamme virheen tai saatuaamme siitä tiedon. Julkaisemme oikaisut sekä paperilehdessä että digitaalisessa uutispalvelussa. Vuonna 2022 kaikissa konsernimme lehdissä julkaistiin 1 109 oikaisua. Oikaisut sisältävät juttujen tekstien lisäksi myös graafeihin tai kuviin liittyvät oikaisut. Tavoitteenamme on lehtikohtaisesti julkaista aina mahdollisimman oikeaa tietoa ja näin ollen vähentämään myös oikaisujen määrää. Jos lehden toimituksen ja lukijan tai asiakkaan välille syntyy ristiriitatilanne, johon ei löydy tyydyttävää ratkaisua, ohjaamme ottamaan yhteyttä Julkisen sanan neuvostoon (JSN). Julkisen sanan neuvoston tehtävänä on tulkita hyvää journalistista tapaa ja puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta.

Seuraamme vuosittain Julkisen sanan neuvostoon tehtyjen kanteluiden määrää. Vuonna 2022 Keskisuomalainen-konsernin lehtiä koskien tehtiin yhteensä 2 kantelua, joista 1 oli langettavia ja 1 vaiputtavia.

Suomen eniten paikallisia uutisia

Keskisuomalainen-konserni on Suomen johtava paikallis- ja kaupunkilehtien kustantaja. Konsernimme lehdet ja mediat tavoittavat Kansallisen Mediatutkimuksen (KMT, 2022) mukaan viikossa yli 2,1 miljoonaa lukijaa. Konsernimme yli 70 tilittavassa lehdessä ja mediassa tehdään enemmän paikallisia uutisia kuin missään muussa mediatalossa Suomessa. Viime vuonna lehdissämme tehtiin 185 696 paikallista juttua.

Keskisuomalainen-konsernin lehdet ovat paikakuntansa, alueensa tai maakuntansa tärkeimpiä ja runsaimpia tiedonvälittäjiä. Konsernimme lehdet pyrkivät laadukkaaseen ja luotettavaan journalismiin, jossa huomioidaan tasa-arvoisesti erilaiset viiteryhmät ja jossa nousevat esille erilaiset näkemykset. Toimituksissamme kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvoon jutunteossa: valitsemme haastateltaviksi monipuolisesti ihmisiä eri yhteiskuntaluokista sukupuolisen tasa-arvon ja kattavan ikäjakauman samalla huomioiden. Journalismissamme pääsevät ääneen myös eri kulttuuritaustan omaavat ihmiset. Haluamme nostaa yhä enemmän esille myös nuorten ääntä ja näkökulmaa niin juttuaiheissa kuin haastateltavavalinnoissa.

Panostamme sisältöjemme laatuun ja monipuolisuuteen myös tekemällä toimituksellista yhteistyötä maakunta- ja aluelehtiemme kesken. Verkkolehdistissämme on yhteinen Uutissuomalainen-osio ja paperilehdissä puolestaan yhteiset Uutissuomalainen-sivut ja -sisällöt, Sunnuntaisuomalainen-sivut ja Teemasuomalainen-sivut. Tarjoamme lukijoillemme yhteissisältöinä viikoittain myös laadukkaita suomennettuja artikkeleita esimerkiksi The New York Timesista ja Frankfurter Allgemeine Zeitungista.

Keskisuomalainen-konsernin digitaaliset lehdet ovat ilmestymisalueidensa nopeimpia paikallisia tiedonvälittäjiä. Yhdistämällä sekä printti- että digimedioita tavoitamme laajan ja monipuolisen lukijakunnan. Digiverkostomme profiileissa korostuvat 25–45-vuotiaat ja printtilehdissä yli 50-vuotiaat lukijat. Viisi suurinta paikallismediaamme ovat Helsingin Uutiset, Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Tampere-lainen ja Etelä-Suomen Sanomat.

Paikallisten uutisten tarjonta on tärkeää ihmisten alueellisen identiteetin muodostumisen sekä yhtei-

**YLEISÖNOSASTOLLA JULKAISTUJEN
JUTTujen MÄÄRÄ***(Keskisuomalainen-
konsernin lehdet)***16 010**

2022

**PAIKALLISTEN
JUTTujen MÄÄRÄ***(Keskisuomalainen-
konsernin lehdet)***185 696**

2022

söllisyyden kannalta. Paikalliset uutiset myös edistävät demokratian toimintaa kunnissa, kaupungeissa ja koko maassa. Konsernimme lehdet seuraavat valtuustojen, hallitusten ja lautakuntien toimintaa levikkialueellaan eli 123 maamme kunnassa. Lisäksi lehtemme uutisoivat aluehallinnon ja hyvinvointialueiden toiminnasta 9 maakunnassa. Näin lehdet mahdollistavat lukijoilleen demokraattisen päätöksenteon seurannan.

Runsas ja monipuolinen paikallinen juttutarjonta edistää lisäksi paikallisen elinkeinoelämän ja lähiyhteisöjen vireyttä. Lehtien myönteiset jutut luovat hyvää kierrettä: uskoa alueen kehitykseen ja viihtyvyyttä ihmisten elämään.

**Saavutettavampaa journalismia
ja parempaa medialukutaitoa**

Sisältöjen saavutettavuus on meille tärkeä asia, ja Keskisuomalainen-konsernissa olemme tehneet sen parantamisen eteen paljon töitä. Maantieteellisesti takaamme saavutettavuutta siten, että kaikki lehtemme voi tilata mihin tahansa osoitteeseen Suomessa. Toimitamme lehtiä siis myös levikkialueidensa ulkopuolelle ilman, että tilaus on asiakkaalle kalliimpi.

Verkkolehdistämme olemme huomioineet saavutettavuutta esimerkiksi uutistenlukupalvelulla. Kyseinen palvelu on ollut tarjolla osassa verkkolehdistämme, ja sen avulla uutisia on voinut myös kuunnella tarjottavan automaattisen lukupalvelun avulla.

Digilehtiemme juttujen tekstejä voi lisäksi suurentaa zoomauksen avulla.

Keskisuomalainen-konserni haluaa osaltaan vaikuttaa siihen, että lasten ja nuorten medialukutaito pysyy yllä ja paranee. Tarjoamme maksuttomat näköislehdet kaikista konsernimme julkaisuista kaikkien suomalaisien koulujen käyttöön. Lisäksi osallistumme vuosittain koulujen ja uutismedian yhteiselle Uutisten viikolle. Vuoden alussa järjestettävän viikon aikana annetaan lapsille ja nuorille työkaluja kriittiseen medialukutaitoon, oman media-arjen peilaamisen sekä aktiiviseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Uutisten viikolla monet Keskisuomalainen-konsernin toimittajat vierailivat kouluissa.

Käymme aktiivista paikallista keskustelua

Keskisuomalainen-konsernin lehtien sisällöt tehdään vuorovaikutuksessa lukijoiden ja paikallisten yhteisöjen kanssa. Huolehdimme siitä, kaikki toimituksemme ovat hyvin tavoitettavissa. Otamme lukijoilta vastaan palautetta verkosta löytyvän palautelomakkeen kautta sekä lisäksi monissa eri kanavissa, kuten sosiaalisessa mediassa. Palautelomakkeen kautta tulevat palautteet kerätään ja tilastoidaan. Pyrimme lähtökohtaisesti vastaamaan kaikkiin meille tuleviin palautteisiin.

Mahdollistamme lehtiemme ja medioidemme kautta paikallisen keskustelun. Yleisönostojen ja mielipidekirjoitusten kautta ihmiset voivat saattaa näkemyksiään ja ajatuksiaan laajan yleisön tietoon. Varsinkin paperilehdissämme mielipidesivut ovat erittäin luetuja sisältöjä. Lehdet valitsevat mielipidekirjoitukset esimerkiksi aiheen ajankohtaisuuden, kiinnostavuuden tai merkittävyyden perusteella. Lehtemme eivät julkaise kirjoituksia, joissa on kunniaa loukkaavia tai herjaavia näkemyksiä. Keskisuomalainen-konsernin lehdissä julkaistiin vuonna 2022 yhteensä 16 010 yleisönostokirjoitusta.

**Mainostamme hyvän
markkinointitavan mukaisesti**

Keskisuomalainen-konsernin maakunta-, alue-, paikallis- ja kaupunkilehdet julkaisevat maksullisia mainoksia paperilehdissä ja digitaalisissa julkaisuissa. Mainostila on käytössä kaikelle lainmukaiselle ilmoittamiselle, ja ilmoitushintamme ovat julkisia. Olemme sitoutuneita Mainonnan eettisen neuvoston hyvää markkinointitapaa koskeviin periaatteisiin. Mainonnan eettinen neuvosto soveltaa Suomessa kansainvälisen kauppakamarin ICC:n markkinointisääntöjä.

Hyvän markkinointitavan periaatteiden mukaisesti emme yhdistä yksittäisten juttujen tai uutisten tekemistä ja ilmoituksia toisiinsa. Ilmoittajat voivat ostaa lehtiemme sivuille sisältömarkkinointijuttuja, jotka on merkitty Julkisen sanan neuvoston ohjeiden mukaan merkinnöin siten, että maksettu sisältö erottuu toimituksellisesta sisällöstä. Keskisuomalainen-konsernin lehdet eivät saaneet Julkisen sanan neuvostolta yhtäkään huomautusta tähän rajanvetoon liittyen vuonna 2022.

Toimituksellisen sisällön tekemisessä on aina ratkaisevaa toimituksellinen harkinta. Siitä vastaa viime kädessä lehden päätoimittaja. Lehtiemme päätoimittajilla on myös tarpeen tullen mahdollisuus olla julkaisematta mainoksia, joiden sisältö ei ole linjassa noudattamiemme hyvän markkinointitavan periaatteiden kanssa.

Vaikuttavaa ympäristötyötä

Vuonna 2030 Keskisuomalainen-konserni pyrkii olemaan omien päästöjensä osalta hiilineutraali, ja tavoitteena on vähentää myös epäsuoria eli alihankkijoiden tuottajien päästöjä 30 prosentilla samaan määräaikaan mennessä. Vuonna 2022 laskimme painotoimintamme ja suorajakelumme hiilijalanjäljet. Olemme aloittaneet projektin koko konsernin hiilijalanjäljen laskemiseksi.

Asettamamme päästötavoitteet ovat linjassa Media-liiton media-alalle ja graafisen teollisuuden yrityksille asetettujen tavoitteiden kanssa. Alojen yritysten päästöistä kymmenen prosenttia syntyy polttoaineiden ja energian käytöstä oman yrityksen toiminnoissa ja 90 prosenttia on arvoketjun epäsuoria päästöjä. Alojen hiilijalanjälki vastaa yhtä prosenttia Suomen vuosittaisista kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä.

Keskisuomalainen-konsernin tärkeimmät ympäristökysymykset ovat materiaalien käyttö, energiankulutus ja hiilidioksidipäästöt. Johdamme ympäristövastuutamme painoissa, konsernin kiinteistöjen hallinnassa, ulkomainonnassa ja tutkimusyhtiössä sertifioitun ISO 14001 ympäristöjärjestelmän ja ympäristöpolitiikan avulla. Ulkoinen taho auditoi toimintaamme kahdesti vuodessa. Myös ylin johdomme seuraa ympäristövastuamme toteutumista vuosittain.

Suurimmat omat päästömme syntyvät muun muassa energian käytöstä. Energian vähentäminen

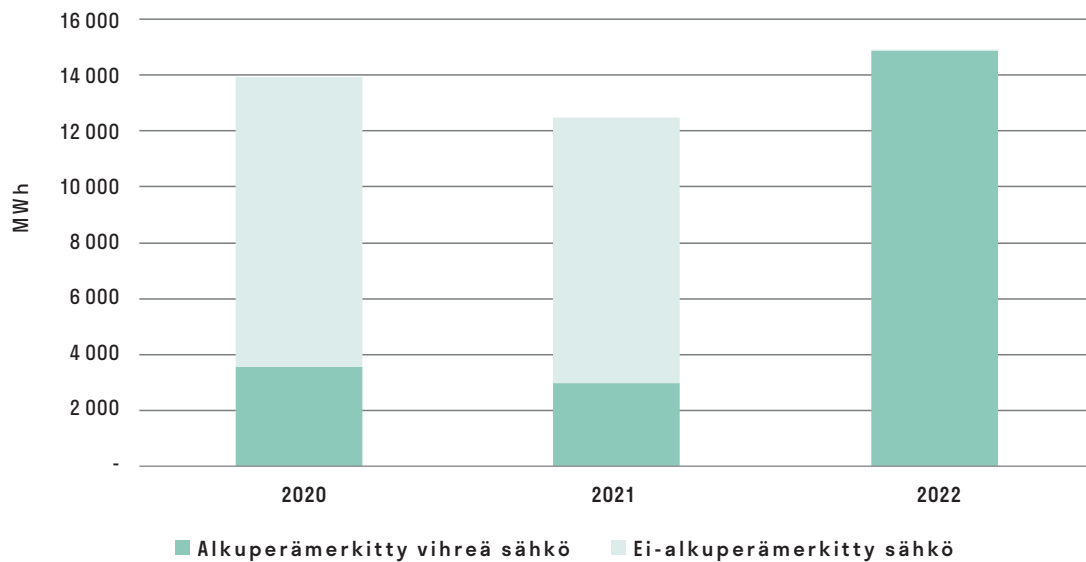
onkin ollut suurimpia ympäristötavoitteitamme. Vuodesta 2022 lähtien Keskisuomalainen-konsernin painojen, suurimpien lehtien toimitusten ja useimpien muussa käytössä olevien kiinteistöjen käyttämä sähkö on 100-prosenttisesti uusiutuvaa eli tuuli- ja vesivoimaa sekä bioenergiaa hyödyntävää sähköä. Vuodesta 2023 lähtien hyödynnämme energiamuotona myös ydinvoimaa. Osa Keskisuomalainen-konsernin sähkösopimuksista on luonteeltaan määräaikaista, ja niiden päättyessä lisäämme alkuperämerkityn vihreän sähkön osuutta entisestään.

Vuoden 2023 tammikuussa aloitimme konsernisamme sähköisten ja digitaalisten tuotteiden hiilijalanjäljen laskennan yhdessä Jyväskylän yliopiston projektikurssin kanssa. Tulevaisuudessa selvitämme vapaaehtoisien kompensaaation kehittämistä kuluttajille myymiimme sähkö- ja digitaalisiin tuotteisiin. Kuluttajat voivat jo ostaa Lehtiseppien ilmastokompensoituja painotuotteita, ja kompensointia tarjotaan myös Suomen Suoramainonnan suorajakelussa vuodesta 2023 lähtien.

PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEKSI SIIRRYMME VUONNA 2022 KÄYTTÄMÄÄN ALKUPERÄMERKITYÄ VIHREÄÄ SÄHKÖÄ

Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt sekä kaiken painotoiminnan sähkön kulutuksen.

LEHTISEPPIEN PÄÄSTÖT 2022*

LUOKKA	PÄÄSTÖJEN LÄHDE	OSUUS LEHTISEPPIEN PÄÄSTÖISTÄ	PÄÄSTÖT tn CO ₂ e
Lehtiseppien suorat päästöt (Scope 1)	Ei päästölähteitä	0 %	0
Lehtiseppien epäsuorat päästöt (Scope 2)	Ostettu sähkö Ostettu kaukolämpö	7 %	1 167
Lehtiseppien arvoketjun päästöt (Scope 3)	Ostetut tuotteet ja palvelut: • Paperi, painovärit, lakat, pakkaukset (muovi, kartonki), pesuaineet, kostutusveden lisäaineet, painolevyt	85 %	13 472
	Kuljetukset ja jakelu (upstream) • Materiaalit	6 %	1 002
	Työmatkaliikenne	1 %	175

* Luvut päivittyvät tavarantoimittajien päivittäessä oman laskentansa vuodelta 2022. Päivitetyt luvut löytyvät verkkosivuilta.

Vähennämme painotoiminnan ympäristövaikutuksia

Olemme panostaneet painojen ympäristöasioiden hallintaan jo pitkään – työmme tavoitteena on painotoiminnan ympäristövaikutusten minimointi. Painotoiminnastamme vastaa painopalveluja tarjoava Lehtisevät.

Media-ala digitalisoituu, ja vuosina 2021–2022 Lehtisevät sulki painot Pieksämäeltä ja Jyväskylästä. Savon Painon liiketoiminta siirtyi Lehtiseville. Nykyiset neljä sanomalehtipainoamme sijaitsevat Tuusulassa, Lahdessa, Kouvolassa ja Varkaudessa, lisäksi arkkipainomme sijaitsee Lahdessa. Painojemme toimintaa ohjaa ISO 14001 -sertifikaatti, ja arkkipainossa käytössä on myös ISO 9001 -laatu järjestelmä sekä Joutsenmerkki.

Suuri osa painotuotteen ympäristövaikutuksista syntyy paperituotannossa. Paperijätteen minimointi on yksi painojemme ympäristötyön jatkuvista tavoitteista, ja Lehtisevät pyrkii jatkuvasti vähentämään paperihukan eli makkelin määrää. Vuodesta 2021 lähtien yhtiö on selvittänyt painotuotannon vuosittaisen hiilijalanjäljen Climate Calo -työkälulla, ja ulkopuolinen auditoija vahvistaa tuloksen vuosittain. Lehtiseppien painoissa on käytössä tulospalkkiomalli paperijätteen vähentämiseen. Mallissa henkilökuntaa palkitaan tavoitteiden saavuttamisesta – tuotteen laadusta tinkimättä.

Painotuotteidemme toiseksi merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät energiantuotannossa. Vuoden 2022 alusta lähtien olemme painaneet tuotteemme alkuperämerkityllä uusiutuvalla energialla.

Pyrimme vähentämään energiankulutusta sujuvalla ja tehokkaalla tuotannolla.

Olemme tehneet tavoitteellista työtä myös kemikaalien käytön vähentämiseksi. Emme laske kemikaaleja viemäriverkkoon painoprosessissa, vaan keräämme ne vaarallisen jätteen keräykseen. Arkkipainomme värit ovat kasvisöljypohjaisia ja rotaatiopainon eli sanomalehtipainon mineraaliöljypohjaisia. Painotoimintamme ei edellytä ympäristölupaa.

Lehtiseppien jätteenkeräys on pitkälle mietitty. Kaatopaikalle ei päädy jätettä, sillä se kierrätetään tai hyödynnetään esimerkiksi energiana. Kun Jyväskylän paino lakkautettiin vuoden 2022 lokakuussa, painon koneet ja laitteet hyödynnettiin soveltuvin osin muualla. Romutettava osuus syntypaikkalajiteltiin ja kierrätettiin jakeittain uusiokäyttöön. Vuonna 2022 Lehtiseppien kierrätysprosentti oli 97,6.

Kaikilla painoillamme on PEFC Chain of Custody -sertifikaatti, joka varmistaa, että paperin käytetty puu on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä. Vuonna 2022 teimme sertifikaattiin päivityksiä, ja uusi sertifikaatti astui voimaan tammikuussa 2023. Alkuvuodesta 2022 lopetimme venäläisen paperin oston. Tähänkään mennessä venäläisen paperin määrät eivät ole olleet painoissamme merkittäviä.

Vuodesta 2022 lähtien asiakas on voinut ostaa Lehtiseviltä ilmastokompensoituja painotuotteita. Jokaiselle tilatulle painotyölle on mahdollista laskea hiilijalanjälki, jonka mukaan myös kompensatio määräytyy. Kompensatio kohdistuu suomalaisten metsien hoitoon.

Suomen Suoramainonta laski hiilijalanjälkensä ensimmäistä kertaa

Keväällä 2022 Keski-suomalainen-konserniin kuuluvien Jakeluseppien ja Ilves Jakelun sanomalehtien varhaisjakeluliiketoiminta myytiin Postille, ja samalla Postin kanssa allekirjoitettiin erillinen jakelu- ja yhteistyösopimus. Kaupan jälkeen Jakelusepille ja Ilves Jakelulle jäi osoitteellista jakeluliiketoimintaa ja osoitteetonta mainosjakelua sekä kuljetusta.

Keski-suomalainen-konserniin kuuluu lisäksi suoramainonnan harjoittava Suomen Suoramainonta. Vuonna 2022 Suomen Suoramainonta laski ensimmäistä kertaa oman vuosittaisen hiilijalanjälkensä. Suomen Suoramainonnan vuoden 2022 hiilijalanjäljestä 14 prosenttia muodostui suorista päästöistä, 12 prosenttia epäsuorista päästöistä ja 74 prosenttia arvoketjujen päästöistä. Jakelupalvelun välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäiset, sillä jakelu to-

teutetaan pääosin jalkaisin tai polkupyörällä. Myöskään energiankulutus ei ole kuljetusliiketoiminnassa merkittävässä roolissa. Suomen Suoramainonnan sähkönsopimuksia siirretään kuitenkin vihreän sähkön piiriin asteittain – aina, kun se on sopimusteknisesti mahdollista.

Osa Suomen Suoramainonnan omasta jakelulustosta uusittiin vuoden 2022 aikana vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin. Kalustoa uusitaan myös tulevana vuosina.

Vuodesta 2023 lähtien Suomen Suoramainonta tarjoaa asiakkailleen mahdollisuutta kompensoida hiilijalanjälkeään yhteistyössä kumppanien kanssa. Kompensaatiolla tuetaan suomalaisten metsien lannoitusta puuston lisäisen kasvun luomiseksi sekä kuntien joutomaiden ja turvetuotannosta poistettujen soiden metsittämistä.

SUOMEN SUORAMAINONNAN PÄÄSTÖT 2022

LUOKKA	PÄÄSTÖJEN LÄHDE	OSUUS LEHTISEPPIEN PÄÄSTÖISTÄ	PÄÄSTÖT tn CO ₂ e
Suomen Suoramainonnan suorat päästöt (Scope 1)	Omien ajoneuvojen päästöt	14 %	310
Suomen Suoramainonnan epäsuorat päästöt (Scope 2)	Ostettu sähkö Ostettu kaukolämpö	12 %	272
Suomen Suoramainonnan arvoketjun päästöt (Scope 3)	Kuljetukset ja jakelu • Jakelut ja runkorahti	61 %	1 371
	Jätteet	8 %	178
	Työmatkaliikenne	6 %	135

Case

SUOMEN SUORAMAINONTA VÄHENTÄÄ PÄÄSTÖJÄÄN MÄÄRÄTIEOISESTI

Keskisuomalainen-konsernin tavoitteena on saavuttaa omien päästöjen osalta hiilineutraalius sekä vähentää epäsuoria päästöjä 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.

*Suomen Suoramainonta tekee määrätietoista työtä saavuttaakseen päästötavoitteen, lupaa Suomen Suoramainonnan hankinnoista ja asiakaspalvelusta vastaava **Jyrki Nygård**.*

Vuonna 2022 Suomen Suoramainonta laski ensimmäistä kertaa oman vuosittaisen hiilijälkensä vuodelta 2021. Suomen Suoramainonnan päästöistä 14 prosenttia muodostui suorista päästöistä, 12 prosenttia epäsuorista päästöistä ja 74 prosenttia arvoketjujen päästöistä.

Ilmastotavoitteisiin pääseminen edellyttää Suomen Suoramainonnalta määrätietoista otetta, ja tällä hetkellä se selvittää erilaisten vaihtoehtojen vaikutuksia omiin päästöihin. Se muun muassa kartoittaa kuljetuskalustonsa uudistamisen yhteydessä eri käyttövoimavaihtoehtoja ja uusiutuvien polttoaineiden hyödyntämistä. Myös vihreän sähkön osuuden lisääminen on avainasemassa. Epäsuoriin päästöihin selvitetään keinoja yhteistyössä alihankkijoiden kanssa.

Suomen Suoramainonta haluaa houkutella myös asiakkaat mukaan päästötalkoisiin, ja vuoden 2023 alusta se alkoi tarjota mahdollisuutta kompensoida jakelun hiilijalanjälkeä. Kompensaatiolla tuetaan suomalaisten metsien lannoitusta puuston lisäisen kasvun luomiseksi sekä kuntien joutomaiden ja turvetuotannosta poistettujen soiden metsittämistä.

Kompensaatiomalli on jo herättänyt kiinnostusta niin asiakkaissa kuin Suomen Suoramainonnan henkilöstön keskuudessa, toteaa Jyrki Nygård.

Case

KESKISUOMALAINEN-KONSERNI LUOPUI VENÄLÄISEN PAINOPAPERIN OSTAMISESTA

Vuosi 2022 toi Keskisuomalaisen-konsernille muutoksia sen hankkimaan painopaperiin. Venäjän käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaan sekä siihen liittyvät länsimaiset pakotteet olivat syynä siihen, ettei konsernissa nähty mahdollisena enää jatkaa venäläisen paperin ostamista.

Keskisuomalainen-konsernin tuotteet painetaan pääsääntöisesti kotimaiselle paperille tai suomalaisomisteisten yhtiöiden valmistamalle paperille. Näin ollen venäläisestä paperista luopuminen ei aiheuttanut välittömiä haasteita lehtien painamiselle. Venäläistä paperia on konsernissa käytetty aiemmin lähinnä korvaamaan tilanteita, joissa kotimaisen paperin saatavuus on heikentynyt.

-Venäläisen paperin osuus koko käytöstä oli onneksi kotimaisen pieni, ja se korvattiin kotimaisten ja pohjoismaisten toimittajien paperilla, kertoo Lehtiseppien toimitusjohtaja Sauli Vuorinen.

Muutosta hankaloitti kuitenkin se, että se ajoittui samaan aikaan Paperiliiton pitkän lakon kanssa. Tämä lisäsi epävarmuutta paperin saatavuuteen. Tilanteen yli auttoi se, että paperivarastoja oli kasvatettu vuonna 2021.

-Saatavuus parani loppuvuotta 2022 kohden, mutta kysynnän ja tarjonnan epäsuhte sekä kohonneet energia- ja raaka-ainekustannukset nostivat paperin hintaa jopa kaksinkertaisiksi, Vuorinen sanoo.

-Kokonaisuudessaan vuosi 2022 oli poikkeuksellinen sekä paperin saatavuuden että hintojen nousun kannalta. Venäläisestä paperista luopuminen oli kuitenkin tärkeä ja oikea ratkaisu, Vuorinen summaa.

Parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta

Keskisuomalainen-konserni harjoittaa liiketoimintaansa pääsääntöisesti omistamissaan tiloissa. Kehitämme kiinteistöjämme ja vuokraamme toimitilajamme myös ulkopuolisille toimijoille.

Tulevien uudis- ja korjaushankkeiden suunnittelussa huomioimme tilojen toiminnallisuuden ja käyttötarkoitusta vastaavat tilakoot sekä kiinteistön energiatehokkuuden. Tavoittelemme energiatehokkuuden parantamista kaikissa hallinnoimissamme kohteissa: minimoimme lämmitysenergian määrän ja teemme tarvittavia toimenpiteitä energiatehokkuuden tehostamiseksi. Uusimme valaistustekniikkaa ja saneeraamme iv-järjestelmiä. Pyrimme lisäämään myös työntekijöidemme tietoisuutta energiatehokkaista toimintatavoista. On kuitenkin huomioitava, että meillä on tekniikaltaan iäkästä kiinteistökantaa, ja ilman merkittäviä investointeja optimaalisen energiatehokkuuden saavuttaminen ei näissä kiinteistöissä ole mahdollista.

Edistämme kiinteistöjemme energiatehokkuutta myös kumppanuuksemme kautta päivittäisessä työssä: panostamme ennakoivaan huoltoon ja kehitämme sekä optimoimme olosuhteita yhteistyössä teknisen ylläpidon kumppaneidemme kanssa. Kartoitamme aktiivisesti kiinteistöjemme elinkaaren ympäristökuormaa pienentäviä ja taloudellisuutta parantavia vaihtoehtoja.

Parannamme jätteen kierrätystä yhteistyössä jätehuollon kumppanimme kanssa. Kumppanimme huolehtii, että keräämämme jätteet käytetään ensisijaisesti tuotteiden raaka-aineeksi. Esimerkiksi keräyspaperi ja metalli toimitetaan paperi- ja metalliteollisuuden käyttöön. Mikäli jätettä ei ole mahdollista kierrättää, hyödynnetään sen sisältämää energiaa.

Työn tekemisen tavat ovat murroksessa. Koronapandemian jälkeen Keskisuomalainen-konsernissa on otettu käyttöön monipaikkaisen työskentelyn malli, ja olemme tehostaneet tilojemme käyttöä vuonna 2022. Toteutamme uudistusvuorossa olevat toimitilamme monitilatoimistoina. Tehostuneen tilankäytön myötä myös lämmitettyjen neliöiden määrä vähenee.

Kehitämme ulkomainonnan vastuullisuutta

Digitaalisen ulkomainonnan tuoteperheeseemme kuuluvat Neonmedian ja Esa Digitalin liikenneasemamediati, Big One -näytöt ja bussimedia. Ulkomainonnan suurimmiksi ympäristövaikutuksiksi on arvioitu sähkön käyttö ja liikenteen aiheuttamat päästöt (myynti, asennus ja huolto).

Kuulumme Suomen Ulkomainosliiton vastuullisuustyöryhmään, jossa määritellään alalle yhteisiä suosituksia kestävästä kehityksestä ja vastuullisuuden linjauksiin. Ulkomainosliitto loi talveksi 2022-2023 energiansäästösuositukset jäsenistölleen. Niissä linjataan, että mainoslaitteiden tulisi olla kytkettyinä pois päältä viisi tuntia vuorokaudessa joko yöaikaan tai muuna sopivana ajankohdana ja mainoslaitteisiin tulisi asentaa valon kirkkaussensori, joka säätelee valovoiman tehoa ympäristön kirkkauden mukaan. Lisäksi mainospinnan enimmäiskirkkautta tulisi laskea. Myös Keskisuomalainen-konserni on sitoutunut tavoitteisiin.

YMPÄRISTÖ

Energian kulutus	Yksikkö	2022	2021	2020	Energian kulutuksen pienentäminen (%) vs. edellinen vuosi	Lisätiedot
Sähkö	MWh	14 887	12 467	13 938	19 %	Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt, painotoiminta
Kaukolämpö	MWh	13 501	14 686	12 283	-8 %	Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt, painotoiminta
Bensiini	litraa	116 481	102 813	104 757	13 %	Konsernin omat autot ja työsuhdeautot
Diesel	litraa	203 613	192 228	186 741	6 %	Konsernin omat autot ja työsuhdeautot
Energiaintensiivetti	MWh/hlö	10	8	8	25 %	Sähkön käyttö suhteutettu konsernin vuoden keskimääräiseen henkilömäärään

Materiaalit	Yksikkö	2022	2021	2020	Ero edelliseen vuoteen %	Lisätiedot
Painopaperi	tn	16 994	18 669	25 385	-9 %	
Painoväri	tn	343	344	497	0 %	
Painolevyt	tn	195	129	120	51 %	
Pakkausmateriaalit	tn	1 549	1 422	130	9 %	Rinkiin ilmoitetut luvut. Vuonna 2022 uusiutuvista lähteistä 26 %, 72 % rullakoita ja postitushäkkejä (näitä ei raportoitu vuodelta 2020)

Jätteet	Yksikkö	2022	2021	2020	Ero edelliseen vuoteen %	Lisätiedot
Jätteiden kokonaismäärä*	tn	5 175	5 036	4 924	3 %	*Raportointi koskee konsernin isoja omistamia kiinteistöjä, painotoimintaa sekä jakelua. Jätteet lajitellaan Keski-suomalaisen yksiköissä ja jätteiden käsittely sekä hyötykäyttö tapahtuu yksiköiden ulkopuolella.
Kierrätys ja uudelleenkäyttö*	tn	4 962	4 782	4 611	4 %	
Sanomalehtipaperi	tn	2 150	1 730	1 919	24 %	
Muu keräyspaperi	tn	2 302	2 575	2 093	-11 %	
Alumiini	tn	172	131	147	31 %	
Paperirullien hylsyt	tn	123	121	133	2 %	
Paperirullien päätylaput ja -kääreet	tn	118	105	144	12 %	
Biojäte	tn	26	24	36	8 %	
Muut jakeet (lasi, muovi, metalli, pahvi yms)	tn	71	95	138	-25 %	
Vaarallinen jäte, hyötykäyttöön*	tn	50	75	48	-33 %	
Energian talteenotto*	tn	164	168	257	-2 %	
Energiajäte	tn	112	66	122	70 %	
Poltettava jäte	tn	23	85	108	-73 %	
Sekajäte	tn	11	6	-	83 %	
Puujäte	tn	16	11	16	45 %	
Rakennusjäte	tn	2	-	11		
Loppusijoitus*	tn	-	-	-		

Yrityksen päästöt	Yksikkö	2022	2021	2020	Ero edelliseen vuoteen %	Lisätiedot
Scope 1**	tn CO ₂ e	310	313	-	-1 %	** Vuonna 2020 raportoitu vain Lehtisepät Oy päästöt, vuosilta 2021 ja 2022 raportoitu Lehtisepät Oy:n ja Suomen Suoramainonta Oy:n päästöt. Vuoden 2022 luvut saattavat vielä muuttua lukujen tarkentuessa.
Scope 2**	tn CO ₂ e	1 439	3 564	3 662	-60 %	
Scope 3**	tn CO ₂ e	16 334	19 635	25 754	-17 %	

Hyvinvoivaa ja ammattitaitoista työyhteisöä rakentamassa

Keskisuomalainen-konserni on monipuolinen työnantaja, joka rakentaa yhdessä henkilöstönsä kanssa tulevaisuuden mediaa. Tarjoamme jatkuvasti uusia mielenkiintoisia tehtäviä eri alojen ammattilaisille. Työntekijämme ovat suurin voimavaramme, ja haluamme olla hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja kehittymismahdollisuuksia tarjoava työyhteisö, joka houkuttelee myös uutta osaamista. Hyvinvoiva työyhteisömme heijastuu myös asiakkaillemme erinomaisena palvelu- ja asiakaskokemuksena.

Konsernissamme työskenteli vuonna 2022 yhteensä lähes 5 000 ammattilaista suuressa osassa Suomea. Suurin osa henkilöstömme työsuhteista on toistaiseksi voimassa olevia ja kokoaikaisia. Määräaikaiset työsuhteet ovat pääsääntöisesti vakituiseen henkilöstön sijaistuksia, projektitehtäviä sekä opiskelijoiden työharjoitteluita. Käytämme lisäksi avustajia toimitusten sisällöntuotannossa. Osa-aikaisia työsuhteita on pääasiassa osittaisella hoitovapaalla tai opintovapaalla olevilla tai osatyökykyisillä henkilöillä.

Noudatamme työyhteisössämme hyviä tapoja ja toimimme vastuullisesti. Meille on tärkeää kohdella kaikkia työntekijöitämme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, yhtiökohtaisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien mukaisesti. Arvostamme kaikkia työyhteisön jäseniämme, keskustelemme avoimesti ilmapiirissä ja rakennamme yhteistyötä työyhteisössämme. Työtämme ohjaavat vuonna 2022 määritellyt henkilöstöön liittyvät painopisteet, jotka ovat kiinnostava työpaikka, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä sujuvat työsuhdereprosessit.

Meillä on nollatoleranssi epäasialliseen kohteluun. Puutemme esille tuleviin epäasiallisen kohtelun ti-

lanteisiin sekä epäasialliseen käytökseen. Selvitämme työntekijöidemme kokemuksia epäasiallisesta kohtelusta myös henkilöstötutkimuksessamme. Otamme konsernissamme whistleblowing-ilmoituskanavan käyttöön vuoden 2023 aikana.

Henkilöstölle tukea muutostilanteiden keskellä

Vuonna 2022 konsernissamme tehtiin yritysjärjestelyitä. Jakeluseppien ja Ilves Jakelun varhaisjakkelu liiketoiminnot Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen alueilla myytiin Postille keväällä 2022. Muutoksen myötä yli 730 varhaisjakelun työntekijää siirtyi Postin palvelukseen. Lehtiseppien Jyväskylän ja Pieksämäen painojen lakkauttamisen seurauksena 18 henkilön työsuhde päättyi vuonna 2022. Yrityskauppojen seurauksena Keskisuomalainen-konsernissa sulautettiin viisi yhtiötä.

Muutosten keskellä pyrimme tukemaan henkilöstöämme monin tavoin. Rakensimme yhdessä työterveyshuollon kanssa valikoiman tukimuotoja muun muassa muutosneuvotteluiden aiheuttamaa kuormitusta varten. Näiden joukkoon kuului esimerkiksi työterveyshoitajan tai työpsykologin yksilö- tai ryhmätuki työntekijöille ja esihenkilöille.

Vuonna 2022 jatkoimme työtä koronapandemian vaikutusten hillitsemiseksi THL:n, paikallisviranomaisten ja konsernin linjausten mukaisesti. Lisäksi aloitimme konsernitason toimintamallin rakentamisen koronapandemian jälkeistä työelämää varten. Keväällä koulutimme esihenkilöt luomaan omien tiimiensä työskentelyyn parhaiten sopivat, lähi- ja etätyötä yhdistelevät monipaikkaisen työskentelyn toimintamallit. Mallit otettiin käyttöön kesällä 2022.

Myös Ukrainan sota oli varsinkin konsernimme toimittajien arjessa tiiviisti läsnä ja aiheutti työntekijöille kuormitusta. Järjestimme toimittajille ja toimitusten esihenkilöille aiheesta erilliset tilaisuudet, joissa oli mahdollista saada työpsykologilta tukea tilanteen aiheuttaman kuormituksen ja sen mukanaan tuomien tunnereaktioiden käsittelyyn.

Tuemme työntekijöidemme hyvinvointia työuran läpi

Keskisuomalainen-konsernin tärkeimpiä voimavaroja on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö – tuemme työntekijöidemme hyvinvointia koko työuran ajan. Seuraamme henkilöstömme hyvinvointia vuosittaisella, konsernin laajuisella henkilöstötutkimuksella. Viimeisimmän, vuonna 2022 teetetyt tutkimuksen perusteella vahvuuksemme on muun muassa esihenkilötyö, joka saa työntekijöiltä hyvät arviot. Sen sijaan henkilöstön arvio omasta työkyvystä ja jaksamisesta oli heikentynyt. Työyhteisöt käsittelivät omat tuloksensa, tunnistivat yhdessä tärkeimmät kehittämiskohteensa ja vahvuutensa sekä laativat näiden perusteella kehittämissuunnitelmat. Vuotta 2022 luotaava kysely toteutetaan maaliskuussa 2023.

Tuemme työntekijöiden työkykyä yhdessä esihenkilöiden, työterveyshuollon ja työeläkevakuuttajan kanssa. Tarjoamme henkilöstöllemme laajat työterveyspalvelut. Lisäksi seuraamme systemaattisesti sairauspoissaoloja. Vuonna 2022 erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot olivat konsernissa nousussa, ja selvitimme yhdessä työterveyshuollon ja työeläkevakuutusyhtiön kanssa niiden taustalla olevia syitä, jotta pystyisimme tukemaan mielen hyvinvointia entistä paremmin.

Selvitystyön pohjalta päädyimme kehittämään muun muassa varhaisen välittämisen malliamme. Näin voimme lisätä arkeen keskusteluja työhyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta ja reagoida entistäkin aiemmin työkyvyn heikkenemisen hälytysmerkkeihin. Julkaisimme päivitetyn varhaisen välittämisen mallin keväällä 2023. Vuonna 2023 selvittämme yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, kuinka voisimme puuttua työkykyhaasteisiin aiempaa tehokkaammin.

Huomioimme henkilöstömme erityistarpeet

Huomioimme eri henkilöstöryhmien erityistarpeet, kuten ikääntyvät työntekijät, yksityis- ja työelämän yhteensovittamisen sekä työntekijät, joiden työkyky on heikentynyt. Suhtaudumme positiivisesti osittai-

siin hoitovapaisiin, opintovapaisiin ja vuorotteluvapaisiin. Myös monipaikkaisen työskentelyn toimintamalli tukee eri elämäntilanteissa olevia työntekijöitä.

Tuemme yhdessä työterveyshuollon kanssa osatyökykyisiä työntekijöitä työssä jaksamisessa, suunnittelemme yhdessä työhön paluun pitkän sairauspoissaolon jälkeen ja uudelleen koulutautumismahdollisuuksia tilanteisiin, joissa tiettyssä tehtävässä työskentely ei enää ole mahdollista. Seuraamme työkyvyttömyysriskissä olevien työntekijöiden tilannetta säännöllisesti työnantajan, työterveyshuollon ja työeläkevakuuttajan yhteistyöllä.

Vaalimme esihenkilöiden ja työntekijöiden keskusteluyhteyttä

Vaalimme työntekijöiden ja esihenkilöiden avointa keskusteluyhteyttä. Valmennamme esihenkilöitä tukemaan henkilöstön työkykyä sekä huomaamaan mahdollisia varhaisia merkkejä työkyvyn heikkenemisestä ja nostamaan asioita yhteiseen keskusteluun työntekijän kanssa. Säännöllisissä kahdenvälisissä keskusteluissa esihenkilöt ja työntekijät keskustelevat työssä jaksamisesta ja sopivat tarvittaessa toimenpiteitä sen vahvistamiseksi.

Keskisuomalainen-konsernin eri yksikössä oli vuonna 2022 käynnissä useita työhyvinvointia vahvistavia projekteja. Esimerkiksi Savon Mediassa esihenkilöt pilotoivat työkaluja, joilla kahdenkeskisiin, työntekijän kanssa käytäviin keskusteluihin voidaan nostaa työhyvinvoinnin teemoja työssä suoriutumisen rinnalle. Kaakon Viestinnässä oli käynnissä tuottajien coaching-pilotti.

Myös työturvallisuus on olennainen osa työhyvinvointia. Seuraamme työtaturmien määrää, ja meillä on konsernitason läheltä piti -tapauksen raportointijärjestelmä. Seuraamme niiden tilastoja yhtiöissä kvartaaleittain käytävissä YT- ja työsuojelutoimikunnan kokouksissa.

Kehitämme työturvallisuutta toimintokohtaisesti. Suurimmat fyysisen työturvallisuuden riskit ovat painoissa, jotka tekevätkin säännöllistä työturvallisuustyötä. Vuodeksi 2023 suunnitteilla on muun muassa turvallisuuskävelyitä, joilla tunnistetaan työssä olevia vaaroja sekä työergonomiaa kehittävä projekti.

Case

SAVON MEDIAN SÄÄNNÖLLISET ESIHENKILÖVARTIT VAHVISTAVAT TYÖHYVINVOINTIA

Yksi Keskisuomalainen-konserniin kuuluvan Savon Median painopisteistä vuodelle 2022 oli johtamisen sekä työssä jaksamista vahvistavan keskustelukulttuurin kehittäminen. Tavoitetta lähdettiin edistämään teettämällä Savon Median työntekijöille kysely, jossa selvitettiin heidän kokemuksiaan yhtiön keskusteluilmapiiiristä. Kyselyä seurasi kehityshanke yhdessä Workday Designersin kanssa.

Lopputuloksena Savon Median henkilöstölle lanseerattiin säännölliset esihenkilövartit. Lupauksena on, että työntekijät ja esihenkilöt keskustelevat säännöllisesti, vähintään kuusi kertaa vuodessa, työssä suoriutumisen ja tavoitteista sekä työn sujuvuudesta, kuormitustekijöihin sekä työhyvinvointiin liittyvistä teemoista. Lisäksi he pyrkivät sopimaan konkreettisia askeleita eteenpäin.

Vuodenvaihteessa 2022–2023 lanseeratut esihenkilövartit ovat jo keränneet positiivista palautetta sekä työntekijöiltä että esihenkilöiltä.

- Uskon, että uudella keskustelumallillamme saamme keskusteluihimme syvyyttä ja pystymme puuttumaan mahdollisiin ongelmatilanteisiin entistä aiemmin, iloitsee Savon Median aluejohtaja Mirja Vänttinen.

Tavoitteena on, että konsepti lanseerataan seuraavaksi myös muualle Keskisuomalainen-konserniin.

Kouluttautuminen varmistaa elinikäisen oppimisen

Tavoitteenamme on ylläpitää ja edistää työntekijöiden ammatillista osaamista liiketoiminnan lähtökohdista määritellyn strategian mukaisesti, ja haluamme taata kaikille työntekijöille tasavertaiset mahdollisuudet kehittyä työssään ja edetä urallaan. Konsernimme henkilöstö kouluttautuu jatkuvasti kartuttaakseen uutta osaamista – tuemme ammatillista kehittymistä työuran loppuun saakka. Noudatamme muutosturvan toimintamallia eli tarjoamme muutosneuvotteluissa irtisanotuille muutosturvavalmennuksen tukemaan uuden uran löytämistä.

Tuemme esihenkilöitä työssään moninaisin tavoin. Vuonna 2022 käynnistimme esihenkilöille säännölliset esihenkilökahvit, joissa he voivat keskustella ajankohtaisista asioista ja saada tukea työhönsä. Loppuvuodesta 2022 lanseerasimme myös keskeisiä asioita käsittelevän esihenkilökirjeen. Esihenkilöitä koulutettiin erilaisissa teemavalmennuksissa muun muassa monipaikkaisen työn johtamiseen.

Henkilöstön osaamisen kehittymistä tukee myös konsernin yhteinen verkko-oppimisympäristö KSMML Akatemia, jota laajennetaan parhaillaan muun muassa jakelun ja esihenkilöiden sekä koko henkilöstön kursseihin. Kesällä 2022 julkaisimme oppimisympäristössä työeläkevakuutusyhtiön valmiita esihenkilövalmennuksia. Vuonna 2023 rakennamme verkko-perehdytystä esihenkilöille ja tuomme ympäristöön myös konsernin yleisperehdytyksen.

Houkutteleva työnantaja nyt ja tulevaisuudessa

Jotta kykenemme tulevaisuudessakin pysymään mukana rekrytointimarkkinoilla, tulemme jatkossakin kehittämään työhyvinvointia, osaamista ja työnantajamielikuvaa. Haluamme esimerkiksi lisätä Keskisuomalainen-konsernin tunnettuutta potentiaalisten työntekijöiden keskuudessa, jotta pystymme myös tulevaisuudessa saamaan osaavaa työvoimaa varsinkin liiketoimintojen erityisosaamista, kuten digiosaamista vaativiin tehtäviin. Olemme tunnustaneet haasteet myös esimerkiksi mainoskajien rekrytoinneissa.

Tätä silmällä pitäen tuemme esihenkilöitä rekrytoinneissa ja keskitymme työnantajamielikuvan kehittämiseen. Suunnitteilla on myös lisätä yhteistyötä oppilaitosten kanssa esimerkiksi tarjoamalla nykyistä enemmän harjoittelupaikkoja. Vuoden 2022 aikana tuemme myös esihenkilöitä muun muassa rekrytointitarpeiden tunnistamisessa ja olemme aloittaneet rekrytointiprosessin kehittämisen.

HENKILÖSTÖ

Työntekijät	2022					2021					2020					Lisätieto
	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	
Henkilöstö yhteensä *	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	1040	48 %	1125	52 %	2165	*Raportointitapa muuttunut, luvut eivät ole vertailukelpoisia
Määräaikainen %	5 %		2 %		7 %	5 %		4 %		8 %	4 %		4 %		8 %	
Vakituinen %	48 %		44 %		93 %	43 %		49 %		92 %	44 %		48 %		92 %	
Henkilöstö yhteensä *	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	1040	48 %	1125	52 %	2165	*Raportointitapa muuttunut, luvut eivät ole vertailukelpoisia
Kokoaikainen %	43 %		37 %		80 %	35 %		34 %		69 %	34 %		33 %		67 %	
Osa-aikainen %	10 %		10 %		20 %	13 %		18 %		31 %	14 %		19 %		33 %	
- joista tuntityöntekijöitä %	6 %		8 %		14 %											
Toimitukselliset työntekijät	285	58 %	204	42 %	489	287	59 %	201	41 %	488	261	59 %	181	41 %	442	
Kaupalliset ja muut työntekijät	552	51 %	537	49 %	1089	768	45 %	957	55 %	1725	779	45 %	944	55 %	1723	Luku sisältää kaikki muut henkilöt, paitsi toimituksellinen henkilöstö.
Freelancer sopimukset (avustajat)	652	45 %	803	55 %	1455	676	45 %	838	55 %	1514	814	43 %	1082	57 %	1896	Sisältää kaikki avustajasopimukset

Henkilömäärä	2022					2021					2020					Lisätieto
	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	
Mainosjakajat																
Avustajat	652	45 %	803	55 %	1455	676	45 %	838	55 %	1514	814	43 %	1082	57 %	1896	Sisältää kaikki avustajasopimukset

Sukuupoli- ja ikäjakauma	2022					2021					2020					Lisätieto
	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	
Sukupuolijakauma	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	1040	48 %	1125	52 %	2165	
Alle 30-vuotiaat %	4 %		3 %		8 %	4 %		7 %		11 %	5 %		7 %		11 %	
30-44-vuotiaat %	14 %		14 %		29 %	14 %		16 %		29 %	14 %		16 %		30 %	
45-55-vuotiaat %	16 %		15 %		31 %	14 %		14 %		28 %	15 %		15 %		29 %	
yli 55-vuotiaat %	18 %		15 %		33 %	16 %		16 %		32 %	15 %		14 %		29 %	
Keski-ikä	49,0		48,5		48,7	48,6		46,7		47,6	48,0		46,4		47,2	

Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö, sopimuksittain	2022					2021					2020					Lisätieto
	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	Naiset		Miehet		Yht.	
	667	53 %	595	47 %	1262	887	47 %	1007	53 %	1894	878	47 %	979	53 %	1857	Jakajat, graafiset toimihenkilöt, tekniset toimihenkilöt (yleissitova), media- ja painoalan työntekijät (yleissitova), journalistit (yleissitova)

Johtielimien sukupuolijakauma	2022			2021			2020		
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.
Konsernin johtoryhmä	1	6	7	1	6	7	1	7	8
Hallitus	2	5	7	2	5	7	2	5	7
Johtielimien ikäjakauma									
Konsernin johtoryhmä	56,0			55,0			52,0		
Hallitus	53,5			52,5			51,5		

	Yksikkö	2022	2021	2020
Sairaspoissaolot	pv/hlö	11,2	9,4	8,3
Työperäiset tapaturmat	kpl	28	38	21

GRI-INDEKSI

GRI Standards -tunnus			Sijainti	Huomiot
GRI 2: Yleinen sisältö (2021)				
Organisaation kuvaus ja raportointikäytännöt				
	2-1	Organisaation yleistiedot	Tietoja osakkeenomistajille s. 2, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165–166	
	2-3	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 66	
	2-4	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI indeksi	Korjattu vuoden 2021 kaukolämmönkulutuksen virhe ja muutettu polttoaineiden raportointia vuosilta 2020-2021 (raportointiin sisältyy jatkossa myös jakeluautojen polttoaineet, ennen raportointiin vain työmatkustukseen liittyvä polttoaine)
	2-5	Raportoinnin varmennus	GRI indeksi	Raporttia ei varmennettu.
Toimialat ja työntekijät				
	2-6	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	Arvonluontimalli s. 70–71, Vuosikertomus s. 10–13	
	2-7	Palkansaajat	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93	
	2-8	Tietoa muista työntekijöistä	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93	
Hallinnointi				
	2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165–167, Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä s. 174–185	
	2-10	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165–167	
	2-11	Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen toimintakertomus s. 100, Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä s. 176	
	2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 66–67	
	2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 66–67	
	2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 66–67	
	2-15	Eturistiriitojen välttäminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
	2-16	Kriittisistä huolenaiheista viestiminen	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 90	
	2-17	Hallituksen kollektiivinen tieto kestävästä kehityksestä	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 66, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166–167	
	2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166	
	2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 167–169	
	2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 167–169	
Strategia, politiikat ja toimintatavat				
	2-22	Lausunto kestävä kehityksen strategiasta	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 64–65	
	2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 77, Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 78–81, Keski-suomalainen Oyj:n verkkosivut	
	2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75–77, Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 78, 81, Keski-suomalainen Oyj:n verkkosivut	
	2-25	Negatiivisten vaikutusten korjaaminen	Konsernin vastuullisuus s. 64–93	
	2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 90	
	2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 77, Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 78–79	
	2-28	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 68	

Sidosryhmävuorovaikutus				
	2-29	Sidosryhmätöiminnan periaatteet	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 68-69	
	2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93	
Taloudelliset standardit				
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)				
	201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 75	
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)				
	205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
	205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
GRI 207: Verot (2019)				
	207-1	Lähestymistapa verotukseen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 75	
	207-2	Verohallinto, -hallinta ja riskien kontrolloiminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75, Hallituksen toimintakertomus s. 98-	
	207-3	Sidosryhmien osallistaminen ja tavat käsitellä veronmaksuun liittyviä huolenaiheita	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75, Hallituksen toimintakertomus s. 98-	
Ympäristöstandardit				
GRI 301: Materiaalit (2016)				
	301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89	
GRI 302: Energia (2016)				
	302-1	Organisaation oma energiankulutus	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89	
	302-3	Energiaintensiteetti	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89	
	302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89	
GRI 305: Päästöt (2016)				
	305-1	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 1)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89	
	305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasupäästöt (Scope 2)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89	
	305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 3)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89	
	305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85	
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus (2018)				
	403-5	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 91, 92	
	403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 91	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)				
	404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 92	

Keskisuomalainen-konsernin
vuosi 2022

lukuina

Konsernin vuosi lukuina: Hallituksen toimintakertomus	98
KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS	
Konsernin laaja tuloslaskelma	108
Konsernin tase	109
Konsernin rahavirtalaskelma, suora	110
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	111
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	112
2. Segmentti-informaatio	118
3. Hankitut liiketoiminnot	120
4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	122
5. Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä	123
6. Liiketoiminnan muut tuotot	123
7. Liiketoiminnan muut kulut	123
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	123
9. Tutkimus- ja kehitysmenot	124
10. Rahoitustuotot	124
11. Rahoituskulut	124
12. Tuloverot	125
13. Osakekohtainen tulos	125
14. Aineettomat hyödykkeet	126
15. Arvonalentumiset	127
16. Sijoituskiinteistöt	129
17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	129
18. Käyttöoikeusomaisuuserät	130
19. Osuudet osakkuusyrietyksissä	131
20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	133
21. Pitkäaikaiset saamiset	133
22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	134
23. Vaihto-omaisuus	135
24. Myyntisaamiset ja muut saamiset	135
25. Muut rahoitusvarat	135
26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	136
27. Eläkevelvoitteet	136
28. Varaukset	139
29. Korolliset velat	139
30. Ostovelat ja muut velat	140
31. Rahoitusriskien hallinta	141
32. Muut vuokrasopimukset	143
33. Vakuudet ja vastuusitoumukset	143
34. Lähipiiritapahtumat	143
35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	146
Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	146
Konsernin tunnusluvut	148
Tunnuslukujen laskentakaavat	149
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	150
Emoyhtiön tase	151
Emoyhtiön rahoituslaskelma, suora	152
Emoyhtiön liitetiedot	153
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	161
Tilintarkastuskertomus	161
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	165
Palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1.-31.12.2022	170
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä	172
Organisaatiokaavio	186
A-osakkeen kurssikehitys	187
Mediakonserni Keskisuomalaisen historia	188

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Konsernin taloudellinen kehitys

Konsernin liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 4,4 % ja oli 221,0 Me (211,6 Me).

Mediamyynti pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 81,9 Me (81,2 Me). Konsernin tilattavien lehtien tilaustuotot kasvoivat 4,2 % ja olivat 89,4 Me (85,8 Me). Ulkoinen painonmyynti kasvoi 61,8 % ja oli 12,1 Me (7,5 Me). Jakeluliiketoiminnan liikevaihto laski 4,3 % ja oli 26,5 Me (27,7 Me). Vuokratuottoja oli 1,2 Me (1,0 Me). Muuta liikevaihtoa oli 9,9 Me (8,5 Me) ja kasvua siinä oli 16,2 %. Muun liikevaihdon merkittävin osa tulee tutkimusliiketoiminnasta ja aikakauslehtiliiketoiminnasta.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 15,1 Me (1,3 Me). Olenaisiin erä muissa tuotoissa oli huhtikuun 2022 lopulla toteutuneen varhaisjakeluliiketoiminnan myynnistä tullut myyntivoitto 14,5 Me.

Vuonna 2022 liikevoittoa kertyi 10,0 Me eli 4,5 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 9,6 Me ja liikevoittoprosentti oli 4,5 %. Liikevoittoa heikensi kustannustoimintasegmenttiin kohdistunut 6,5 Me liikearvojen arvonalentuminen sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin kirjattu 6,1 Me liikearvojen kohdistus.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 3,7 Me (12,8 Me) ja operatiivinen vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 1,7 % (6,1 %). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia erä oli yhteensä 6,3 Me (3,2 Me). Merkittävimmät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat varhaisjakeluliiketoiminnan myyntihinta 21,0 Me ja myyntihintaan kohdistetut asiakkuudet ja liikearvo yhteensä 6,5 Me. Lisäksi kustannustoimintasegmenttiin kohdistui 6,5 Me liikearvon arvonalentuminen. Merkittävimmät edellisen vuoden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat liikearvo-

jen sekä aineettoman ja aineellisten käyttöomaisuuden arvonalentumiset 2,9 Me.

Käyttökate syntyi vuoden 2022 aikana 30,7 Me. Edellisenä vuonna käyttökateen määrä oli 26,2 Me. Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate oli 17,1 Me.

Nettorahoitustuotot olivat 2,0 Me (0,7 Me). Rahoitustuottoja kertyi 3,0 Me (1,8 Me). Rahoituskulut olivat 1,0 Me (1,1 Me).

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista oli - 0,2 Me (0,0 Me). Tätä heikensivät Jakeluyhtiö Suomi Oy:n, PISA Jakelu Oy:n ja PKS Jakelu Oy:n osakkuuksien myyntitappio yhteensä 0,5 Me. Ilman näitä myyntitappioita olisi osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista ollut 0,3 Me.

Konsernin tilikauden voitoksi muodostui 7,4 Me (6,7 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2022 luvut sisältyvät pääosan konsernin holding-toiminnoista, konsernin keskitetyistä hallintopalveluista ja kehitystoiminnoista sekä konsernin vuokratuotoista. Yhtiön liikevaihto oli 23,9 Me (19,9 Me). Liikevaihtoon on kirjattu vuokratuottoa 4,4 Me (2,7 Me).

Vuoden 2022 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen vuoteen 2021 verrattuna, sillä tilikauden lukuihin sisältyy Kanta-Hämeen sanomalehti- ja jakeluliiketoiminta koko vuoden 2022 ajan. Vertailuvuonna 2021 tämä liiketoiminta kuului konserniin 1.10.2021 lähtien. Lisäksi 3.1.2022 konserniin ostettiin sanomalehtipainamista harjoittava Savon Paino Oy, jonka vaikutus vuoden 2022 tilikauden liikevaihtoon oli 3,7 Me.

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustansi tilikaudella 2022 seitsemätoista 5-7 päiväistä lehteä ja digitaalista uutismediaa, 33

paikallislehteä sekä 28 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Warkauden Lehti, Etelä-Suomen Sanomat, Hämeen Sanomat, Forssan Lehti, Itä-Häme, Etelä-Saimaa, Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat, Länsi-Savo, Itä-Savo, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Uusimaa. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa, Keski-Suomessa, Kaakkois-Suomessa, Kanta-Hämeessä sekä Uudellamaalla.

Kustannustoimintasegmentin liikevaihto oli 170,3 Me (167,7 Me).

Konsernin ammatti- ja asiakasmedioita suunnittelee, julkaisee ja kustantaa Ominipress Oy. Ruuan, juoman ja tapahtumien ammattilehdet ovat Aromi, Evento ja Shaker sekä niiden yhteinen verkkomedia Avecmmedia.fi. Näiden lisäksi Ominipress suunnittelee ja tuottaa monikanavaista asiakasmediaa noin 20 eri kumppanille painottuen erityisesti B2B-osaamiseen, talouteen ja yhteiskunnalliseen mediaan. Keski-suomalainen-konsernin liikevaihto ammatti- ja asiakasmedialiiketoiminnassa vuonna 2022 oli 3,0 Me (2,7 Me).

Painotoiminta

Keski-suomalainen Oy:n konsernin painopalveluihin kuului tilikauden aikana viisi sanomalehtipainoa, jotka sijaitsivat Jyväskylässä, Tuusulassa, Lahdessa, Kouvolassa ja Varkaudessa. Näistä Varkaudessa toimiva Savon Paino Oy ostettiin 3.1.2022 ja Jyväskylän paino suljettiin 30.9.2022. Lisäksi Lahdessa on arkkipaino. Savon Paino Oy sulautui Lehtisepät Oy:öön 30.9.2022. Painotoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2022 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 18,0 % edellisvuotta suurempi ja oli 40,6 Me (34,4 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto kasvoi 61,8 % ja oli 12,1 Me (7,5 Me). Olennaisin syy liikevaihdon kasvuun oli Savon Paino Oy:n oston yhteydessä tehty painatussopimus Sanoman kanssa, jonka liikevaihto vuonna 2022 oli 3,7 Me.

Jakelu

Konsernin jakeluliiketoimintaan kuului Päijät-Hämeen alueella, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon pohjoisosien alueella sekä Kanta-Hämeen alueella harjoitettu pääasiassa sanomalehtien varhaisjakelua sekä valtakunnallista osoitteetonta suoramainosjakelua harjoittava Suomen Suoramainonta -konserni. Konsernin jakeluliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2022 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 35,7 Me (41,7 Me). Jakeluliiketoiminnan liikevaihto vuosina 2022 ja 2021 eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä vuoden 2021 lukuihin sisältyy 1.10.2021 alkaen Kanta-Hämeestä hankittu jakeluliiketoiminta ja 30.4.2022 konsernin varhaisjakeluliiketoiminta myytiin Postille.

Varhaisjakelun yhteenlaskettu sisäinen ja ulkoinen liikevaihto vuonna 2022 oli 12,1 Me (17,4 Me). Liikevaihtoa laskee 30.4.2022 toteutettu järjestely, jossa myytiin konsernin varhaisjakeluliiketoiminta Postille. Samalla tehtiin Postin kanssa pitkä viisivuotinen alihankintasopimus konsernin sanomalehtien jakamisesta.

Osoitteettoman suoramainosjakelun liikevaihto sisältäen sekä

sisäisen että ulkoisen liikevaihdon pysyi vuonna 2022 edellisen vuoden tasolla ja oli 23,7 Me (24,3 Me).

Tutkimuspalvelut

Konserniin kuuluu tutkimusyhtiö IROResearch Oy sekä tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Tutkimustoiminnan liikevaihto vuonna 2022 oli 3,6 Me (3,9 Me). IROResearch Oy:n liikevaihto oli 3,3 Me (3,5 Me). Tietoykkösen liikevaihto oli 0,4 Me (0,6 Me).

Mediamyynti

Konsernin mediamyynti pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 81,9 Me (81,2 Me). Digitaalinen mediamyynti kasvoi 12,6 % ja oli 13,2 Me (11,7 Me). Vuoden 2022 mediamyynti ei ole täysin vertailukelpoinen vuoden 2021 kanssa, sillä vuoden 2021 myyntiin kuuluu Hämeen Sanomat Oy:n mediamyyntiä vain 1.10.2021 lähtien. Vuoden 2022 vertailukelpoinen mainosmyynti ilman Hämeen Sanomien hankintaa laskee 3,7 % ja oli 76,6 Me (79,5 Me).

Tilastuotot

Konsernin tilausmyyntituotot kasvoivat 4,2 % katsauskaudella ja olivat 89,4 Me (85,8 Me). Digitaalisten tilausmyyntituotot kasvoivat 41,4 % ja olivat 15,5 Me (11,0 Me). Kasvuun vaikutti lokakuun alussa vuonna 2021 hankitun Hämeen Sanomat Oy:n koko vuoden tilausmyynti. Vertailukelpoinen tilausmyynti ilman Hämeen Sanomien hankintaa pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 81,9 Me (83,9 Me).

Toimintaympäristö ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vaikutus

Toimintaympäristö tilikaudella jatkui haastavana. Maailmanlaajuisen koronaviruspandemian vaikutus on vähitellen laantunut, mutta vielä alkuvuodesta 2022 sillä oli vaikutuksia erityisesti mediamyyntin kehitykseen. Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota on luonut huomattavaa epävarmuutta ja samalla nousut korkotaso sekä kiihtynyt inflaatio ovat vaikuttaneet toimintaympäristöön merkittävästi.

Suurimmat vaikutukset Ukrainan sodasta ja inflaatiosta näkyivät sanomalehtipaperin saatavuudessa ja hintatasossa sekä energiakustannuksissa. Jo vuoden alussa alkanut ja pitkään kestänyt UPM:n lakko vaikeutti sanomalehtipaperin saatavuutta. Ukrainan sodan alkamisen jälkeen Keski-suomalainen-konserni lopetti sanomalehtipaperin ostamisen Venäjältä. Tuotannon tarvitsema sanomalehtipaperi saatiin kuitenkin varmistettua korvaavien toimittajien kautta sekä hyödyntäen varmuusvarastoja. Sanomalehtipaperin hintataso nousi alkuvuonna 2022 huomattavasti ja hinta on pysynyt koko vuoden korkealla, mistä on aiheutunut Keski-suomalainen-konsernille merkittäviä lisäkustannuksia.

Energian ja paperin hinnannousun lisäksi inflaatio näkyi yleisenä kustannustason nousuna, minkä vuoksi hyvin laajasti konsernin käyttämien hyödykkeiden ja palveluiden kustannukset nousivat. Mediatoimialalla ja erityisesti tilattavien sanomalehtien liiketoiminnassa kohonneita kustannuksia on ollut erittäin vaikeaa lyhyellä aikavälillä viedä asiakashintoihin. Tilattavien sanomalehtien tilaushintoja voi nostaa vain tilausjaksojen vaihtuessa ja asiakaskunnassa on laajalti pitkiä tilausjaksoja. Toisaalta Ukrainan sota on lisännyt lukijoiden kiinnostusta uutisiin ja muihin journalistisiin sisältöihin, mikä on vaikuttanut positiivisesti Keskisuomalainen-konsernin tilattavien lehtien kysyntään.

Mainosmyynnissä yleinen markkinan epävarmuus ja hermostuneisuus on Venäjän sodan ja inflaation vuoksi lisääntynyt. Se on vaikuttanut mainosmarkkinan kehitykseen erityisesti painettujen sanoma- ja kaupunkilehtien osalta. Yleistä kustannustason nousua on tilikauden aikana ollut vaikeaa viedä mediamyynninkin hintoihin, sillä pidempiin asiakassopimuksiin on kesken vuotta haastavaa tehdä hinnannuutoksia ja toisaalta mainosvolyymin kasvattaminenkin on ollut markkinatilanteen takia haastavaa. Kokonaisuudessaan tilikauden aikana saatiin vain osin kohonneita kustannuksia vietyä tuottoihin, mikä on heikentänyt konsernin kannattavuutta.

Kantar TNS AD Intelligencen mukaan koko mediamainonta Suomessa kasvoi vuonna 2022 +4,1 % vuoteen 2021 verrattuna. Painettu sanomalehti- ja kaupunkilehtimainonta kuitenkin laski -7,6 %. Ulko- ja liikennemainonta kasvoi +20,7 %. Suurimmista toimialoista vähittäiskaupan mainonta kasvoi +4 %, elintarvikkeet -3 %, autot +11 %, ja mediat -14 %. Matkailun ja liikenteen mainonta kasvoi +50 % pandemian helpotettua.

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Lehtisepät Oy osti 3.1.2022 Savon Paino Oy:n koko osakekannan Sanoma Media Finland Oy:ltä. Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu sulautui 1.1.2022 emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:öön. Savon Paino Oy sulautui 30.9.2022 Lehtisepät Oy:öön. Samoin Hämeen Sanomat Oy sulautui 30.9.2022 Hämeen Media Oy:öön. Hämeenlinnan Jakelupalvelut Oy sulautui Ilves Jakelut Oy:öön 31.10.2022.

Tiedot konserniyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %), Jyväskylän Messut Oy (26,32 %), Suomen Lehtiyhtymä Oy:n osakkuusyhtiöt ovat Myyntimestarit Oy (31,63 %) sekä Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 47,06 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöt ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %). Edellisen vuoden tilinpäätöksessä osakkuusyhtiöinä olleiden Jakeluyhtiö Suomi Oy (33,33 %), PISA Jakelu Oy (33,32 %) sekä PKS Jakelu Oy (39,3 %) osuudet on myyty tilikauden aikana. Konsernin osakkuusyhtiönä ollut Esports media solutions Oy meni tilikauden aikana konkurssiin.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Digitaalisten media- ja liiketoimintaratkaisujen kehittäminen on merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Kehitysmenoja ei pääsääntöisesti ole aktivoitu, koska niistä tulevat tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Emoyhtiön hallitus ja tilintarkastus

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- toimitusjohtaja Leena Hautsalo, puheenjohtaja
- toimitusjohtaja Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
- toimitusjohtaja Mikko Paananen
- toimitusjohtaja Kalle Kautto
- metsätalousyrittäjä Pekka Haltia
- toimitusjohtaja Riitta Vesterinen-Virtanen
- toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Yhtiössä noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosituksen (Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi) mukaista hallinnointijärjestelmää. Yhtiö on antanut suosituksessa tarkoitettua erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Yhtiön palkitsemispolitiikan mukainen palkitsemisraportti on käyty läpi Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 28.4.2022. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikka ovat nähtävissä yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Yhtiön osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä. 31.12.2022 K-osakkeita oli yhteensä 4.619.845 kpl ja A-osakkeita 5.422.623 kpl, yhteensä osakkeita on 10.042.468 kappaletta.

Yhtiökokous päätti 30.4.2022 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana. Osakkeista maksettavan vastikkeen on oltava vähintään 10,00 euroa ja enintään 18,00 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille

tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 31.5.2023 saakka.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Rahoitus

Keskisuomalainen-konsernilla oli vieraan pääoman ehtoista lainaa vuoden 2022 lopussa 54,1 Me (60,5 Me).

Keskisuomalainen Oyj:llä on rahoitussopimus Nordea Bank Oyj:n kanssa ja rahoitussopimukseen liittyvää lainaa 31.12.2022 yhtiöllä oli 54,0 Me. Laina erääntyy marraskuussa 2026. Sopimus sisältää taloudellisia kovenantteja, jotka perustuvat Keskisuomalainen-konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen.

Keskisuomalainen Oyj on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Keskisuomalainen-konsernin omavaraisuusaste vuoden 2022 lopussa oli 45,8 % (46,1 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli +3,7 Me (+1,3 Me) ja rahavarojen määrä oli 24,8 Me (21,1 Me).

Keskisuomalainen-konsernin maksuvalmius on säilynyt hyvällä tasolla koko tilikauden.

Keskisuomalainen Oyj:llä on seuraavat lähipiirilainat konsernin yhtiöiden kanssa. Keskisuomalainen Oyj on antanut pääomailainaa Esa Digital Oy:lle 0,7 Me ja Neonmedia Oy:lle 2,5 Me. Se on antanut 2,5 Me rahalainan Suomen Suoramainonta Oy:lle. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj on saanut 4,5 Me rahalainan Ilves Jakelu Oy:ltä.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 5,4 Me ja 2,5 % liikevaihdosta (17,3 Me ja 8,2 %). Katsauskautena tytäryhtiöiden hankintaan käytettiin 0,6 Me. Muutoin tilikauden investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

EU taksonomia

EU-taksonomia on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852 (taksonomia-asetus) määritelty kestävä taloudellisen toiminnan luokitusjärjestelmä, jonka tavoitteena on lisätä kestävä sijoittamista ja ohjata pääomavirtoja kestäviksi katsottuihin teknologioihin ja liiketoimintoihin. Taksonomia-asetusta täydennetään vaiheittain delegoiduin säädöksin, ja toistaiseksi voimaan ovat astuneet EU:n ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteiden merkittävän edistämisen kriteerit valikoituille toimialoille.

Tilikaudesta 2022 lähtien on raportointivelvollisten yritysten raportoitava taksonomiakelpoisuuden (missä määrin oma toiminta vastaa luokittelujärjestelmässä listattuja toimintoja) li-

säksi myös taksonomian mukaisuudesta, eli missä määrin toiminta täyttää tekniset kriteerit a) ilmastonmuutoksen tavoitteen merkittävälle edistämiseksi, b) merkittävän haitan välttämiseksi muiden ympäristötavoitteiden saavuttamisessa, sekä c) sosiaalisten rikkomusten vähimmäistason suojatoimien (Minimum Safeguards) riittävyydelle.

EU-taksonomia luokittelee nykymuodossaan taloudelliset toiminnot, joiden nähdään olevan avainasemassa EU:n talousalueen ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen pyrkimyksissä: ensisijaisesti energia-, liikenne-, ja rakennusalan toimintoja. Tästä syystä Keskisuomalainen-konsernin mediaan, painatukseen sekä viestintään liittyvät pääliiketoiminta-alueet ovat toistaiseksi taksonomiatarcastelun ulkopuolella ja konsernin taksonomiakelpoisuus painottuu kiinteistöliiketoimintaan.

Laskentaperiaate

Keskisuomalainen-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti (lisätietoja tilinpäätöksen liitteestä 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet). Taksonomian suhdeluvut (KPI) on laskettu kohdistamalla konsernitilinpäätöksessä esitetyt vaaditut taloudelliset luvut (Liikevaihto, CapEx-pääomamenot ja tietyt toimintamenot (OpEx)) taksonomiakelpoisiksi tulkittuihin liiketoimintoihin taksonomia-asetuksen raportoinnin muotoa käsittelevän delegoidun säädöksen mukaisesti. Vähimmäistason suojatoimien riittävyttä arvioitiin vertailemalla toimintaa Platform on Sustainable Finance -työryhmän (vastuussa EU-taksonomian teknisten yksityiskohtien valmistelusta) lokakuussa 2022 julkaistun Final Report on Minimum Safeguards -raportin suosituksiin.

Taksonomia-arviointi

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomian mukaisuus todettiin vertailemalla Keskisuomalainen-konsernin toimintoja taksonomiassa listattujen toimintojen kuvauksiin ja näiden teknisiin kriteereihin. Koska suurin osa Keskisuomalainen-konsernin mediapalveluista ja -tuotteista sekä markkinointiin ja viestintään liittyvistä palveluista on toistaiseksi taksonomian ulkopuolella, rajoittuu taksonomia-arviointi seuraaviin taksonomiakelpoisiin liiketoimintoihin:

- *7.7. Rakennusten hankinta ja omistaminen*
Konsernin omistamat kiinteistöt eri puolella Suomea tuottavat vuokratuloa. Rakennukset eivät täytä ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteiden teknisiä kriteereitä (mm. luokan A energiatehokkuustodistuksen vaatimusta) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.
- *8.3. Radio- ja televisiotointa*
Konsernin radiotoiminta. Toiminnalle ei toistaiseksi ole tehty muodollista ilmastonmuutoksen sopeutumisen merkittävään edistämiseen tähtäävää ilmatoriskimäärittelyä eikä ole arvioitu lähetettyjen ohjelmien osuutta, jotka tarjoavat tietoa ilmatoriskeihin sopeutumisesta, joka olisi edellytys (EU) 2020/852 11 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulle mahdollistavalle toiminnalle.
- *7.3. Energiatehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus*
Konsernin kiinteistöissä on 2022 vaihdettu valaisujärjestelmiä energiatehokkaampiin. Uuden valaistuslaitteiston komponenteista ja järjestelmistä ei ole toistaiseksi tie-

dossa täyttävätkö ne direktiivin 2010/31/EU tarkat vaatimukset eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

- **6.6. Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut**
Konsernin toimintamenojen (OpEx) kohdistuu konsernin jakelutoimintaa suorittavaan autokantaan, jonka ajoneuvoista 63 % ovat Euro VI -standardin mukaisia. Näiden joukossa ei kuitenkaan ole toistaiseksi ajoneuvoja, jotka eivät tuota lainkaan hiilidioksidipäästöjä (pakokaasuja) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

EU-taksonomia vaatii yhtiöitä kertomaan miten ne ovat välttäneet kaksinkertaisen huomioon ottamisen kohdentaessa liikevaihdon, CapEx-pääomamenojen ja tiettyjen toimintamenojen (OpEx) osuuksia taksonomiakelpoiseen (ja -mukaiseen) taloudelliseen toimintaan (indikaattorisuhdelukujen osoittajaeriin). Yllä listatut toiminnot vastaavat kokonaisuudessaan Keski-suomalainen-konsernin kirjanpidossa erikseen seurattavia liiketoiminta-alueiden kustannus- ja tulomomentteja, mikä mahdollisesti talouslukujen tarkan kohdistamisen taksonomiakelpoisiksi arviointiin toiminnan osiin.

Vähimmäistason suojaus

Vähimmäistason suojaus taksonomia-asetus tarkoittaa yrityksen menettelyjä sen varmistamiseksi, että noudatetaan a) OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille, b) yritys-toimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n ohjaavia periaatteita

(UNGP), c) Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevaa julistusta sekä d) YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta.

Käytännössä yllä mainittujen dokumenttien noudattaminen edellyttää yrityksen varmistavan oman toiminnan, merkittävien liikekumppanien ja toimitusketjun kannalta, että a) ihmisoikeuksien ja hyvien työolosuhteiden toteutumiseen (YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n ohjeiden mukaisesti), b) korruption ja lahjonnan torjumiseen, c) Reilun kilpailun varmistamiseen ja d) veronmaksuun on käytössä hallinnolliset prosessit rikkomusten välttämiseksi ja ettei yritys tai sen johto ole saanut tuomiota lainvastaisesta toiminnasta.

Keski-suomalainen-konsernilla ei ole lainvastaisia rikkomuksia yllä mainittuja seikkoja vastaan ja nykyiset hallinnointirakenteet, -käytännöt ja kontrollit on tarkoitettu näiden noudattamisen varmistamiseksi. Keski-suomalainen-konsernilla ei kuitenkaan ole vielä kaikkia YK:n ohjaavien periaatteiden (UNGP) ja OECD:n muodollisia vaatimuksia täyttävää due diligence -prosessiä toiminnassa, mistä syystä Keski-suomalainen-konsernin ei voida tällä hetkellä todeta täyttävän kaikilta osin vähimmäistason suojausvaatimuksia. Keski-suomalainen-konserni seuraa EU:n aiheeseen liittyvän lainsäädännön kehitystä, etenkin Yritysten huolellisuusvelvoitetta (CSDDD) ja Kestävyysraportointidirektiiviä (CSRD), joiden noudattaminen saattaa tulevaisuudessa osoittaa vähimmäistason suojausvaatimusten olemassaolon konsernitasolla.

Taksonomian mukainen osuus liikevaihdosta	Koodi(t)	Liikevaihto	Osuus liikevaihdosta	Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit						Taksonomian mukainen osuus liikevaihdosta			
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoimet	2022	2021	Luokka (Mahdollistava-/Siirtymätoiminta)
Taloudelliset toiminnot		TEUR	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	%	M/S

TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Ympäristötavoitteita merkittävästi edistävät (taksonomian mukaiset) toiminnot

Liikevaihto ympäristötavoitteita merkittävästi edistävästä (taksonomian mukaisista) toiminnoista		0	0,00 %														0 %	0 %	
--	--	---	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----	-----	--

Taksonomiakelpoiset mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistävät (ei taksonomian mukaiset) toiminnot

Radio- ja televisiotoiminta	8.3.	1 235	0,56 %																
Rakennusten hankinta ja omistaminen	7.7.	1 148	0,52 %																
Liikevaihto taksonomiakelpoisista mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistävästä (ei taksonomian mukaisista) toiminnoista		2 383	1,08 %																
Yhteensä taksonomiakelpoinen liikevaihto		2 383	1,08 %														0 %	0 %	

EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Liikevaihto ei-taksonomiakelpoisista toiminnoista		218 622	98,92 %																
Yhteensä taksonomiakelpoinen ja ei-taksonomiakelpoinen liikevaihto		221 005	100,00 %																

Taksonomian mukainen osuus pääomamenoista				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit						Taksonomian mukainen osuus pääomamenoista			
Taloudelliset toiminnot	Koodi(t)	Pääomamenot	Osuus pääomamenoista	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojatoinet	2022	2021	Luokka (Mahdollistava-/Siirtymätointia)
																	%	%	
		TEUR	%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	%	M/S

TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Ympäristötavoitteita merkittävästi edistävät (taksonomian mukaiset) toiminnot

Pääomamenot (CapEx) ympäristötavoitteita merkittävästi edistävistä (taksonomian mukaisista) toiminnoista		0	0,00 %														0 %	0 %	
---	--	----------	---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----	-----	--

Taksonomiakelpoiset mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistävät (ei taksonomian mukaiset) toiminnot

Radio- ja televisiotoiminta	8.3.	0,4	0,00 %																
Rakennusten hankinta ja omistaminen	7.7.	994	9,16 %																
Energiätehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus	7.3.	70	0,64 %																
Pääomamenot (CapEx) taksonomiakelpoisista mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistävistä (ei taksonomian mukaisista) toiminnoista		1 065	9,80 %																
Yhteensä taksonomiakelpoiset pääomamenot (CapEx)		1 065	9,80 %														0 %	0 %	

EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Pääomamenot (CapEx) ei-taksonomiakelpoisista toiminnoista		9 794	90,20 %																
Yhteensä taksonomiakelpoiset ja ei-taksonomiakelpoiset pääomamenot (CapEx)		10 859	100,00 %																

Taksonomien mukainen osuus toimintamenoista	Koodi(t)	Toimintamenot	Osuus toimintamenoista	Merkittävän edistämisen kriteerit							Ei merkittävää haittaa -kriteerit						Taksonomian mukainen osuus toimintamenoista		Luokka (Mahdollistava-/Siirtymätoiminta)
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojaustoimet	2022	2021	
	TEUR		%	%	%	%	%	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	%	M/S

TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Ympäristötavoitteita merkittävästi edistävät (taksonomian mukaiset) toiminnot

Toimintamenot (OpEx) ympäristötavoitteita merkittävästi edistäviä (taksonomian mukaisista) toiminnoista																	0 %	0 %	
		0	0,00 %																

Taksonomiakelpoiset mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistävät (ei taksonomian mukaiset) toiminnot

Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut	6.6.	521	7,30 %																
Rakennusten hankinta ja omistaminen	7.7.	707	9,90 %																
Toimintamenot (OpEx) taksonomiakelpoisista mutta ei merkittävästi ympäristötavoitteita edistäviä (ei taksonomian mukaisista) toiminnoista		1 228	17,30 %																
Yhteensä taksonomiakelpoiset toimintamenot (OpEx)		1 228	17,30 %														0 %	0 %	

EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Toimintamenot ei-taksonomiakelpoisista toiminnoista (OpEx)		5 883	82,70 %																
Yhteensä taksonomiakelpoiset ja ei-taksonomiakelpoiset toimintamenot (OpEx)		7 111	100,00 %																

Lisätietoja tulosindikaattoreista

Taksonomiakelpoiseksi arvioitu liikevaihto-osuus koostuu asiakkassopimusten mukaisesta tuloutuksesta ja omistettujen kiinteistöjen vuokratuloista. Kokonaisliikevaihto vastaa konserniti-linpäätöksessä esitettyä liikevaihtoa (lisätietoja tilinpäätöksen liitteessä 2.). Taksonomiakelpoisesta toiminnasta syntyy lii-kevaihtoa konsernin omaan käyttöön yhteensä 4,0 Me, jota ei sisällytetä varsinaisen liikevaihtoindikaattorin suhdeluvun osoittajaan, jossa huomioidaan vain konsolidoitu ulkoinen lii-kevaihto.

CapEx-pääomamenojen indikaattoriin on sisällytetty lisäyk- set aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ennen poistoja, ar- vonalentumisia tai käyvän arvon muutoksia tilikauden aikana (lisätietoja tilinpäätöksen konsernin rahavirtalaskelmasta). Kon- sernin pääliiketoiminnan ollessa toistaiseksi taksonomaluokit- telujärjestelmän ulkopuolella, ei ole laadittu taksonomiarapor- toinnin muotoa koskevaa delegoidun säädöksen tarkoittamaa muodollista CapEx-suunnitelmaa.

Taksonomiakelpoiset delegoidun säädöksen tarkoittamat toi- mintamenot (OpEx) liittyvät konsernin taksonomiakelpoisiin omaisuuseriin ja taksonomiakelpoiksi arvioituihin hankittuihin ulkoisiin palveluihin, ja sisältävät kaikki suorat pääomittamatto- mat kustannukset, jotka on ollut mahdollista eritellä. Pääasiassa toimintamenot koostuvat kiinteistöjen korjauksista, huoltoso- pimusmenoista, remonttikuluista ja näihin kytkeytyvistä kon- sultointipalveluista, autokannan leasing-sopimusmenoista sekä tuotantokoneiden ylläpitoon ja huoltoon liittyvistä pääomitta- mattomista kuluista.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeät seikat

Konsernin liikevaihto kasvoi 4,4 % ja oli 221,0 Me (211,6 Me).

Kustannustoiminnan liikevaihto oli 170,3 Me (167,7 Me) ja liikevoitto oli 6,6 Me (20,6 Me).

Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 79,6 Me (78,7 Me). Tuotanto- ja logistiik- kapalveluiden liikevoitto oli +10,0 Me (-4,6 Me). Tuotanto- ja lo- gistiikkapalveluiden liikevoittoa paransi merkittävästi konsernin varhaisjakeluliiketoiminnan myyntivoitto.

Konsernin tulos oli 7,4 Me (6,7 Me). Tilikauden tulosta pa- ransi varhaisjakeluliiketoiminnan myyntihinta 21,0 Me ja sitä heikensi myyntihintaan kohdistetut asiakkuudet ja liikearvo yh- teensä 6,5 Me. Lisäksi tulosta heikensi 6,5 Me liikearvojen ar- vonalentumiskirjaus kustannustoimintaan.

	2022	2021	2020
Liikevaihto Me	221,0	211,6	206,8
Liikevoitto Me	10,0	9,6	4,9
Liikevoitto %	4,5	4,5	2,4
Operatiivinen vertailu- kelpoinen liikevoitto Me	3,7	12,8	9,1
Operatiivinen vertailu- kelpoinen liikevoitto %	1,7	6,1	4,4
Käyttökate Me	30,7	26,2	22,1
Tilikauden tulos Me	7,4	6,7	20,1
Tulos/osake, Eur	0,74	0,69	2,03
Oman pääoman tuotto %	8,5	7,3	23,6
Omavaraisuusaste %	45,8	46,1	46,9

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi olennaista merkitystä konsernin liiketoimintaan tai tuloksen kehittymiseen.

Rahoitusvälineiden käypään arvoon arvostamista koskevat tiedot

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskita- son instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaistalle- tuksissa. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan Keski-suomalainen-konserni tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yh- tiöihin. Keski-suomalaisella on pankkilainoihin liittyen tehty ko- ronvaihtosopimuksia rahalaitoksen kanssa.

Kaikki noteeratut ja noteeraamattomat sijoitukset sekä ko- ronvaihtosopimus arvostetaan tilinpäätöksessä käypään ar- voon.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Työsuhteita oli vuoden lopussa 1640 (2445). Tämän lisäksi kon- sernissa oli 3168 (3692) osa-aikaista mainosjakajaa. Mainosja- kajat huomioiden konsernissa oli yhteensä työsuhteessa 4807 (6137) henkilöä.

Toimittajia oli konsernissa yhteensä 552 (529). Tuotannollista henkilöstöä oli 330 (313). Pääosin osa-aikaisia lehdenjakajia oli 0 (726). Graafisten toimihenkilöiden, teknisten toimihenkilöi- den ja yleisen työehtosopimuksen piirissä olevat yhteensä 559 (679), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä oli 199 (198).

Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli kes- kimäärin 1560 henkilöä (1810). Luku ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3412 (3912).

	2022	2021	2020
Henkilöstöä keskimäärin kokopäiväiseksi muutettuna tilikauden aikana	1560 *	1657 *	1640 *
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella	85,0 Me	83,8 Me	80,5 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	1640 *	2445 *	2203 *

* Ei sisällä mainosjakajia

Vastuullisuus

Keskisuomalainen-konserni toimii vastuullisesti ja ympäristötietoisesti. Konsernilla on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Vastuullisuusraportti julkaistaan viikolla 13 osana Keskisuomalainen Oyj:n vuosikertomusta vuodelta 2022.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Euroopassa kireänä jatkunut poliittinen tilanne ja Venäjän hyökkäyssodan seuraukset voivat edelleen heikentää taloudellista toimintaympäristöä. Korkea inflaatio ja korkojen nousu voivat jatkuessaan heikentää Suomen taloustilannetta ja tällä voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia konsernin toimintaympäristöön.

Verkkokaupan pitkään jatkunut kasvu vaikuttaa kaupan toimialaan. Tämä saattaa johtaa mediamainonnan vähenemiseen ja voi vaikuttaa lehtien ilmestymisalueiden elinvoimaisuuteen.

Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja mediamainonnan muutokset vaativat kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin. Globaalit toimijat, kuten Meta ja Alphabet kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digimainonnan euroista. Yhteiskunnan regulaatio ja kustannusrasitukset kohdistuvat vain kotimaisiin toimijoihin.

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset ovat kasvattaneet riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tulonmenetyksille. Postilain jakelupäivien vähentäminen heikentää lehtien toimintaedellytyksiä. Valtioyhtiö Postin ylivertainen asema on riski konsernimme osoitteettoman suorajakelun liiketoiminnalle ja kaupunkilehtien jakelulle.

Ylen panostukset kirjoitettuun verkkouutistoimintaan voivat jatkuessaan olla riski kaupalliselle uutismedialle.

Kehitystoiminnan painopistettä suunnataan voimakkaammin kuluttaja- ja mainosmarkkinoiden kehitystrendin mukaisesti digitaalisen ansainnan kehittämiseen. Onnistumisemme tässä kehitystyössä on ratkaisevan tärkeää yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden näkökulmasta.

Sanomalehtipaperin saatavuus voi pidemmällä aikavälillä muodostua riskiksi valmistuskapasiteetin vähentyessä markkinoilta vähentyvän kysynnän takia.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen sekä kykyyn torjua kohonneet kyberriskit.

Konsernin rahoitusasema on katsauskauden taloudellisen kehityksen myötä pysynyt vakaana.

Näkymät vuodelle 2023

Uskomme tilikauden 2023 liikevaihdon pysyvän edellisen vuoden tasolla ja operatiivisen vertailukelpoisen liikevoiton paranevan selvästi vuoden 2022 tasosta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2022

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 78.978.614,24 euroa.

A- ja K-osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 4.619.845 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.422.623 kpl eli yhteensä 10.042.468 kpl.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2022 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 10.042.468,00 euroa.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50.000,00 euroa.

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

		2022	2021
	liitetieto	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
LIIVEVAIHTO	2	221 005	211 643
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-10	13
Valmistus omaan käyttöön		0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	6	15 133	1 261
Materiaalit ja palvelut		-68 703	-53 846
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	8	-101 219	-100 160
Poistot		-13 422	-13 741
Arvonalentumiset	15	-7 299	-2 871
Liiketoiminnan muut kulut	7	-35 497	-32 709
LIIKEVOITTO		9 988	9 591
Rahoitustuotot	10	2 996	1 825
Rahoituskulut	11	-976	-1 080
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	18	-250	49
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		11 759	10 386
Tuloverot	12	-4 385	-3 668
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		7 374	6 718
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	13		
Osakekohtainen tulos, perus		0,74	0,69
Osakekohtainen tulos, laimennettu		0,74	0,69
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
Laimentamaton-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 042 468	10 042 468
Laimennettu-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 042 468	10 042 468
Voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		7 469	6 887
Määräysvallattomille omistajille		-94	-169
		7 374	6 718
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	10		
Etuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen		133	-863
Osakesijoitukset		-5 110	2 478
		-4 977	1 615
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		2 397	8 332
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		2 491	8 502
Määräysvallattomille omistajille		-94	-169
		2 397	8 332

KONSERNIN TASE, IFRS

(1 000 eur)

		2022	2021
	liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	14	13 183	14 428
Liikearvo	14	66 714	79 288
Sijoituskiinteistöt	16	523	250
Aineelliset hyödykkeet	17	29 406	32 546
Käyttöoikeusomaisuuserät	18	5 852	7 810
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	19	4 414	8 499
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	20	21 595	26 641
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	21	844	751
Laskennalliset verosaamiset	22	1 487	1 478
PITKÄAIKAISET VARAT		144 018	171 691
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	23	2 329	2 408
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	24 419	18 042
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		203	743
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	25	10 066	66
Rahavarat		14 753	21 056
LYHYTAIKAISET VARAT		51 770	42 316
VARAT		195 788	214 007
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajat			
Osakepääoma	26	2 257	2 257
Rahastot	26	5 378	10 488
Kertyneet voittovarot		75 275	77 717
Emoyhtiön omistajat		82 911	90 462
Määräysvallattomat omistajat		-85	9
OMA PÄÄOMA		82 825	90 471
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	22	2 573	3 050
Pitkäaikaiset korolliset velat	29	51 111	58 857
Pitkäaikaiset korottomat velat	30	77	51
Pitkäaikaiset varaukset	28	100	214
Eläkeveloitteet	27	2 128	2 502
PITKÄAIKAISET VELAT		55 988	64 674
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	29	8 930	9 609
Saadut ennakot		14 973	17 857
Ostovelat ja muut velat	30	30 496	30 478
Tuloverovelka		2 575	919
LYHYTAIKAISET VELAT		56 974	58 862
Velat		112 962	123 536
OMA PÄÄOMA JA VELAT		195 788	214 007

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

		2022	2021
	liitetieto	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirrat			
Asiakkailta saadut maksut		219 513	213 764
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle		-204 783	-189 008
Maksetut korot liiketoiminnasta		-744	-984
Saadut korot liiketoiminnasta		78	86
Maksetut verot liiketoiminnasta		-2 418	-5 208
Liiketoiminnan rahavirta		11 646	18 650
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-4 795	-4 329
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		77	307
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	3	-646	-8 346
Investoinnit muihin sijoituksiin		-9	-4 663
Liiketoimintojen myynti		16 550	-
Myönnettyt lainat		-100	481
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys		-4 000	-
Saadut osingot investoinneista		5 745	14 194
Investointien rahavirta		12 822	-2 356
Rahoituksen rahavirta			
Määräysvallattomien osuuksien hankinta		-	-219
Pitkäaikaisten lainojen nostot	29	-	60 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	29	-6 384	-60 438
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-4 345	-4 315
Maksetut osingot		-10 043	-10 040
Rahoituksen rahavirta		-20 772	-15 012
Rahavarojen muutos			
Rahavarat, avaava tase		21 122	19 840
Rahavarojen muutos		3 696	1 282
Rahavarat *)	25	24 819	21 122

*) sisältää rahavarat ja muut rahavarat. Muita rahavaroja ovat sulkuilillä olevat ja purettavissa olevien määräaikaistalletusten rahavarat.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS

(1 000 eur)

Oman pääoman muutos 2021	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Vara- rahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	7 741	270	82 297	92 565	-161	92 403
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				6 887	6 887	-169	6 718
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		2 478			2 478		2 478
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				-863	-863		-863
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		2 478		-863	1 615		1 615
Laaja tulos yhteensä		2 478		6 024	8 502	-169	8 332
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-10 040	-10 040		-10 040
Emissiovoitto					0	154	154
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-10 040	-10 040	154	-9 885
Tytäryhtiöomistussuoksien muutokset							
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen				-564	-564	185	-380
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	10 218	270	77 717	90 462	9	90 471

Oman pääoman muutos 2022	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Vara- rahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	10 218	270	77 717	90 462	9	90 471
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				7 469	7 469	-94	7 374
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		-5 110			-5 110	0	-5 110
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				133	133	0	133
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	0	-5 110	0	133	-4 977	0	-4 977
Laaja tulos yhteensä	0	-5 110	0	7 601	2 491	-94	2 397
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-10 043	-10 043	0	-10 043
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	-10 043	-10 043	0	-10 043
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	5 108	270	75 275	82 911	-85	82 825

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen-konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa, Savossa, Etelä-Suomessa, Päijät-Hämeessä ja Kaakkois-Suomessa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 21.2.2023 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2022 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia ti-

linpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuuskijät”.

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

1.1.2022 tai sen jälkeen käyttöön otettavat standardit

Tiedossa olevilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulevat voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen, ei ole suurta vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja kirjattu velaksi.

Lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syystä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voi-

tot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisjärjestelyt

Keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä, joista konserni omistaa alle 100 %, käsitellään yhteisinä toimintoina IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisesti. Konsernitilinpäätökseen konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät varansa ja velkansa, mukaan lukien osuutensa yhteisistä varoista ja veloista. Lisäksi konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät tuotonsa ja kulunsa, mukaan lukien osuutensa yhteisten toimintojen tuotoista ja kuluista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä toimintavaluutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Konsernin lähes kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii Suomessa ja Virossa. Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan maksupäivän kurssiin, joka vastaa tapahtumapäivän kurssia, koska valuuttatapahtumien määrä on konsernissa vähäinen.

Myyntituottojen tulouttaminen

Suoriteveloitteet

Keskisuomalainen-konsernin myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, tilausmyynnistä, painotoiminnan myynnistä, sekä jakelu- ja

kuljetustuotoista.

Ilmoitusmyynti on ilmoitusten myyntiä paperilehteen tai johonkin sähköiseen kanavaan, esim. valotuluun tai nettisivuille. Myynti laskutetaan ja tuloutetaan kun ilmoitus on julkaistu. Maksuehdot ovat pääsääntöisesti 10 - 14 pv netto.

Lehtimyynti on yhtiön kustantamien lehtitilausten myyntiä joko paperisena tai sähköisenä versiona. Myynti tuloutetaan kun lehti on toimitettu luettavaksi. Tyypillisesti lehtitilaus maksetaan etukäteen tilausjakson alkaessa muutamaksi kuukaudeksi tai enintään yhdeksi vuodeksi ja laskun maksuehto on pääsääntöisesti 14 pv netto.

Painon myynti on pääasiassa sanomalehtipaperille painettuja painotuotteita, joiden myynti tuloutetaan, kun painotuote on luovutettu. Laskutus tehdään pääsääntöisesti luovutuksen jälkeen ja normaali maksuehto on 14 pv netto.

Jakelu- ja kuljetustuotot ovat pääsääntöisesti lehtien jakelua lehden tilaajalle tai kuljetusta jakelupisteeseen. Tuotot laskutetaan kun jakelu on suoritettu ja normaali maksuehto on 14 pv netto. Muiden tuottojen merkittävimmät tuotot ovat mm. tilavuokria, markkinatutkimustuottoja ja tuottoja tapahtumien järjestämisestä.

IFRS 15 -standardin käyttöönotto ei ole aiheuttanut muutosta suoritevelvoitteiden tunnistamiseen.

Muuttuva vastike

IFRS 15 -standardin mukaan jos sopimuksessa luvattuun vastikkeeseen sisältyy muuttuva rahamäärä, yhteisö arvioi vastikemäärän, johon se on oikeutettu sitä vastaan, että luvatut tavarat ja palvelut luovutetaan asiakkaalle. Vastikemäärä voi muuttua esimerkiksi alennusten, bonusten, rangaistusseuraamusten tai muiden vastaavanlaisten erien vuoksi.

Keskisuomalainen-konsernin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin saattaa liittyä volyymialennuksia tai muita alennuksia. Mahdollisen muuttuvan vastikkeen määrä on vähäinen konsernin asiakassopimuksissa.

Merkittävä rahoituskomponentti

Mikäli sopimukseen sisältyy merkittävä rahoituskomponentti, on yhteisön IFRS

15 mukaan oikaistava luvattua vastikemäärää rahan aika-arvon vaikutuksilla.

Tilausmyynnin tilaukset maksetaan etupainotteisesti. Keskisuomalainen-konserni hyödyntää IFRS 15 -standardin käytännön apukeinoa, jossa yhteisön ei tarvitse oikaista luvattua vastikemäärää merkittävän rahoituskomponentin vaikutuksilla, sillä yhteisö odottaa, että aika, joka kuluu siitä, kun asiakas suorittaa ennakkomaksun, siihen, kun yhteisö luovuttaa luvatut tuotteet asiakkaalle, on enintään vuoden pituinen.

Muuna kuin rahana suoritettava vastike

Asiakkaan lupaama vastike voi olla muussa muodossa kuin rahana, esimerkiksi tavaroina, palveluina tai muuna kuin rahana suoritettavana vastikkeena. IFRS 15 mukaan yhteisön on arvioitava muuna kuin rahana suoritettava vastike käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernissa kaikki vastike saadaan rahana.

Takuut

IFRS 15 määrittelee kahdentyyppisiä takuita. Varmennustyyppinen takuu lupaa asiakkaalle, että toimitus vastaa sopimuksella sovittua, kun taas palvelutyyppinen takuu tarjoaa asiakkaalle varmennustyyppisen takuun päälle erillistä palvelua.

Keskisuomalainen-konsernin asiakassopimuksissa ei ole takuita.

Kanta-asiakasohjelmat ja muut edut asiakkaille

Keskisuomalainen-konserni ei tarjoa asiakkailleen etuja kanta-asiakasohjelmien muodossa.

Päämiehenä toimiminen

Konserni toimii asiakassopimuksissa lähes aina päämiehenä. Yhtiö hankkii asiakkaiden puolesta jakelu- ja taittopalveluita, jotka ostetaan konsernin ulkopuolelta. Näiden palvelujen myyntituotot netotetaan ulkopuolisten kulujen kanssa. Mahdollinen palkkio asiakkaalta kirjataan liikevaihtoon.

Transaktioiden kohdistaminen suoritevelvoitteille

Yhteisön tulee kohdistaa transaktioiden suoritevelvoitteille edellä kuvattujen

vaiheiden jälkeen. IFRS 15 päämääränä on kohdistaa transaktioiden jokaiselle suoritevelvoitteelle siihen vastikemäärään, jonka yhteisö katsoo olevansa oikeutettu saamaan toimitettuaan asiakkaalle nämä tavarat tai palvelut

IFRS 15 mukaan transaktioiden kohdistaminen tehdään suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella.

Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä

Yhteisö määrittää sopimuksen alkamishetkellä siirtääkö se tavaroita tai palveluja koskevan määräysvallan asiakkaalle ajan kuluessa.

Mediamyynti

Mediamyyntiin sisältyvässä ilmoitusmyynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli ilmoituksen julkaisuhetkellä.

Mediamyynti digitaalisiin kanaviin tuloutetaan ajan kuluessa, sillä asiakas saa ja kuluttaa saamansa hyödyn sitä mukaan kun palvelua tuotetaan.

Tilausmyynti

Tilausmyynti kirjataan tilausjakson aikana. Kokonaisvastike tuloutetaan tilausjaksolle lehtien jakamisen perusteella.

Digitaalisten tuotteiden tilausmyynti tuloutetaan ajan kuluessa ilmestymispäivien mukaan, sillä asiakas saa ja kuluttaa suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa kuin Keskisuomalainen-konserni tuottaa suoritetta.

Tilausmyynnin pakettimyynti jaetaan paperi- ja digituotteisiin, paperilehden osalta tuotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana ja digituotteiden osalta ajan kuluessa.

Painon myynti

Painon myynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, kun painotuotteet luovutetaan asiakkaalle.

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuo-

tot tuloutetaan kuukaudelle, jolloin tavara tai palvelu on luovutettu. Näiden osalta IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli hetkellä jolloin tavara tai palvelu on luovutettu.

Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot

IFRS 15 sisältää ohjeistuksia sopimuksesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien menojen käsittelyyn kirjanpidossa. Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot tulee tietyin edellytyksin aktivoida taseeseen. Konsernilla ei ole tällaisia lisämenoja.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan muut kuin varsinaiseen suorite-myyntiin liittyvät tuotot, kuten omaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myös saadut avustukset ja tuet. Suorat kustannuksiin perustuvat avustukset ja tuet tuloutetaan maksu-perusteisesti. Kehitysprojekteihin saadut avustukset ja tuet tuloutetaan projektille kirjattujen kustannusten suhteessa.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, alihankinnoista, poistoista ja työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat ict- sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muo-

dotuu, kun liikevaihtoon lisätään liike-toiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttö-omaisuushyödykkeiden poistoeroista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, muiden pitkävaikutteisten rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaisoppimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskeltottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Taseessa laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun ne voidaan kuitata toisiaan vastaan.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdol-

lisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat ict-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arviotuna taloudellisena vaikutusajanaan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistoajat ovat seuraavat:

- Ict-ohjelmat 5 vuotta
- Tuotemerkit 10–15 vuotta
- Asiakkuudet 5–10 vuotta

Saas-palvelusopimusten räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjaaminen

IFRS-tulkintakomitea IFRIC antoi vuonna 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalveluina ostettujen sovellusten käyttöönottoon liittyvien räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Tässä IFRIC:n päätöksessä tarkastellaan perusteita kirjata konfigurointimenot aineettomaksi hyödykkeeksi ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka konfigurointi menot tulee kirjata. Päätöksellä ei ole olennaista vaikutusta tilikauden 2022 eikä vertailuvuoden 2021 konsernin tulokseen tai taseeseen. Riippuen millaisia pilvipalvelusopimuksia tulevaisuudessa tehdään, päätöksellä voi olla jatkossa vaikutusta varojen luokitteluun ja tulokseen.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat osakehuoneistoja, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alkuperäiseen

hankintamenoon ja poistetaan tasa-poistoin 20 vuoden aikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioitujen taloudellisten vaikutusajajat ovat:

- Rakennukset 30–40 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusrakennukset 10–20 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10–20 vuotta
- Painon ja postituksen koneet 10–15 vuotta
- Muut tuotantokoneet 5–8 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan luuksi sillä kaudella kun ne ovat syntyneet.

Arvonalentumiset

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseistä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuuserien ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuuserien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat sanomalehtien muodostama ryhmä sekä paikallislehtien ryhmä, painon yksiköt yhteensä ja mainosjakeluliiketoiminnan yhtiöt yhteensä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusinvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liiketoiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja osuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

alentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo.

IFRS 9:n mukaisesti arvonalentumiset kirjataan perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden malliin. Arvonalentuminen tulee tehdä kaikista sopimukseen perustuvista varoista sekä niistä velkainstrumenteista, joita ei ole arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Alkuperäinen arvostaminen

Rahoitusvarat jaotellaan alkuperäisen arvostamisen mukaisesti kolmeen luokkaan: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhteisön määrittelemään liiketoimintamalliin sekä sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Lukuun ottamatta myyntisaamisia, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia tai johon yhteisö on soveltanut käytännön apukeinoa, yhteisö arvostaa rahoitusvarat alkuperäisessä arvostamisessa käypään arvoon lisättynä, muiden paitsi kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta, transaktiokustannuksilla. Myyntisaamiset, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia arvostetaan transaktiohintaan IFRS 15 -standardin mukaisesti.

Myöhemmin tapahtuva arvostaminen

Myöhemmin tapahtuvaa arvostamista varten konserni jakaa rahoitusvarat kolmeen kategoriaan:

- Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvarat (velkainstrumentit)
- Käypään arvoon muiden laajan tu-

loksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat, ilman kumulatiivisten voittojen ja tappioiden kierrättämistä pois kirjaamisen yhteydessä (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön, jos liiketoimintamallin mukaan siitä on tarkoituksena kerätä rahavirrat ja siihen liittyvän sopimuksen ehdot ovat sellaiset, että siitä saadaan määrättyinä ajankohtina rahavirtoja, jotka koostuvat vain pääoman palautuksista ja pääomalle maksettavasta korosta.

Jos rahoitusvaroihin kuuluva erä ei täytä edellä esitettyjä ehtoja, arvostetaan se käypään arvoonsa.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvaroista jaksotettuun hankintamenoön kirjataan tyyppillisesti myyntisaamiset ja ei purettavissa olevat määräaikaistalletukset. Eriä on tarkoitusta eräpäivään asti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Alkuperäisen arvostuksen yhteydessä yhteisö voi päättää arvostaa oman pääoman ehtoiset instrumentit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos ne täyttävät IAS 32 -standardin määritelmän omasta pääomasta ja niitä ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Päätös voidaan tehdä instrumenttitasolla ja on peruuttamaton.

Keskisuomalainen-konserni on päättänyt kirjata kaikkien osakesijoitussiansa arvomuutokset muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Rahoitusvaroista tulee tehdä arvonalentumiskirjaus odotettavissa olevan luottotappion perusteella.

Rahoitusvelat

Alkuperäinen arvostaminen

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusveloista jaksotettuun hankintamenoön kirjataan tyyppisesti ostovelat ja pankkilainat. Näitä eriä on tarkoitusta eräpäivään asti.

Suojauslaskenta

Konsernin koronvaihtosopimuksia ei käsitellä IFRS 9:n mukaisesti suojaavana. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 24 ja 29.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuus oikeus sikköön perustuva menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona valtion velkasitomusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdotta-

ma osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrän.

Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi IFRS 16 sisältää kaikille vuokrasopimukselle yhdenmukaisen arvostus- ja kirjaamisen menettelyn. Aiemmin Keskisuomalainen-konserni on kirjannut ai-neellisiin hyödykkeisiin ja korollisiin velkoihin vain rahoitusleasing sopimukset.

IFRS 16 -standardin mukaisesti 1.1.2019 alkaen konserni on kirjannut varoja, jotka kuvaavat sen oikeutta käyttää vuokrattuja omaisuuseriä vuokrakauden aikana (käyttöoikeusomaisuuserä) ja velkoja vastaisten vuokrien suorittamisesta (leasingvelka). Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poisto ja leasingvelasta korko, mitkä korvaavat tuloslaskelman vuokrakulun.

Konserni ei erottele vuokrasopimuksesta palvelukomponentteja niiden epäolennaisuuden vuoksi.

Rakennusten ryhmään kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat lähinnä operatiivisessa käytössä olevista toimistotiloista ja kiinteistöistä. Koneiden ja kaluston ryhmään kirjatut erät koostuvat autoista ja it-laitteista. Lyhytaikaisiksi vuokrasopimuksiksi katsotaan sopimukset, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Pääsääntöisesti kaikki lyhytaikaisten ja vähäarvoisten omaisuuserien vuokrasopimukset on kirjattu taseeseen.

Taseen käyttöoikeusomaisuuserät on arvostettu leasingvelkaa vastaavaan määrään oikaistuna mahdollisten enakkoon maksettujen vuokrien määrällä. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan sen vuokrakauden aikana. Leasingvelka arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen suuruiseksi käyttäen diskonttokorkona 1,5 %:n lisäluoton korkoa. Konsernin kaikissa sopimuksissa on käytetty samaa diskonttokorkoa, koska konsernissa ei ole erilaisia yritys kohtaisia, maantieteellisiä tai valuuttariskejä.

IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikutti konsernin tuloslaskelmaan siten, että liikevoittoon sisältyneet vuokrakulut on korvattu liikevoittoon sisältyvillä käyttöoikeusomaisuuserän poistoilla ja rahoituskuluihin sisältyvillä leasingvelan korkokululla.

IFRS 16 -standardin käyttöönotto

vaikutti rahavirtalaskelmaan siten, että aiemmin liiketoiminnan rahavirrassa esitetyt maksetut vuokratulot, esitetään nyt korkojen osalta liiketoiminnan rahavirrassa ja leasingvelan lyhennyksen osalta rahoituksen rahavirrassa.

Käyttöoikeusomaisuuserät

Konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän vuokratkauden alkaessa. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun oikaistuna mahdollisella leasing-velan uudelleenarvostuksella. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenu koostuu kirjatun leasingvelan määrästä, välittömistä alkuvaiheen kustannuksista ja ennen vuokratkauden alkamista tai sen jälkeen suoritetuista maksuista sekä näistä vähennettävistä mahdollisista vuokratkannustimista. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina vuokratkauden aikana tai tätä lyhyemmän omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Leasingvelat

Konserni kirjaa vuokratkauden alkaessa leasingvelan, joka on määrältään vuokratkauden aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Konserni sisällyttää vuokratkauteen toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta vuokrasopimuksen irtisanomisajan vuokran. Vuokratat tilat ovat pääosin tavanomaisessa toimistokäytössä ja toisiin tiloihin siirtyminen on mahdollista irtisanomisajan puitteissa. Vuokramaksut sisältävät kiinteät maksut, indeksistä johtuvat muutokset sekä mahdolliset jäännösarvotakuut.

Tulevien vuokrien nykyarvoa laskettaessa konserni käyttää lisäluoton korkoa. Vuokratkauden alun jälkeen leasingvelan määrä kasvaa johtuen koron kertymisestä ja pienenee vuokrien maksun myötä. Leasingvelka arvostetaan uudelleen, mikäli vuokratkaudessa, vuokrien määrässä, arvioissa osto-optioiden käytössä tai arvioissa jäännösarvotakuiden maksujen määrässä tapahtuu muutoksia.

Johdon harkintaa tarvitaan toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten keston arviointiin, osto-optioiden käytön arvioimiseen ja leasingmaksujen nykyarvon laskemisessa käytettävän lisäluoton koron määrittämisessä.

Käyttöoikeusomaisuuserät on eritelty liitetietojen kohdassa 18 ja velkojen maturiteetti liitetietojen kohdassa 31.

Konserni vuokralleantajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsovimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsovimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasingsovimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa.

Konsernilla ei ole vuokralleantajana vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasingsovimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keskisuomalainen-konsernin raportoitavat segmentit ovat kustannustoiminta sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut.

Keskisuomalainen-konsernilla on toimintaa Suomessa sekä vuonna 2015 aloitettu vähäinen liiketoiminta Virossa. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiä alueita koskevia konsernitason tietoja.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai oletamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevai-

suutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhte-etuudet

Konsernilla on erilaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhte-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämisestä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDA:sta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttokorosta.

Johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan sekä kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kasvavirtojen ennusteisiin.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat diskonttokorko sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutos voi aiheuttaa liikearvojen alakirjausta. Herkkyysanalyysia on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 15.

Laskennalliset verosaamiset

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Merkittävimmät laskennalliset verosaamiset on kirjattu etuusperusteista eläkejärjestelystä, yhtiöiden hyllypoistoista ja vahvistetuista tappioista. Kirjatun laskennallisen verosaamisen määrä perustuu johdon arvioon kunkin

yhtiökohtaisen verosaamisen hyödynnettävyydestä tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset yhtiöiden vahvistetuista tappioista on vuonna 2022 hyödynnetty lähes täysimääräisesti.

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatiokentteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keski-suomalainen-konserni toimii vain Suomessa.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Varoja ja velkoja ei kohdisteta segmenteille, koska konsernin hallitus ja johtoryhmä ei seuraa tasetta tällä tasolla. Segmenttien voiton tai tappion määrittämisperusteissa ei ole tehty muutoksia. Yhdenkään ulkoisen asiakkaan tuotot eivät ole yli 10 % konsernin kokonaistuotoista.

Konsernin toimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keski-suomalainen-konserni kustantaa 12 seitsenpäivästä lehteä, kahta kuusipäivästä lehteä, kolmea viisipäivästä lehteä, 33 paikallislehteä sekä 28 kaupunkilehteä. Seitsenpäiväiset lehdet ovat Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Etelä-Suomen Sanomat, Länsi-Savo, Kymen Sanomat, Kouvolan Sanomat, Etelä-Saimaa, Hämeen Sanomat ja Forssan Lehti. Iisalmen Sanomat ja Itä-Savo ilmestyvät kuutena päivänä viikossa. Warkauden Lehti, Itä-Häme ja Länsi-Uusimaa ilmestyvät viitenä päivänä viikossa.

Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen, Sampo ja Sisä-Suomen Lehti. Savon alueella paikallislehdistä ilmestyvät Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savossa ilmestyvä Heinäveden Lehti. Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Joussi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu, Pieksämäen Lehti ja Joroisten Lehti. Päijät-Hämeessä ilmestyy Keski-Häme. Etelä-Suomen alueella ilmestyy Sipoon Sanomat, Loviisan Sanomat ja Lopen Lehti. Luoteis-Uusimaa ilmestyi viimesen kerran marraskuussa 2022. Kaakon alueella ilmestyvät Puruvesi, Keskilaakso, Pitäjänuutiset, Länsi-Saimaan Sanomat, Kangasniemen Kunnallislehti, Juvan Lehti, Kaakonkulma, Luumäen Lehti ja Joutseno. Uutisvuoksi ilmestyy 5 päivänä viikossa, joista kaksi ilmaisjakeluna. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa.

Konsernin kustantamat kaupunkilehdet ovat Jyväskylässä ilmestyvä Suur-Jyväskylän Lehti, Saarijärven alueella ilmestyvä Saarijärveläinen ja Äänekosken seudulla Pikkukaupunkilainen. Kuopiossa ilmestyy Viikkosavo, Iisalmen seudulla Töllötin ja Mikkeliässä Mikkelin Kaupunkilehti. Etelä-Suomen Median alueilla ilmestyvät Mäntsälän Uutiset, Nurmijärven Uutiset, Keski-Uusimaa Viikko, Aamuposti Viikko, Vihdin Uutiset, Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Vantaan Sanomat, Lappeenrannan Uutiset, Tamperelainen, Seinäjoen Sanomat, Karkkilan

Tienoo ja Pyhtäänlehti. Seinäjoen Sanomat myytiin I-Medialle 4.1.2023. Lahden seudulla ilmestyvät Uusi Lahti sekä Seutuneluset lehtiperheeseen kuuluvat Orimattilan aluelehti, Nastola-lehti, Hollolan Sanomat ja Päijät-Häme. Hämeenlinnan Kaupunkiutiset ilmestyy Hämeenlinnassa. Kaupunkilehdet ilmestyvät 1 - 2 kertaa viikossa.

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva painotoiminta käsittää neljä lehtipainoa, jotka sijaitsevat Tuusulassa, Lahdessa, Kouvolassa ja Varkaudessa. Jyväskylässä sijainnut lehtipaino suljettiin syyskuussa 2022 ja Pieksämäellä sijainnut lehtipaino suljettiin joulukuussa 2021. Lisäksi konsernilla on arkkipaino Lahdessa.

Jakelusepät Oy hoitaa sanomalehtien yhteisjakelun Pohjois-Savossa ja Päijät-Hämeessä sekä Ilves Jakelu Hämeessä. Yhtiöiden varhaisjakeluliiketoiminta myytiin Posti Palvelut Oy:lle huhtikuussa 2022. Kaupan jälkeen yhtiöiden liiketoiminta muodostuu sanomalehtien kuljetuksesta, heittolaatikkopakeluista ja osoitteellisten tuotteiden jakelusta.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva Mediasepät Oy tuottaa konsernin lehdille sivun- ja ilmoitusvalmistuksen.

Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiöt on Suomen suurin osoitteettomien painotuotteiden jakelija.

(1 000 eur)

Toimintasegmentti

2021	Kustannus- toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	166 432	35 338		9 872	211 643
Sisäinen liikevaihto	1 265	43 408	-65 092	20 419	0
Liikevaihto	167 697	78 746	-65 092	30 292	211 643
Segmentin liikevoitto	20 642	-4 587	-1 128	-5 335	9 591
Liikevoitto	20 642	-4 587	-1 128	-5 335	9 591
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät		2 873		359	3 233
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	20 642	-1 714	-1 128	-4 976	12 824
Rahoitustuotot ja -kulut				745	745
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				49	49
Tuloverot				-3 668	-3 668
Tilikauden tulos	20 642	-4 587	-1 128	-8 208	6 718
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	86 186	7 880		216	94 283
Liikevaihto, palvelut	80 246	27 458		9 656	117 360
Investoinnit	708	732		7 565	9 005
Poistot	-2 661	-4 092		-6 987	-13 741
Arvonalentuminen		-2 871			-2 871
2022					
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	169 029	40 925		11 051	221 005
Sisäinen liikevaihto	1 289	38 713	-62 562	22 561	0
Liikevaihto	170 318	79 638	-62 562	33 611	221 005
Segmentin liikevoitto	6 627	10 029	-972	-5 696	9 988
Liikevoitto	6 627	10 029	-972	-5 696	9 988
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät	6 474	-13 121		357	-6 290
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	13 101	-3 092	-972	-5 339	3 698
Rahoitustuotot ja -kulut				2 021	2 021
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				-250	-250
Tuloverot				-4 385	-4 385
Tilikauden tulos	6 627	10 029	-972	-8 310	7 374
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	89 497	13 214		291	103 002
Liikevaihto, palvelut	79 533	27 711		10 759	118 003
Investoinnit	464	1 123		3 784	5 370
Poistot	-2 593	-3 564		-7 265	-13 422
Arvonalentuminen	-6 474	-740		-86	-7 299

	2022	2021
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihdon jakautuminen tuotteisiin ja palveluihin		
Kustannustoiminta		
Ilmoitustuotot	75 842	76 609
Tilastuotot	89 377	85 795
Paino- ja jakelutuotot	984	1 211
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	10	10
Muut tuotot	2 816	2 807
Kustannustoiminta yhteensä	169 029	166 432
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut		
Paino- ja jakelutuotot	37 637	33 900
Muut tuotot	3 289	1 438
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut yhteensä	40 925	35 338
Kohdistamaton		
Ilmoitustuotot	5 399	4 555
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	81	63
Muut tuotot	5 570	5 254
Kohdistamaton yhteensä	11 051	9 872
Tuloslaskelman liikevaihto	221 005	211 643

3. Hankitut liiketoiminnot

Hankitut liiketoiminnot 2022

Keskisuomalainen Oy:n tytäryhtiö Lehtisepät Oy osti 3.1.2022 allekirjoitetulla kaupalla Savon Paino Oy:n koko osakekannan Sanoma Media Finland Oy:ltä. Osakkeiden kauppahinta oli 2,3 Me, joka on maksettu rahana. Kauppa oli Keskisuomalainen-konsernille edullinen. Sanomalehtipainotoiminnan toimiala-

murroksen takia alalla on ylikapasiteettia, mikä vaikutti kaupan hinnoitteluun ja laski sen hintaa. Lisäksi kaupan toteutumiseen vaikutti myyjän kanssa tehty painamisen alihankintasopimus. Hankittujen varojen arvo ylitti kauppahinnan ja hankitusta liiketoiminnasta syntyi negatiivinen liikearvo 0,4 Me. Negatiivinen liikearvo on tuloutettu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Hankinnasta syntyneet transaktiokulut 0,1 Me on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tilikauden liikevaihtoon sisältyy hankitun yhtiön liikevaihtoa 3,7 Me. Hankitun yhtiön Varkaudessa sijaitseva sanomalehtipaino on integroitu osaksi konsernin painotoimintaa ja Savon Paino Oy sulautui Lehtisepät Oy:öön 30.9.2022. Savon Painon hankinta mahdollisti painotoiminnan rakenteen tiivistämisen ja parantaa painotoiminnan kannattavuutta.

(1 000 eur)

Hankitun nettovarallisuuden erittely

	2022	2021
	Yhdistymisessä kirjatut käyvät arvot	
Aineettomat hyödykkeet	0	3 199
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 921	1 399
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	6	548
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	0	100
Laskennallinen verosaaminen	7	31
Vaihto-omaisuus	301	
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	229	1 581
Rahavarat	1 702	6 768
Varat yhteensä	4 167	13 625
Laskennallinen verovelka	287	604
Pitkäaikaiset velat	7	945
Pitkäaikaiset varaukset	0	104
Ostovelat ja muut velat	1 127	5 152
Velat yhteensä	1 421	6 805
Nettovarat	2 746	6 820
Hankintameno 100 %	2 348	14 964
Hankintameno 51 %	0	150
Aiemman 49 % omistusosuuden käypäarvo	0	144
Hankintamenot yhteensä	2 348	15 258
Liikearvo	-398	8 437
Rahana maksettu kauppahinta	2 348	15 114
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	1 702	6 768
Rahavirtavaikutus	646	8 346

Hankinnan rahavirtavaikutus esitetään rahavirtalaskelman investointien rahavirrassa rivillä Tytäryhtiön hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla.

Hankitut liiketoiminnot 2021

Keskisuomalainen-konserni osti 1.10.2021 Hämeen Sanomat -konsernin. Kauppaan kuuluivat Hämeen Sanomat Oy:n, tytäryhtiö Ilves Jakelu Oy:n ja tytäryhtiö Hämeenlinnan Jakelupalvelu Oy:n koko osakekannat. Osakkeiden hankintahinta oli 15,0 Me ja se maksettiin rahana. Tilikauden tulokseen sisältyy hankittujen yhtiöiden liikevaihtoa 4,4 Me ja tulosta 0,3 Me. Hankinnasta on arvostettu asiakkuuksiin 2,6 Me ja tuotemerkkiin 0,4 Me, jotka poistetaan 10 vuodessa. Liikearvoa syntyi yhteen-

sä 7,8 Me, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Suomen Suoramainonta Oy osti 1.11.2021 Suora Lähetys Oy:n osakkeista 51 %. Kaupan jälkeen Suora Lähetys Oy on konsernin 100 % tytäryhtiö. Osakkeiden hankintahinta oli 0,2 Me ja se maksettiin rahana. Hankinnasta syntyi liikearvoa 0,6 Me, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Aikaisemman omistusosuuden arvostamisesta käypään arvoon on kirjattu tuloslaskelman tiliryhmään osuus osak-

kuusyhtiöiden tuloksista arvonnousua 0,2 Me.

Liikearvojen syntymisiin vaikuttivat markkinaosuuksien kasvattaminen kyseisillä alueilla sekä hankinnoista odotettavissa olevat synergiaedut. Hankinnoista syntyneet transaktiokulut 0,3 Me on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Kun huomioidaan myös tilikauden poisto hankituista asiakkuuksista ja tuotemerkeistä sekä hankinnasta aiheutuneet muut kulut, niin hankintojen vaikutus tilikauden tulokseen on yhteensä 0,3 Me.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernin liikevaihto 2021 olisi ollut 224,2 Me ja tulos 9,8 Me, jos tilikauden aikana toteutuneet liiketoimintojen hankinnat olisi yhdistelty konserniin tilikauden 2021 alusta lähtien.

Lisäksi konsernissa toteutettiin kaksi liiketoimintakauppaa:

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Etelä-Suomen Media Oy osti 1.2.2021 Uudellamaalla ilmestyvien paikallisleh-

tien Karkkilan Tienoo ja Luoteis-Uusimaa, Kanta-Hämeessä ilmestyvän paikallislehti Lopen Lehti sekä Helsingissä ilmestyvien kaupunginosalehtien Kallio-lehti, Munkin Seutu ja Rööperin lehti liiketoiminnat.

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö IROResearch Oy Tutkimustoimisto osti 1.6.2021 Makery Oy:n tutkimusliiketoiminnan. Kauppaan kuului elintarvikea-

lan kuluttaja- ja markkinatutkimustoi-

minta. Liiketoimintojen kauppasummat olivat yhteensä 0,3 Me ja ne maksettiin rahana. Hankitut liiketoiminnat on integroitu osaksi alueiden liiketoimintaa eikä niillä ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen. Hankinnoista ei syntynyt merkittäviä transaktiokuluja.

4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate

Tunnusluvut operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate kuvaavat Keskisuomalainen-konsernin operatiivisen toiminnan tasoa. Tunnusluku auttaa vertailemaan konsernin operatiivisen toiminnan kannattavuutta eri vuosilta niin, että liikevoitosta ja käyttökatteesta eliminoidaan operatiiviseen liiketoimintaan kuulumattomat erät.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate lasketaan oikaisemalla liikevoittoa tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla tapahtumilla ja osuudesta osakkuusyrityiden tuloksista.

Tällaisiksi eriksi luokitellaan seuraavat erät:

- Kiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot, myyntiin liittyvät kertakulut ja kiinteistöjen kehityskustannukset
- Liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sekä niihin liittyvät kertakulut
- Liiketoimintojen hankinnoista syntyneet kertakulut
- Yritys- ja liiketoimintarakenteen muutoksiin liittyvät kertakulut
- Arvonalentumiset
- Osuus osakkuusyrityiden tuloksista, josta yllämainitut erät oikaistu

Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelman liiketoiminnan muissa tuotoissa. Myyntitappiot, liiketoimintojen hankinnasta ja myynnistä aiheutuneet kertakulut sekä kiinteistöjen kehityskulut esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Arvonalentumiset esitetään omalla rivillään

tai arvonalentuminen voidaan kohdistaa myyntivoittoa vastaan. Rakennejärjestelyistä syntyviä kuluja voidaan esittää työsuhte-etuuksista aiheutuneissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa.

Osuus osakkuusyrityiden tuloksista on esitetty omalla rivillään.

Vuoden 2022 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat varhaisjakelun liiketoiminnan myyntivoitto ja siihen liittyvät kertaerät sekä Etelä-Suomen Median liiketoimintaan kohdistuvan liikearvon arvonalentuminen.

Vuoden 2021 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat mainosjakeluliiketoimintaan kohdistuvan liikearvon ja aineettomien erien arvonalentuminen sekä Hämeen Sanomien -konsernin hankinnasta syntyneet kertakulut.

(1 000 eur)

	2022	2021
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon ja käyttökatteeseen vaikuttavat erät		
Liikevoitto	9 988	9 591
Liiketoimintojen myynti	-14 462	
Liiketoimintojen hankinta	-398	312
Yritys- ja liiketoimintarakenteen kertakulut	1 018	
Arvonalentumiset	7 280	2 871
Osuus osakkuusyrityiden tuloksesta	271	49
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät yhteensä	-6 290	3 233
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	3 698	12 824
Poistot	13 422	13 741
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate	17 120	26 565

(1 000 eur)

	2022	2021
5. Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Yhtenä ajankohtana tuloutettavat tavarat/palvelut	192 327	188 979
Ajan kuluessa tuloutettavat palvelut	28 678	22 664
Asiakassopimusten myyntituotot yhteensä	221 005	211 643
6. Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Muut tuotot	472	76
Liiketoimintojen myynti	14 462	
Avustukset	104	1 108
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta	95	77
Liiketoiminnan muut tuotot	15 133	1 261
7. Liiketoiminnan muut kulut	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilakulut	-6 174	-5 158
Tietoliikenne-, konttori- ja ict-kulut	-9 872	-8 889
Luovutustappiot käyttöomaisuudesta	-12	-1
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-36	-30
Muut kulut	-19 403	-18 630
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-35 497	-32 709
Tilintarkastajien palkkiot	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilintarkastusyhteisöille:		
Tilintarkastuspalkkiot	-180	-186
Tilintarkastuslain 1 luvun 1 pykälän mukaiset toimeksiannot	-12	-16
Muut palvelut	-3	-2
Tilintarkastuspalkkiot muille	-41	-15
Yhteensä	-235	-219
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-84 997	-83 849
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-13 702	-13 562
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-74	-89
Muut henkilösivukulut	-2 446	-2 659
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-101 219	-100 160
Henkilöstö keskimäärin	2022	2021
Kustannustoiminta	844	790
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut*)	494	652
Muut	222	215
Yhteensä	1 560	1 657

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3 412 (3 912 vuonna 2021).

2022

2021

9. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy tuloksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 1 091 tuhatta euroa (1 231 tuhatta euroa vuonna 2021).

10. Rahoitustuotot

1.1.-31.12.2022

1.1.-31.12.2021

Osinkotuotot sijoituksista	1 939	1 712
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon arvostamisesta	978	52
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	79	61
Rahoitustuotot yhteensä	2 996	1 825

11. Rahoituskulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

1.1.-31.12.2022

1.1.-31.12.2021

Korkokulut, jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-708	-752
Luovutustappiot		-112
Muut rahoituskulut	-268	-216
Rahoituskulut yhteensä	-976	-1 080

Muut laajan tuloksen erät

2022

Käyvän arvon muutokset

	Ennen veroja	Veroaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	166	-33	133
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	-5 506	396	-5 110
Yhteensä	-5 340	362	-4 977

2021

Käyvän arvon muutokset

	Ennen veroja	Veroaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-1 079	216	-863
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	2 030	448	2 478
Yhteensä	951	664	1 615

(1 000 eur)

12. Tuloverot	2022	2021
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	4 834	2 955
Edellisten tilikausien verot	-45	-151
Laskennalliset verot	-404	864
Yhteensä	4 385	3 668
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	11 759	10 386
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 352	2 077
Verovapaat tulot	-420	-385
Vähennyskelvottomat kulut	202	184
Liikearvon arvonalentumiset	1 295	484
Aikaisempien tilikausien verot	-45	-151
Tappioista kirjaamaton vero	104	122
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-455	-139
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	50	10
Rahoitusvarojen aiemman arvonalentumisen veron oikaisu		1 651
Myyntivoittoon kohdistetut vähennyskelvottomat kulut	1 223	
Muut erät	80	-185
Verot tuloslaskelmassa	4 385	3 668

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2022	2021
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	7 469	6 887
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 042 468	10 042 468
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	0,74	0,69

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2022	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 731	31 436	994	43 161
Liiketoimintojen yhdistäminen	517			517
Lisäykset	1 704		1 191	2 895
Vähennykset	-847		-51	-898
Siirrot erien välillä	268		-396	-128
Hankintameno 31.12.	12 374	31 436	1 737	45 547
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8 698	-20 034	0	-28 733
Liiketoimintojen yhdistäminen	-517			-517
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	458			458
Arvonalentuminen		-402		-402
Tilikauden poisto	-734	-2 437		-3 171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 492	-22 873	0	-32 364
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 883	8 563	1 737	13 183

Aineettomat hyödykkeet 2021	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 960	28 418	278	40 656
Liiketoimintojen yhdistäminen	95	3 018		3 113
Lisäykset	284		901	1 185
Vähennykset	-1 772			-1 772
Siirrot erien välillä	165		-186	-21
Hankintameno 31.12.	10 731	31 436	994	43 161
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 040	-17 599	0	-26 639
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 772			1 772
Arvonalentuminen	-169	-129		-298
Tilikauden poisto	-1 262	-2 306		-3 568
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8 698	-20 034	0	-28 733
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2 033	11 401	994	14 428

Liikearvot	2022	2021
Hankintameno 1.1.	94 010	85 240
Liiketoimintojen hankinta		8 770
Liiketoimintojen myynti	-6 100	
Hankintameno 31.12.	87 910	94 010
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-14 722	-12 300
Arvonalentumiset	-6 474	-2 422
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-21 196	-14 722
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 714	79 288

15. Arvonalentumiset

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat Savon Media, Etelä-Suomen Media, Hämeen Media, Kaakon Viestintä, rotaatiopainot ja muut kustannustoiminnan tai kohdistamattoman liiketoiminnan yksiköt.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:	2022	2021
Savon Media	31 561	31 561
Etelä-Suomen Media	10 707	17 181
Kaakon Viestintä	8 549	8 549
Hämeen Media	6 445	4 770
Rotaatiopainot	6 961	6 961
Yhteensä	64 223	69 022
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	2 491	2 441
Vielä kohdentamaton liikearvo		7 826
Liikearvot yhteensä	66 714	79 288

Savon Media, Etelä-Suomen Media, Hämeen Media ja Kaakon Viestintä kuuluvat kustannustoiminnan toimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja seuraavien viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Tulevien vuosien kassavirtojen kehitystä arvioitaessa johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan ja kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen ennusteisiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan diskonttokorkona on käytetty 9,81 %:a (9,48 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,0 (3,2). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 0 %:a (0 %).

Rotaatiopaino kuuluu tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteena ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon kymmenen vuoden ennusteet, jonka ajan nykyisen konekannan arvioidaan ainakin toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Tuotanto- ja logistiikkapalveluissa diskonttokorkona

on käytetty 11,89 %:a (10,71 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,0 (3,2). Rahavirtaennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit. Uusinvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuonna 2021 Hämeen Sanomien konsernin hankinnasta syntyneestä 7 775 tuhannen euron liikearvosta kohdennettiin Hämeen Sanomien kustannustoimintaan 1 675 tuhatta euroa ja Ilves Jakelun varhaisjakeluliiketoimintaan 6 100 tuhatta euroa. Varhaisjakeluun kohdennettu liikearvo kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin pienentämään ko. liiketoiminnan myynnistä syntynyttä myyntivoittoa.

Vuonna 2022 kirjattiin arvonalentumisena Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 6 474 tuhatta euroa. Etelä-Suomen Media kuuluu kustannustoiminnan segmenttiin. Olennaisin syy arvonalentumiseen on tiukentunut markkinatilanne sanoma- ja kaupunkilehtien liiketoiminnassa sekä voimakkaan kustannusinflaation vaikutukset, jotka näkyvät erityisesti painohinnoissa sekä kaupunkilehtien jakelussa. Vuonna 2021 kirjattiin arvonalentumisena Suomen Suoramainonnan jakeluliiketoimintaan kohdistuva koko liikearvo 2 422 tuhatta euroa. Lisäksi kirjattiin arvonalentuminen Suomen Suoramainonnan jakeluliiketoiminnan aineettomista hyödykkeistä 298 tuhatta euroa ja aineellisista 21 tuhatta euroa.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

EBITDA

EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokeemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto ja hallitus on hyväksynyt. Tuleva viiden vuoden ennuste perustuu useimpien yksiköiden osalta pieneen laskuun.

Investoinnit

Investointien kassavirta perustuu historialliseen kokeemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Ennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit ja painojen on oletettu toimivan nykyisellä konekannalla.

Pitkän ajan kasvukerroin

Pitkän ajan nettokassavirran kasvukertoimenä ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on käytetty kustannustoiminnassa 0 %:a (2021 0 %:a). Rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella.

Diskonttaus korko

Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona (korkokanta ennen veroja) käytetään 9,81 % (9,48 %) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 11,89 % (10,71 %). Diskonttokorko määritettiin perustuen keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuususeriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimusta määritettäessä riskitömänä korkona on käytetty Suomen valtion 10 vuoden obligaatiolainan korkoa. Toimialaverrokkeihin perustuva omavaraisuusaste on noin 86 % ja yhtiökohtainen riskilisä on 3,0 %. Muita laskentakomponentteja ovat markkinariskipremio, toimialaverrokkeihin perustuva oman pääoman betakerroin sekä vieraan pääoman kustannus. Herkkyyksianalyysin kannalta merkittä-

vimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (kustannustoiminta 0 % sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut 0 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Mikäli kustannustoiminnan liikevaihto laskisi 1 % vuosittain 5 vuoden ennustejaksolla, tulisi Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta arvonalentumista 8 916 tuhatta euroa enemmän kuin tilikaudelle 2022 arvonalentumista on kirjattu. Lisäksi arvonalentumista tulisi Savon Mediaan kohdistetusta liikearvosta 4 886 tuhatta euroa ja Hämeen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 122 tuhatta euroa. Mikäli vuosittainen käyttökate laskisi -10 %, tulisi Savon Mediaan kohdistuvasta liikearvosta arvonalentumista 1 478 tuhatta euroa ja Etelä-Suomen Mediaan kohdistuvasta liikearvosta 1 228 tuhatta euroa enemmän kuin on kirjattu.

Mikäli rotaatiopainotoiminnan liikevaihto ja kustannukset laskisi 1,0 % ennusteisiin verrattuna, rotaatiopainotoimintaan kohdistuvasta liikearvosta ei tulisi arvonalentumista.

Mikäli diskonttauskorko nousisi 1 %, arvonalentumista olisi tullut Etelä-Suomen Mediaan kohdistuvasta liikearvosta 1 613 tuhatta euroa enemmän kuin tilikaudelle on kirjattu. Arvonalentumista tulisi tällöin myös Savon Mediaan kohdistetusta liikearvosta 1 838 tuhatta euroa.

(1 000 eur)

16. Sijoituskiinteistöt

	2022	2021
Hankintameno 1.1.	455	455
Siirrot erien välillä	482	
Hankintameno 31.12.	937	455
Kertyneet poistot 1.1.	-205	-184
Siirtojen kertyneet poistot	-171	
Tilikauden poisto	-38	-21
Kertyneet poistot 31.12.	-414	-205
Kirjanpitoarvo 31.12.	523	250

Sijoituskiinteistöt ovat liikehuoneistoja tai asuntoja, jotka on vuokrattu konsernin ulkopuolelle. Käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2022	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 732	68 170	47 643	1 219	711	122 475
Liiketoimintojen yhdistäminen	226	10 839	43 251		25	54 341
Lisäykset		787	786		822	2 395
Vähennykset		-381	-13 901			-14 282
Siirrot erien välillä	-184	-623	334		-731	-1 204
Hankintameno 31.12.	4 774	78 792	78 113	1 219	827	163 725
Kertyneet poistot 1.1.	0	-53 570	-36 360	0	0	-89 929
Liiketoimintojen yhdistäminen		-9 385	-43 035			-52 420
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		812	13 086			13 898
Tilikauden poisto		-2 138	-3 730			-5 868
Kertyneet poistot 31.12.	0	-64 280	-70 039	0	0	-134 319
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 774	14 512	8 074	1 219	827	29 406

Aineelliset hyödykkeet 2021	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 732	68 032	45 880	1 132	1 399	121 175
Liiketoimintojen yhdistäminen			308	87		395
Lisäykset		138	1 995		679	2 812
Vähennykset			-1 907			-1 907
Siirrot erien välillä			1 367		-1 367	0
Hankintameno 31.12.	4 732	68 170	47 643	1 219	711	122 475
Kertyneet poistot 1.1.	0	-51 509	-34 235	0	0	-85 744
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			1 676			1 676
Arvon alentuminen		-21				-21
Tilikauden poisto		-2 039	-3 801			-5 840
Kertyneet poistot 31.12.	0	-53 570	-36 360	0	0	-89 929
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	4 732	14 601	11 283	1 219	711	32 546

18. Käyttöoikeusomaisuuserät

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Käyttöoikeusomaisuuserät 2022	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 143	7 797	20 940
Lisäykset	2 620	1 024	3 644
Vähennykset	-1 236	-21	-1 257
Hankintameno 31.12.	14 527	8 800	23 327
Kertyneet poistot 1.1.	-8 269	-4 861	-13 130
Tilikauden poisto	-2 887	-1 458	-4 345
Kertyneet poistot 31.12.	-11 156	-6 319	-17 475
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 370	2 482	5 852

Käyttöoikeusomaisuuserät 2021	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 200	5 765	16 966
Lisäykset	2 769	2 038	4 807
Vähennykset	-826	-6	-833
Hankintameno 31.12.	13 143	7 797	20 940
Kertyneet poistot 1.1.	-5 451	-3 365	-8 815
Tilikauden poisto	-2 819	-1 496	-4 315
Kertyneet poistot 31.12.	-8 269	-4 861	-13 130
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 874	2 936	7 810

Leasingsopimukseen liittyvien käyttöomaisuuserien, leasingvelkojen, poiston sekä korkokulun määrät

	31.12.2022 Käyttöoikeus- omaisuuserät	31.12.2022 Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	31.12.2022 Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen
Kohdistamaton	5 852	3 027	2 891
Yhteensä	5 852	3 027	2 891
	31.12.2021 Käyttöoikeus- omaisuuserät	31.12.2021 Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	31.12.2021 Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen
Kohdistamaton	7 810	4 657	3 211
Yhteensä	7 810	4 657	3 211

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakautuma on esitetty liitetietojen kohdassa 31. Vuokrasopimusvelkojen maksut on esitetty liitetietojen kohdassa 29.

(1 000 eur)

	1-12/2022 Vuokratulun peruutus	1-12/2022 Poistot	1-12/2022 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 989	-1 936	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 452	-1 453	
Kohdistamaton	987	-957	-112
Yhteensä	4 427	-4 345	-112

	1-12/2021 Vuokratulun peruutus	1-12/2021 Poistot	1-12/2021 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 997	-1 944	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 441	-1 453	
Kohdistamaton	944	-918	-128
Yhteensä	4 383	-4 315	-128

19. Osuudet osakkuusyrietyksissä

	2022	2021
Tilikauden alussa	8 499	20 421
Vähennykset	-550	-
Siirrot erien välillä	0	510
Arvonmuutos	0	158
Osuus kauden tuloksesta	271	-108
Tilikauden aikana saadut osingot	-3 806	-12 481
Tilikauden lopussa	4 414	8 499

Konsernin kaikki osakkuusyhtiöt on kerrottu toimintakertomuksessa.

Tiedot konsernin olennaisista osakkuusyryksistä

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	Omistusosuus-%	
			2022	2021
Arena Partners Oy	mobiilipalvelut	Kuopio	41,21	41,21

Konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiöille sähköistä kauppapaikkaa Internetissä.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyryksistä

Taulukossa mainittu konsernin olennainen osakkuusyryitys on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Siitä esitettävä taloudellisen informaation yhteenveto perustuu

osakkuusyryitysten IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöksiin.

Arena Partners Oy

	2022	2021
Lyhytaikaiset varat	4 730	13 320
Pitkäaikaiset varat	2 946	3 014
Lyhytaikaiset velat	1 924	1 749
Pitkäaikaiset velat	46	72
Liikevaihto	6 667	5 804
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	279	-191
Osakkuusyryitysten taloudellisen informaation täsmäytys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Osakkuusyryityksen nettovarot	5 707	14 513
Konsernin omistusosuus-%	41,21 %	41,21 %
Konsernin osuus nettovaroista	2 352	5 980
Osakkuusyryityksen tasearvo konsernin taseessa	2 352	5 980

Ehdolliset velat

Ehdollisia velkoja, jotka aiheutuvat konsernille sen antamista takauksista osakkuusyryityksien puolesta, ei 31.12.2022 eikä vertailuvuonna ole lainkaan.

Taloudellisen informaation yhteenveto muista kuin olennaisista osakkuusyryksistä

	2022	2021
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	-365	-13
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa yhteensä	2 062	2 519

20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

2022	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2022	23 458	3 183	26 641
Liiketoimintojen yhdistäminen		6	6
Lisäykset		9	9
Vähennykset		-2	-2
Siirrot erien välillä		445	445
Käypään arvoon arvostaminen	-4 573	-931	-5 504
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	18 886	2 709	21 595

2021	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2021	16 653	3 696	20 349
Liiketoimintojen yhdistäminen		396	396
Lisäykset	4 505	158	4 663
Vähennykset		-22	-22
Siirrot erien välillä		-654	-654
Käypään arvoon arvostaminen	2 300	-391	1 909
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	23 458	3 183	26 641

Muista pitkävaikutteisista rahoitusvaroista noteeratut (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) ja noteeraamattomat (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 3) osakkeet arvostetaan käypään arvoon.

Noteeratuista osakkeista merkittävimmät ovat Alma Median osakkeiden käypä arvo 7 598 tuhatta euroa ja Ilkka Oyj:n osakkeiden käypä arvo 11 098 tuhatta euroa.

Noteeraamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu johdon näkemykseen. Johdon näkemyksessä on otettu huomioon mahdolliset listaamattomista osakkeista saatavat kauppapiedot.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty kohdassa 29.

21. Pitkäaikaiset saamiset

	2022	2021
Myyntisaaminen	70	100
Siirtosaaminen	453	333
Lainasaamiset osakkuusyryksiltä	171	198
Muut saamiset	151	120
Yhteensä	844	751

Tilinpäätökseen on kirjattu 98 tuhatta euroa arvonalentumista osakkuusyryksen lainasaamisesta. Muihin lainasaamisiin osakkuusyryksiltä ei sisälly olennaista luottotappioriskiä tilinpäätöshetkellä.

22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2022 aikana:	1.1.2022	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	43	-23			20
Työsuhde-etuudet	500	-42	-33		426
Aineelliset hyödykkeet	1 476	207			1 683
Vahvistetut tappiot	442	-391			52
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	75	72	-93	7	60
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	16	-16			0
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	4	-2			2
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	1 478	-195	-126	7	1 487

Laskennalliset verovelat:

Kertyneet poistoerot	351	-136		239	453
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	1 044	49	-489		604
Aineelliset hyödykkeet	423	-92		48	379
Aineettomat hyödykkeet	2 311	-598			1 713
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon		179			179
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	3 050	-599	-489	287	2 573

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana:	1.1.2021	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	100	-57			43
Työsuhde-etuudet	278	-14	216	21	500
Aineelliset hyödykkeet	1 428	49			1 476
Vahvistetut tappiot	336	106			442
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	488	-1 651	1 228	10	75
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	27	-10			16
IFRS9 myyntisaamisten arvostus	3	1			4
Laskennallisten verojen netotus	-313				-1 079
Yhteensä	2 346	-1 578	1 444	31	1 478

Laskennalliset verovelat:

Kertyneet poistoerot	505	-154			351
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	264		780		1 044
Aineelliset hyödykkeet	495	-72			423
Aineettomat hyödykkeet	2 194	-487		604	2 311
Laskennallisten verojen netotus	-313				-1 079
Yhteensä	3 145	-713	780	604	3 050

Hyllypoistot ja -tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 12 401 tuhatta euroa (13 445 tuhatta euroa vuonna 2021). Verosaamisia ei ole kirjattu, koska todennäköisesti kaikkia hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään. Tappiot vanhenevat vuosina 2023 - 2031.

23. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

24. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

	2022	2021
Myyntisaamiset	12 541	14 593
Myyntisaamiset osakkuusyrittäiltä	1 115	1 221
Muut saamiset	349	117
Määräaikaistalletus, ei purettavissa	4 000	-
Johdannaiset	896	-
Siirtosaamiset	5 518	2 111
Yhteensä	24 419	18 042

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja liiketoiminnan muiden kulujen jaksotukseen.

Myyntisaamisten ikäjakautuma

	2022	2021
Tasearvo	13 656	15 814
Erääntyneet 1–30 päivää	1 428	1 449
Erääntyneet 31–60 päivää	195	206
Erääntyneet 61–90 päivää	145	73
Erääntyneet yli 90 päivää	246	64

	2022	2021
Myyntisaamiset	13 656	15 814
Sopimukseen perustuvat velat (saadut ennakot)	14 973	17 857

Sopimukseen perustuvat velat tuloutetaan seuraavan 12 kk aikana. Tilinpäätöksessä tuloutettiin vuoden 2021 tilinpäätökseen kirjatut sopimuksiin perustuvat velat.

Yhtiö on kirjannut kaikki yli 180 päivää vanhemmat saatavat luottotappioksi. Myyntisaamisten 13 667 tuhannen euron määrää on pienennetty 11 tuhannen euron luottotappiovarauksella.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 24 tuhatta euroa (192 tuhatta euroa vuonna 2021).

25. Muut rahoitusvarat

Rahavirtalaskelman rahavarat sisältävät taseessa omilla riveillään esitetyt rahavarat ja muut rahavarat.

Konsernin muihin rahavaroihin sisältyy 10 000 tuhatta euroa purettavissa olevia määräaikaistalletuksia, jotka erääntyvät 4.5.2023, sekä 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja (66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja vuonna 2021).

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden enimmäismäärä on 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2021). Osakkeiden nimellisarvo on 0,21 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma on 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2021). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeiden kokonaismäärä on 10.042.468 kappaletta (10.042.468 kappaletta vuonna 2021), josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.042.468 kappaletta (10.042.468 vuonna 2021). Tilinpäätöksessä 31.12.2022 K-osakkeita oli 4.619.845 kappaletta ja A-osakkeita 5.422.623 kappaletta.

Vararahasto

Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950–1970 -luvulla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla, jos luovutustappio on vähennyskelpoinen verotuksessa tai luovutusvoitto on verotettavaa tuloa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,00 euroa/osake, yhteensä 10.042 tuhatta euroa. Vuodelta 2021 jaettiin osinkoa 1,00 euroa/osake, yhteensä 10.042 tuhatta euroa.

(1 000 eur)

Oma pääoma	2022	2021
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	270	270
Käyvän arvon rahasto	5 108	10 218
Sidottu oma pääoma	7 635	12 746
Edellisten tilikausien voitto	67 807	70 830
Tilikauden voitto/tappio	7 469	6 887
Vapaa oma pääoma	75 275	77 717
Määräysvallattomien omistajien osuus	-85	9
Oma pääoma	82 825	90 471

27. Eläkeveloitteet

Konsernin merkittävimmät etuusperusteiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat varhennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuusperusteiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Konsernin eläkejärjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Taseeseen merkityt erät	2022	2021
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	8 762	11 720
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-6 634	-9 218
Eläkevelka taseessa	2 128	2 502

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

2021	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2021	11 927	10 538	1 389
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	87		87
Liiketoimintojen yhdistäminen	104		104
Korkokulu tai -tuotto	34	32	2
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä			0
	12 152	10 570	1 582
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	656	-423	1 079
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)			0
Järjestelyn supistaminen			0
	12 808	10 147	2 661
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		159	-159
Järjestelystä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-1 088	-1 088	0
31.12.2021	11 720	9 218	2 502

2022	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2022	11 720	9 218	2 502
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	58		58
Liiketoimintojen yhdistäminen	0		0
Korkokulu tai -tuotto	79	63	16
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä			0
	11 857	9 281	2 576
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-2 073	-1 907	-166
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot (+)			0
Järjestelyn supistaminen			0
	9 784	7 374	2 410
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		282	-282
Järjestelystä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-1 022	-1 022	0
31.12.2022	8 762	6 634	2 128

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritettavat maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

	2022	2021
Diskonttaus korko	3,70 %	0,70 %
Palkkojen nousu	3,10 %	2,50 %
Eläkkeiden nousu	2,80 %	2,30 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistuksen pohjalta ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jäävälle henkilölle:

Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät

- miehet 22,0
- naiset 27,0

20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät

- miehet 21,4
- naiset 25,4

Konserni ennakoii maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin 300 tuhatta euroa vuonna 2023.

Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi (1000 euroa)

• Vuoden kuluessa	703
• Yhtä vuotta pidemmän ja enintään 5 vuoden kuluttua	2 963
• Viittä vuotta pidemmän ja enintään 10 vuoden kuluttua	2 875
• Myöhemmin kuin 10 vuoden kuluttua	<u>6 272</u>
	12 813

Herkkyysanalyysi

Etuusperusteisen velvoitteen herkkyysspanotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille. Taulukossa on esitetty merkittävimmistä vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyysspanotus, joka osoittaa jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutuksen etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen. Herkkyysspanotuksen vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen

Oletus	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttokorko	0,50 %	velvoite pienenee 6,3 %	velvoite kasvaa 6,9 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	velvoite kasvaa 0,6 %	velvoite pienenee 0,6 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	velvoite kasvaa 16,4 %	velvoite pienenee 15,2 %
Odotettavissa oleva elinikä	1 vuosi	velvoite kasvaa 7,0 %	velvoite pienenee 7,0 %

(1 000 eur)

28. Varaukset**Pitkäaikaiset varaukset**

2022	Oikeuden- käyntivaraus	Yhteensä
Varaukset 1.1.2022	214	214
Varausten vähennykset		0
Käytetyt varaukset	-114	-114
Varaukset 31.12.2022	100	100

2021	Oikeuden- käyntivaraus	Yhteensä
Varaukset 1.1.2021	500	500
Varausten vähennykset	-286	-286
Käytetyt varaukset		0
Varaukset 31.12.2021	214	214

29. Korolliset velat

	31.12.2022		31.12.2021	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	48 083	44 532	54 200	56 047
Vuokrasopimusvelat	3 027	3 027	4 657	4 657
Pitkäaikaiset korolliset velat	51 111	47 560	58 857	60 704
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	6 039	7 723	6 316	6 806
Vuokrasopimusvelat	2 891	2 891	3 211	3 211
Johdannaiset	-	-	82	82
Lyhytaikaiset korolliset velat	8 930	10 614	9 609	10 098

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2). Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintameno arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro. Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 20.

Rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset

	1.1.2022	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2022
Pitkäaikaiset korolliset lainat	54 200	-77			-6 039	48 083
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	4 657		1 261		-2 891	3 027
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 316	-6 316	0		6 039	6 039
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	3 211	-4 437	1 226		2 891	2 891
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	82			-82		0
Yhteensä	68 466	-10 830	2 487	-82	0	60 041

Johdannaisinstrumentista on vuonna 2022 kirjattu muihin saamisiin 896 tuhatta euroa ja todellinen arvon muutos 978 tuhatta euroa on kirjattu korkotuottoihin.

	1.1.2021	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2021
Pitkäaikaiset korolliset lainat	53 411	-53 095	54 200		-316	54 200
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	5 096		2 919		-3 357	4 657
Lyhytaikaiset korolliset lainat	7 501	-7 501	6 000		316	6 316
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	3 063	-4 384	1 174		3 357	3 211
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	134			-52		82
Yhteensä	69 205	-64 980	64 293	-52	0	68 466

30. Ostovelat ja muut velat

Lyhytaikaiset velat

	2022	2021
Ostovelat	9 151	6 555
Saadut ennakot	14 973	17 857
Velat osakkuusyriyksille	101	111
Siirtovelat	16 698	18 751
Muut velat	4 547	5 062
Yhteensä	45 469	48 335

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat työsuhde-etuuksista johtuvia jaksotuksia. Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenuun arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

Pitkäaikainen koroton velka 77 000 euroa on vuokravakuuksia.

31. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen-konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likviditeettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likviditeetti.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski

Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna nimelisarvoltaan 10,8 Me koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon.

Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyysanalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasolla -0,5 Me (-0,5 Me vuonna 2021) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,5 Me (0,5 Me vuonna 2021). Simulaatio tehdään puolivuositain.

Markkinakorot ovat nousseet voimakkaasti ja konserni lainasalkku on pääosin sidottu 12 kk Euribor koron kehitykseen. Marraskuussa 2022 konsernin pankkilainojen korko nousi jo merkittävästi. Tämän seurauksena huomioiden tehdyn koronvaihtosopimuksen konsernin lainasalkun korkotasoa on vuonna 2023 yli 2 % korkeampi kuin vuonna 2022.

Konsernin lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen sekä käyttökate per nettovelka tunnuslukuun. Tilinpäätöshetken ennusteen mukaan on epätodennäköistä, että kovenanttien tunnusluvut heikkenisivät niin paljon, että konsernin korkotasoa nousisi kovenanttien perusteella tai että lainoja jouduttaisiin uudelleen järjestelmään.

Markkinariski – hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin tai osakepohjaisiin rahoitusinstrumentteihin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa suoraan vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2022 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n ja Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeissa. Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Tilinpäätöksessä on käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu - 5,5 Me käyvän arvon laskua. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 2,3 Me (vuonna 2021 2,8 Me) vaikutuksen omaan pääomaan. Muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaisopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakkassäämisissä ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikauden aikana kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 24.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2022 oli 2,0 miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

2022	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	54 000	58 294	7 991	6 885	43 418	
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	122	127	41	40	45	
Vuokrasopimusvelat	5 918	5 821	2 909	1 583	1 329	
Ostovelat ja muut velat	13 798	13 798	13 798			

2021	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	60 316	64 145	6 840	7 019	50 285	
Pankkilainat, kiinteä korkoiset	200	206	70	69	68	
Vuokrasopimusvelat	7 869	7 993	3 444	2 213	2 223	113
Ostovelat ja muut velat	11 728	11 728	11 728			

Johdannaisinstrumentit

Koronvaihtosopimus	82	201	62	47	92	
--------------------	----	-----	----	----	----	--

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestäväällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50 % tilikauden tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuusasteen perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2022 lopussa 33,3 milj. euroa (31.12.2021 47,2 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 45,8 % (31.12.2021 46,1 %).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:	2022	2021
Korolliset velat	60 040	68 466
Korolliset saamiset	171	198
Rahavarat	24 753	21 056
Nettovelat	35 117	47 211
Oma pääoma yhteensä	82 825	90 471
Omavaraisuusaste	45,8 %	46,1 %

(1 000 eur)

32. Muut vuokrasopimukset

	2022	2021
Konserni vuokralleantajana Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokratuotot:		
Yhden vuoden kuluessa	624	508
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 281	2 261
Yli viiden vuoden kuluttua	48	250
Yhteensä	2 952	3 018

Konserni on vuokrannut toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot, jotka eivät ole omassa käytössä. Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa lyhyen (3-6 kk) irtisanomisajan puitteissa.

33. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yrityskiinnityksiä

Rahalaitos- ja eläkelainat	54 122	60 515
Luottolimiitti	2 000	2 000
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	5 954	5 954
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut		19

Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

34. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johtoryhmä, Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja osakkuusyritykset.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernin emo- ja tytäryhtymäsuhteet ovat seuraavat:

Emoyritys:	Kotimaa	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Keskisuomalainen Oyj	Suomi		
Tytäryhtymät:			
Esa Digital Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Etelä-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Helsingin Jakelu-Expert Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Hämeen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Ilves Jakelu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
IROResearch Oy tutkimustoimisto	Suomi	100,0 %	100,0 %
Jakelujuniorit Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Jakelusepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kaakon Viestintä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kamua Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Keski-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100,0 %	100,0 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Mediasepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Neonmedia Oy	Suomi	80,0 %	80,0 %
Omnipress Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
P-S Suorajakelu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Savon Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Itä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Länsi-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Savo-Kainuu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Sisä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Varsinais-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Lehtiyhtymä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Suoramainonta Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suora Lähetys Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Tietoykkönen Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Vaba Meedia Oü	Viro	100,0 %	100,0 %
Väli-Suomen Media Oy	Suomi	75,0 %	75,0 %

(1 000 eur)

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:	2022	2021
Myynnit		
Osakkuusyrietykset	10 323	8 128
Muu lähipiiri	3	2
Ostot		
Osakkuusyrietykset	1 874	2 618
Muu lähipiiri		

Suora Lähetys Oy oli osakkuusyhtiö 31.10.2021 saakka, sen jälkeen yhtiöstä tuli tytäryhtiö. Jakeluyhtiö Suomi Oy, PISA Jakelu Oy ja PKS Jakelu Oy olivat osakkuusyhtiötä 1.10.2021–7.12.2022 välisen ajan, jonka jälkeen Keski-suomalainen-konserni myi kaikki yhtiöiden osakkeet. Osakkuusyrietyksistä Arena Partners Oy on vuokrannut tilat emoyhtiöltä Jyväskylässä.

	2022	2021
Johdon työsuhde-etuudet		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 448	2 374
Lakisääteinen Tyel-maksu	400	365
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä	149	142
Johdon kompensatiot yhteensä	2 996	2 881
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen (ei sisällä henkilösivukuluja)		
Toimitusjohtaja	790	780
Keski-suomalainen Oyj:n hallitus:		
Vesa-Pekka Kangaskorpi		
Leena Hautsalo	49	48
Pekka Haltia	27	26
Kalle Kautto	27	27
Jaakko Kurikka	28	29
Mikko Paananen	27	27
Riitta Vesterinen-Virtanen	27	27
Yhteensä	186	182

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika on 6 kk. Mikäli Keski-suomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kk peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisanpalkan lisäksi. Itse irtisanoutuessa tätä lisäkorvausta ei makseta.

Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 33 tuhatta euroa vuonna 2022. Toimitusjohtajalle maksettavan palkan Tyel-eläkemaksut olivat 140 tuhatta euroa. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi olennais-
ta merkitystä konsernin liiketoimintaan tai tuloksen kehittymi-
seen.

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet
eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden
äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja
A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakevaihdot

Vuonna 2022 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi
A-osakkeiksi 31.688 kpl. Kumulatiivisesti muuntojen määrä on
495.928 kpl. Muuntojen jälkeen 31.12.2022 K-osakkeita oli yhtiö-
koonsa 4.619.845 kpl ja A-osakkeita 5.422.623 kpl.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset

Yhtiökokous päätti 28.4.2022 valtuuttaa hallituksen päättä-
mään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hank-
kia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sar-
jan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä

enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja enintään 20,4 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 10 euroa ja enintään 18 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 31.5.2023 saakka.

Edellisenä vuonna on ollut vastaava yhtiökokouksen myöntämä valtuutus.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain

	% osakkeista
Yksityiset yritykset	3,41
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1,21
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,27
Kotitaloudet	94,12
Ulkomaat	0,86
Yhteensä	99,86
Odotusluettelolla	0,01
Hallintarekisteröity	0,14
Kaikki yhteensä	100,00

Hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osakkeenomistus 31.12.2022

	Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
K-osakkeet	384 984	8,33	8,33
A-osakkeet	273 047	5,04	5,04
Yhteensä	658 031	6,55	8,15

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä kpl	Osuus äänimäärästä %
1-100	1661	40,53	71 031	0,71	100 975	0,10
101-1 000	1635	39,90	634 510	6,32	1 975 815	2,02
1 001-10 000	612	14,93	1 924 668	19,17	16 521 551	16,89
10 001-100 000	176	4,30	4 824 843	48,04	53 060 466	54,24
100 001-999 999	14	0,34	2 586 936	25,76	26 151 116	26,73
Yhteensä	4098	100,00	10 041 988	99,99	97 809 923	99,99
Odotusluettelolla yhteensä	1		480	0,01	9 600	0,01
Liikkeeseen laskettu määrä			10 042 468	100,00	97 819 523	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden lukumäärän mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kangaskorpi Vesa-Pekka	231 654	203 505	4,33	4,94
Kangaskorpi Soili	183 160	154 106	3,36	3,90
Ristola Arimo		255 027	2,54	0,26
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	1,86	2,03
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,77	1,94
Punamusta Media Oyj		160 800	1,60	0,16
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,57	1,79
Pekkala Tuula	84 958	68 288	1,53	1,81
Kautto Anna-Liisa	114 076	20 622	1,34	2,35
Kinnunen Immo	76 796	53 500	1,30	1,62
Yhteensä	959 986	1 167 943	21,19	20,82

Suurimmat osakkeenomistajat ääniosuuden mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista äänistä	% kaikista osakkeista
Kangaskorpi Vesa-Pekka	231 654	203 505	4,94	4,33
Kangaskorpi Soili	183 160	154 106	3,90	3,36
Kautto Anna-Liisa	114 076	20 622	2,35	1,34
Jalkanen Eira	108 810	9 629	2,23	1,18
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	2,03	1,86
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,94	1,77
Pekkala Tuula	84 958	68 288	1,81	1,53
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,79	1,57
Kinnunen Immo	76 796	53 500	1,62	1,30
Hautsalo Eero	61 396	60 396	1,32	1,21
Yhteensä	1 130 192	822 141	23,95	19,44
K-osakkeita yhteensä	4 619 845			
A-osakkeita yhteensä		5 422 623		
Osakkeet yhteensä		10 042 468		

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	221,0	211,6	206,8	231,1	166,1
Liikevoitto, Me	10,0	9,6	4,9	14,1	7,3
• % liikevaihdosta	4,5	4,5	2,4	6,1	4,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	3,7	12,8	9,1	15,9	12,7
• % liikevaihdosta	1,7	6,1	4,4	6,9	7,6
Käyttökate, Me	30,7	26,2	22,1	28,1	20,0
• % liikevaihdosta	13,9	12,4	10,7	12,2	12,0
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	17,1	26,6	23,2	29,9	20,9
• % liikevaihdosta	7,7	12,6	11,2	12,9	12,6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	11,8	10,4	22,0	16,4	7,8
• % liikevaihdosta	5,3	4,9	10,7	7,1	4,7
Tilikauden voitto	7,4	6,7	20,1	13,3	5,4
• % liikevaihdosta	3,3	3,2	9,7	5,8	3,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	7,3	23,6	16,9	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	8,4	7,2	14,9	12,5	6,4
Omavaraisuusaste, %	45,8	46,1	46,9	39,4	49,6
Bruttoinvestoinnit, Me	5,4	17,3	7,3	11,8	7,9
• % liikevaihdosta	2,5	8,2	3,6	7,1	4,7
Taseen loppusumma, Me	195,8	214,0	211,6	216,8	170,9
Henkilöstö keskimäärin *)	1560	1657	1640	1775	1330
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	0,74	0,69	2,03	1,23	0,51
Oma pääoma/osake, eur	8,26	9,01	9,19	7,26	7,38
Osakekohtainen osinko, eur	**) 1,00	1,00	1,00	0,75	0,63
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	134,5	145,8	49,4	60,9	122,7
Efekttiivinen osinkotuotto, %	8,3	6,1	9,2	6,6	7,2
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	16,2	23,8	5,4	9,2	17,1
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	11,10	11,20	9,50	8,72	8,74
• ylin, eur	16,85	18,00	13,30	13,10	14,30
• keskipurssi, eur	13,65	15,01	10,62	10,06	10,59
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	65,3	88,1	58,6	65,5	50,4
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	121,0	164,2	109,8	121,0	94,0
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
osakkeiden lukumäärä	337 994	722 282	627 085	886 805	416 637
• % A-sarjan osakkeista	6,2	13,4	11,7	15,3	7,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella					
1000 kpl	10.042	10.042	10.073	10.707	10.711

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3 412

**) hallituksen ehdotus yhtiökoukselle osingon määrästä.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$\frac{(\text{Tilikauden tulos}) \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{rahoituskulut}) \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste-%	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot (=tilausvastuu)}}$
Tulos/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko/tulos, %	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto-%	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä x tilikauden päätöskurssi
Käyttökate	Liikevoitto + suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate %	$\frac{\text{Liikevoitto} + \text{suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 eur)

	2022	2021
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
LIIVEVAIHTO	23 942	19 917
Liiketoiminnan muut tuotot	584	613
Ulkopuoliset palvelut	-92	-47
Henkilöstökulut	-12 574	-11 434
Poistot ja arvonalentumiset	-1 812	-1 372
Liiketoiminnan muut kulut	-12 974	-10 905
LIIKEVOITTO / -TAPPIO	-2 925	-3 228
Rahoitustuotot	16 068	27 578
Rahoituskulut	-10 598	-11 170
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	2 545	13 180
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	351	
Saadut konserniavustukset	2 910	3 345
Tuloverot	-182	2
TILIKAUDEN VOITTO	5 624	16 528

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 eur)

	2022	2021
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	2 426	1 980
Aineelliset hyödykkeet	14 264	7 685
Osuudet saman konsernin yrityksissä	117 149	131 073
Konsernisaamiset	3 191	
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	628	734
Muut sijoitukset	23 158	25 820
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	160 817	167 292
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	2 697	6 316
Lyhytaikaiset saamiset	17 041	10 883
Muut rahoitusvarat	66	66
Rahat ja pankkisaamiset	10 155	8 042
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	29 960	25 307
Vastaavaa yhteensä	190 777	192 598
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	269	269
Edellisten tilikausien voitto	73 355	66 870
Tilikauden voitto	5 624	16 528
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	81 505	85 924
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	667	
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	52 765	54 044
Lyhytaikainen vieras pääoma	55 839	52 630
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	108 604	106 674
Vastattavaa yhteensä	190 777	192 598

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 eur)

	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Myyntistä saadut maksut	24 152	20 407
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	458	587
Maksut liiketoiminnan kuluista	-25 556	-21 910
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-946	-916
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-655	-772
Saadut korot liiketoiminnasta	98	94
Saadut osingot liiketoiminnasta	10 608	13 970
Maksetut välittömät verot	-2	-2
Liiketoiminnan rahavirta (A)	9 104	12 375
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 413	-1 324
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	20	77
Investoinnit muihin sijoituksiin	-23	-4 613
Luovutustulot muista sijoituksista	10	
Myönnetyt lainat	26	581
Lainasaamisten takaisinmaksut	-1 581	-1 795
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0	-15 410
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys	-4 000	
Saadut osingot investoinneista	5 592	13 351
Investointien rahavirta (B)	-1 370	-9 132
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot konserniyhtiöiltä	7 098	4 567
Pitkäaikaisten lainojen nostot		60 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 316	-60 281
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-10 043	-10 040
Saadut konserniavustukset	3 345	2 460
Rahoituksen rahavirta (C)	-5 916	-3 293
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	1 818	-50
Rahavarat tilikauden alussa *)	8 108	8 158
Rahavarat tilikauden lopussa *)	10 221	8 108
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	-295	

*) Rahavarat sisältää sekä rahat ja pankkisaamiset että muut rahoitusvarat.

*) Rahavarioihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2021) sulkutilillä olevia varoja.

1. Laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS).

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintamenoon ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:

- ATK-ohjelmat 5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5–10 vuotta
- Liikearvot 5–10 vuotta
- Rakennukset 30 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusparannukset 10 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 4–5 vuotta

Pysyviin vastaaviin kuuluvat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Velat arvostetaan nimellisarvoon.

Yhtiöllä on koronvaihtosopimus, joka arvostetaan käypään arvoon. Koronvaihtosopimuksen käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Koronvaihtosopimus on euromääräinen ja sen voimassaoloaika on 30.11.2026 asti.

Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21 on sulautunut Keskisuomalainen Oyj:öön 1.1.2022.

(1 000 eur)

	2022	2021
2. Liikevaihto toimialoittain	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Hallintopalvelut	18 763	16 689
Vuokratuotot	4 352	2 718
Muu myynti	828	510
Yhteensä	23 942	19 917
3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Julkaisuoikeus	408	408
Liiketoiminnan muut tuotot	50	179
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9	26
Fuusiovoitto	117	0
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	584	613
4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella		
Henkilöstöä	161	150
5. Henkilöstökulut	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	10 510	9 410
Eläkekulut	1 714	1 677
Muut henkilösivukulut	349	347
Yhteensä	12 574	11 434

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63–65 vuotta.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2022	2021
6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	790	730
Hallituksen jäsenet	186	182
Yhteensä	976	912
7. Poistot ja arvonalentumiset	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	7	26
Liikearvot	22	30
Muut pitkävaikutteiset menot	327	321
Rakennukset ja rakennelmat	1 366	883
Koneet ja kalusto	91	112
Muut poistot	0	
Yhteensä	1 812	1 372
8. Tilintarkastajien palkkiot	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilintarkastus	54	44
Muut palvelut	21	
Yhteensä	75	44
9. Rahoitustuotot ja -kulut	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Rahoitustuotot		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	9 108	13 720
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä	3 744	12 362
Tuotot osuuksista yhteensä	12 852	26 082
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 848	989
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	1 848	989
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	350	96
Muut korko- ja rahoitustuotot omistusyhteisyhteisöiltä	4	11
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	36	1
Realisoitumattomat voitot koronvaihtosopimuksista	978	52
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon arvostuksesta		346
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 368	507
Rahoitustuotot yhteensä	16 068	27 578

(1 000 eur)

	2022	2021
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Rahoituskulut		
Muut korkokulut saman konsernin yrityksiltä	-89	
Arvon alentumiset saamisista ja osakkeista saman konsernin yrityksiltä	-5 900	-10 413
Myyntitappiot osakkeista	-240	
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostuksesta	-3 588	
Osakkuusyrittäysaamisten arvonalentumiset	-98	
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-682	-756
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-10 598	-11 170
Rahoituskulut yhteensä	-10 598	-11 170
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 470	16 408

10. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2022	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 218	247	2 630	690	4 785
Lisäykset	549		336	460	1 346
Siirrot erien välillä			211	-211	0
Hankintameno 31.12.	1 767	247	3 178	939	6 131
Kertyneet poistot 1.1.	-1 097	-202	-1 507		-2 805
Tilikauden poisto	-7	-22	-327		-356
Lisäysten kertyneet poistot	-543				-543
Kertyneet poistot 31.12.	-1 647	-224	-1 833		-3 704
Kirjanpitoarvo 31.12.	120	23	1 345	939	2 426

Aineettomat hyödykkeet 2021	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 218	247	2 433	180	4 077
Lisäykset			131	598	729
Siirrot erien välillä			67	-88	-21
Hankintameno 31.12.	1 218	247	2 630	690	4 785
Kertyneet poistot 1.1.	-1 070	-172	-1 186		-2 428
Tilikauden poisto	-26	-30	-321		-377
Kertyneet poistot 31.12.	-1 097	-202	-1 507		-2 805
Kirjanpitoarvo 31.12.	121	45	1 124	690	1 980

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2022	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 375	36 210	2 242	399	381	41 608
Lisäykset	581	20 419	411		262	21 674
Siirrot erien välillä					-381	-381
Vähennykset			-46			-46
Hankintameno 31.12.	2 957	56 629	2 608	399	262	62 855
Kertyneet poistot 1.1.		-31 968	-1 954			-33 923
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-12 917	-294			-13 211
Tilikauden poisto		-1 367	-89			-1 457
Kertyneet poistot 31.12.		-46 253	-2 338			-48 591
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 957	10 376	270	399	262	14 264

Aineelliset hyödykkeet 2021	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 375	36 175	2 225	399	0	41 174
Lisäykset		35	200		381	616
Vähennykset			-182			-182
Hankintameno 31.12.	2 375	36 210	2 242	399	381	41 608
Kertyneet poistot 1.1.		-31 086	-1 974			-33 059
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			131			131
Tilikauden poisto		-883	-112			-995
Kertyneet poistot 31.12.		-31 968	-1 954			-33 923
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 375	4 241	288	399	381	7 685

12. Sijoitukset

Sijoitukset 2022	Samankonsernin yrityksissä	Konserni-saamiset	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	131 073		734	25 820	157 627
Lisäykset	2 220	3 191	1 713	1 116	8 240
Vähennykset	-10 243		-1 819	-400	-12 463
Uudelleen arvostus	-5 900			-3 378	-9 278
Hankintameno 31.12.	117 149	3 191	628	23 158	144 127
Kirjanpitoarvo 31.12.	117 149	3 191	628	23 158	144 127

Pääomalainasaamisten esitystapa on muutettu tilikaudella 2022 pitkäaikaisista saamisista sijoituksiin.

Sijoitukset 2021	Samankonsernin yrityksissä	Konserni-saamiset	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	125 298		734	20 862	146 895
Lisäykset	16 181			4 663	20 844
Vähennykset	-250			-50	-300
Uudelleen arvostus	-10 157			346	-9 812
Hankintameno 31.12.	131 073		734	25 820	157 627
Kirjanpitoarvo 31.12.	131 073	0	734	25 820	157 627

(1 000 eur)

13. Konserniosakkeet

	2022	2021
Etelä-Suomen Media Oy, Tuusula	100,0	100,0
Hämeen Media Oy, Lahti	100,0	
IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Helsinki	100,0	100,0
Jakelusepät Oy, Kuopio	100,0	100,0
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli	100,0	100,0
Kamua Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Keski-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Kouvola	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Kuopio	100,0	100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Mediasepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Neonmedia Oy, Porvoo	80,0	80,0
Savon Media Oy, Kuopio	100,0	100,0
Suomen Lehtiyhtymä Oy, Tuusula	100,0	100,0
Suomen Suoramainonta Oy, Helsinki	100,0	100,0
Tietoykkönen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Vaba Meedia Oü, Tallinna	100,0	100,0

14. Osakkuusyrietykset

Arena Partners Oy, Kuopio	41,21	41,21
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	26,25	26,25
Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	50,00	50,00

15. Pörssiosakkeet

Kirjanpitoarvo	17 095	20 337
Markkina-arvo	18 577	22 947

16. Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	2 500	6 075
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	2 500	6 075
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä		
Lainasaamiset	171	198
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä yhteensä	171	198
Saamiset muilta		
Muut saamiset	6	23
Lainasaamiset	20	20
Siirtosaamiset	1	1
Saamiset muilta yhteensä	26	43
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2 697	6 316

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2022	2021
17. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	533	615
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	107	142
Lainasaamiset	2 910	3 345
Konsernitilisaamiset	6 611	5 430
Siirtosaamiset	489	125
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	10 117	9 043
Saamiset omistusyhteisyriyksiltä		
Myyntisaamiset		2
Saamiset omistusyhteisyriyksiltä yhteensä		2
Muut saamiset	4 039	5
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	896	
Siirtosaamiset	1 455	1 217
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	17 041	10 883
Muiden saamisten olennaiset erät		
Määräaikaistalletus OP	4 000	
Muut	39	5
	4 039	5
18. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Verosaamiset	15	
Korkosaamiset	12	10
Työterveysmenojen korvausjaksotus	45	35
Muut	1 383	1 172
Yhteensä	1 455	1 217

19. Rahavarat

Rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2021) sulkuutilillä olevia varoja.

20. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2022	Osake- pääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	83 398	85 924
Osingonjako			-10 043	-10 043
Tilikauden voitto			5 624	5 624
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2022	2 257	269	78 979	81 505
Oman pääoman muutos 2021	Osake- pääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	76 910	79 436
Osingonjako			-10 043	-10 043
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen yhtiölle			3	3
Tilikauden voitto			16 528	16 528
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2021	2 257	269	83 398	85 924

(1 000 eur)

21. Voitonjakokelpoiset varat

	2022	2021
	31.12.2022	31.12.2021
Edellisten tilikausien voitto	73 355	66 870
Tilikauden voitto/tappio	5 624	16 528
Voitonjakokelpoiset varat	78 979	83 398

22. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat

Lainat rahoituslaitoksilta	48 000	54 000
Pitkäaikaiset lainat saman konsernin yrityksille	4 500	
Muut velat	265	44
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	52 765	54 044

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2022	2021
23. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 000	6 000
Ostovelat	1 349	1 042
Siirtovelat	2 953	2 534
Muut velat	632	524
Korkojohdannaiset, ei suojausta		82
Yhteensä	10 935	10 182
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	569	711
Konsernitilivelka	44 334	41 736
Yhteensä	44 903	42 447
Velat omistusyhteisyriksille:		
Ostovelat	2	0
Yhteensä	2	0
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	55 839	52 630
24. Siirtovelkojen olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 674	2 325
Jaksotetut korkokulut	173	40
Muut siirtovelat	106	170
Yhteensä	2 953	2 534
25. Pantit, vastuut, takaukset		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritysikiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	54 000	60 000
Kiinteistökiinnitykset	5 912	
Yritysikiinnitykset	30 068	30 068
Konsernitilin luottolimitin takausvastuu	2 000	2 000
Yrityskortit	14	12
Muut takaukset samaan konserniin kuuluvan yhtiön puolesta	182	304
Muut annetut vakuudet	42	42
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut	217	378
<p>Konsernitiliosopimuksen perusteella syntyneet tytäryhtiösaamiset (6 611 tuhatta euroa) on pantattu yleisvakuudeksi Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.</p>		
26. Leasingvastuut		
Seuraavan vuoden maksut	723	692
Sitä seuraavien vuosien maksut	1 025	1 105
Jäännösarvovastuut yhteensä	95	59
27. Lähipiiritapahtumat		
<p>Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta. Konserniliitetiedossa 34 on eritelty lähipiiritapahtumat.</p>		

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Jyväskylässä 21. päivänä
helmikuuta 2023

Hallitus

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Pekka Haltia
Vesa-Pekka Kangaskorpi
Kalle Kautto
Mikko Paananen
Riitta Vesterinen-Virtanen

Toimitusjohtaja

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta
on tänään annettu kertomus.

Jyväskylässä 21. päivänä
helmikuuta 2023

Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus 0174445-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7 ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnit-

telemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arvioimme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisuuteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Liikearvon arvostus</p> <p><i>Viittaamme liitetietoon 14 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, liitetietoon 15 Arvon alentumiset sekä liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Arvon alentumistestaus)</i></p> <p>Tilinpäätöspäivänä liikearvon tasearvo oli 66,7 miljoonaa euroa vastaten 34,1 % varoista ja 80,5 % omasta pääomasta (2021: 79,3 miljoonaa euroa, 37,0 % kokonaisvaroista ja 87,6 % omasta pääomasta). Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka on liikearvon arvostus, joka perustuu johdon arvioihin konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Keskisuomalaisen johto joutuu käyttämään arvioita ja oletuksia määrittäessään muun muassa EBITDA-ennustetta, diskonttauskorkoa ja pitkän ajan kasvukerrointa.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme olennaisen riskin huomioimiseksi sisälsivät muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Arvioimme johdon käyttämää testausmenetelmää sekä käyttöarvolaskelmissa käytettyjen oletusten asianmukaisuutta.• Tarkastimme käyttöarvolaskelmien matemaattisen oikeellisuuden.• Vertasimme käyttöarvolaskelmissa käytettyjä rahavirtaennusteita hallituksen hyväksymiin budjetteihin ja ennusteisiin.• Arvioimme johdon aikaisempina vuosina käyttämien oletusten historiallista tarkkuutta.• Lisäksi arvioimme tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen riittävyttä sekä arvon alentumistestauksen herkkyyksanalyysin asianmukaisuutta.
<p>Myyntituottojen tuloutus</p> <p><i>Viittaamme liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Myyntituottojen tulouttaminen), liitetietoon 2 Segmentti-informaatio, liitetietoon 5 Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä</i></p> <p>Konsernin myyntituotot muodostuvat tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Myyntituottojen määrä konsernitilinpäätöksessä oli 221,0 miljoonaa euroa (2021: 211,6 miljoonaa euroa). Tuotemyynnit tuloutetaan, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle. Palvelumyynnit tuloutetaan, kun palvelu on luovutettu asiakkaalle. Tuottojen kirjaaminen on määritetty riskiksi tuottojen oikea-aikaisen ja oikeamääräisen tuloutuksen osalta.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen ja oikeamääräiseen tuloutukseen liittyvästä riskistä.</p>	<p>Myyntituottojen tulouttamiseen liittyvän olennaisen riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Arvioimme yhtiön tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloutusstandardeihin nähden.• Suoritimme myynnin tuloutukseen liittyen analyttisiä ja transaktiotasoisia tarkastustoimenpiteitä.• Arvioimme konsernin myyntituottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös selaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että

pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuudesta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päättämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2006 alkaen yhtäjaksoisesti 17 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennai-

sesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Jyväskylässä 21.2.2023

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n tarkoittama erillinen selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2022 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 21.2.2023.

Johdanto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 19.9.2019 antamaa ja 1.1.2020 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilta www.cgfnland.fi.

Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja amatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat

- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen
- hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti
- yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys
- eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- yhtiön strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin
- päättävältä vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa
- yhtiössä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot

Hallinnointikoodin suositukset, joista yhtiö poikkeaa

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan

Selvitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy Keskisuomalainen Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Hallituksen jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täytännyt 65 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu

Selvitys: Hallituksen jäsen ehdokkaita ei Keskisuomalainen Oyj:n pitkäaikaisen vakiintuneen käytännön mukaisesti ilmoiteta yhtiökokouksutsussa. Hallitus käy valmistellessaan yhtiökokousta keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää yhtiökokoukselle esityksen teon jäsen ehdokkaita.

Vuonna 2022 Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous järjestettiin poikkeuksellisin kokousmenettelyin 8.5.2021 voimaan tulleen väliaikaisen lain (375/2021) nojalla. Vuoden 2022 yhtiökokouksutsussa ilmoitettiin hallituksen jäsen ehdokkaat, joita esittivät osakkeenomistajat, jotka edustivat yli 35 % kaikista yhtiön äänistä ja yli 30 % kaikista yhtiön osakkeista.

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Keskisuomalainen-konserni

Keskisuomalainen-konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtiö ja sen kotipaikka on Jyväskylä. Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen ja jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen-konserni toimii Keski-Suomessa, Uudella maalla, Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Karjalassa, Kainuussa ja Pohjois-Suomessa sekä Tallinnassa, Virossa.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluivat 31.12.2022 emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt Keski-Suomen Media Oy, Savon Media Oy, Etelä-Suomen Media Oy, Kaakon Viestintä Oy, Esa Digital Oy, Väli-Suomen Media Oy, Lehtisepät Oy, Jakelusepät Oy, Mediasepät Oy, Kamua Oy, Tietoykkönen Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Neonmedia Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 ja Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, alakonserni Suomen Lehtiyhtymä Oy ja sen tytäryhtiö Ominpress Oy, alakonserni Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiö Helsingin Jakelu-Expert Oy, P-S Suorajakelu Oy, SSM Länsi-Suomi Oy, SSM Itä-Suomi Oy, SSM Varsinais-Suomi Oy, SSM Sisä-Suomi Oy, SSM Savo-Kainuu Oy, Suora Lähetys Oy ja Jakelujuniorit Oy sekä alakonserni Hämeen Media Oy ja sen tytäryhtiö Ilves Jakelu Oy. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj omistaa täysin Virossa toimivan Vaba Meedia OÜ:n.

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %) sekä Jyväskylän Messut Oy (26,32 %) ja Suomen Lehtiyhtymä Oy:n osakkuusyhtiöt ovat Myyntimestarit Oy (31,63 %) ja Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 47,06 %. Suomen Suoramainon-

ta Oyj:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Keskisuomalainen Oyj hallitus

Nykyisessä 28.4.2022 yhtiökokouksen valitsemassa hallituksessa on seitsemän jäsentä.

Nimi

Leena Hautsalo, puheenjohtaja

Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja

Pekka Haltia

Mikko Paananen

Kalle Kautto

Riitta Vesterinen-Virtanen

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteerinä toimii Ida Lindroos.

Hallituksen jäsenet ja heidän omistuksensa esitellään vuosiker-
tomuksessa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Kuvaus hallituksen toiminnasta

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukai-
sesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään
viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomi-
stajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen vali-
taan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys.

Hallituksen jäsenet pyritään valitsemaan siten, että he edusta-
vat monipuolista asiantuntemusta ja omistajien näkökulmaa se-
kä molempia sukupuolia. Hallituksessa oli 31.12.2022 viisi miestä
ja kaksi naista. Tulevissa hallituksen jäsenten valinnoissa pyritään
huolehtimaan hallituksen monimuotoisuudesta.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määrä-
yksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja
arvopaperimarkkinalakia. Samoin noudatetaan Suomessa pörssi-
yhtiöille annettuja ohjeita ja säännöksiä soveltuvin osin.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen. Hallitus

- hyväksyy yhtiön strategian ja varmistaa sen toteuttamista
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitel-
man ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää
suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja
omaisuuden myynnistä
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisaat-
iorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan
- nimittää ja erottaa tehtävistään maakuntalehtien Etelä-Suo-
men Sanomat, Keskisuomalainen ja Savon Sanomat päätoi-
mittajat toimitusjohtajan esityksestä
- nimittää palkitsemisvaliokunnan, joka päättää yhtiössä käy-
tössä olevista palkitsemisperiaatteista
- käsittelee ja hyväksyy puolivuosisikatsauksen, toimintakerto-
muksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja rapor-
toinnin
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toi-

mitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esitysli-
stalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa
asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjoh-
tajalle.

- suorittaa vuosittain toiminnastaan itsearvioinnin

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten
riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämänhetkisen ar-
vioinnin perusteella ovat kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi
toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi yhtiöstä ja listayhtiöi-
den hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitettua merkittävästä
osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorpi
on Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jä-
senet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava
vuodeksi kerrallaan

Hallituksen jäsenehdokkaita ei ilmoiteta yhtiökokouksutsussa.
Vuonna 2022 Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous järjestettiin
poikkeuksellisin kokousmenettelyin 8.5.2021 voimaan tulleen
väliaikaisen lain (375/2021) nojalla. Vuoden 2022 yhtiökokou-
skutsussa ilmoitettiin hallituksen jäsenehdokkaat, joita esitti-
vät osakkeenomistajat, jotka edustivat yli 35 % kaikista yhtiön
äänistä ja yli 30 % kaikista yhtiön osakkeista.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan
ehdotuksen valmistelu

Poikkeamat suosituksista 6 ja 7 on selvitetty johdanto-osassa.

Vuonna 2022 hallitus kokoontui 12 kertaa, hallituksen jäsenten
osallistumisprosentti kokouksiin oli 98,8 %.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin eriteltynä 2022:

Nimi	Läsnä
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	12/12
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	11/12
Pekka Haltia	12/12
Mikko Paananen	12/12
Kalle Kautto	12/12
Riitta Vesterinen-Virtanen	12/12
Vesa-Pekka Kangaskorpi	12/12

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta,
joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusva-
liokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista ra-
portointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä
ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella toimielinten
palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti. Lisäksi palkitsemis-
valiokunta päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemi-
sesta. Palkitsemisvaliokunta määrittelee konsernin tulospalkkio-
järjestelmän perusteet vuosittain.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja

sekä hallituksen varapuheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä. Valiokunta kokoontui vuonna 2022 kaksi kertaa.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenten ja osallistuminen kokouksiin jäsenittäin eriteltyinä 2022:

Nimi	Läsnä	Läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	2/2	100
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	2/2	100

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Toimitusjohtaja

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko Keski-suomalainen-konsernin toiminnasta Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntijatehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (s. 1963).

Toimitusjohtaja ja hänen omistuksensa esittelee vuosikertomuksessa ja yhtiön verkkosivuilla www.keski-suomalainen.com.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat

- tukea ja avustaa toimitusjohtajaa tehtävässään
- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakastytytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit ja koulutus suunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- johtaa vastuullisuutta osana konsernin liiketoimintaa
- sisäinen viestintä
- konsernihallituksen asioiden valmistelu

Johtoryhmän jäsenet

Konsernin johtoryhmä 1.1.-31.12.2022

- Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
- Liiketoimintajohtaja Erkki Summanen
- Kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen
- Talousjohtaja Heikki Linnavirta
- Journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola

- Digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi
- Henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen

Konsernin johtoryhmän sihteerinä toimi Ida Lindroos. Vuonna 2022 konsernin johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esittelee yhtiön verkkosivuilla www.keski-suomalainen.com.

Tytäryhtiöiden ja tulosyksiköiden johto ja hallinnointi

Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosyksiköissä.

Tytäryhtiöiden hallitusten nimityksistä esityksen kunkin yhtiön yhtiökokoukselle tekee Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Palkitseminen

Keski-suomalainen Oyj:llä on palkitsemispolitiikka, jossa määritellään periaatteet ja päätöksentekoprosessit yhtiön toimielinten eli hallituksen ja mahdollisen hallintoneuvoston sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen palkitsemiselle. Palkitsemispolitiikka on hyväksytty Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 29.5.2020.

Palkitsemisvaliokunta valmistelee vuosittain palkitsemisraportin, joka sisältää tiedot yhtiön toimielinten palkitsemisesta. Palkitsemisraportti julkaistaan samaan aikaan tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmäselvityksen kanssa. Palkitsemisraportti käydään läpi Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa.

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet palkitsemisvaliokunta määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Keski-suomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa, että konsernin toiminta on tulokellista, tehokasta ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen raportointi luotettavaa. Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esimiesten suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta. Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Keski-suomalainen-konsernissa ei ole erikseen nimettyä sisäistä

tarkastajaa. Sisäisen tarkastuksen toiminto on järjestetty siten, että Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtajan johdolla sisäiset tarkastukset ja muu valvonta tehdään konsernin hallinnon toimesta tai ulkoisten asiantuntijoiden avustuksella.

Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko konsernin organisaation Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja muu johto vastavat osaltaan liiketoimintayksiköissä sisäisen valvonnan toimeenpanosta.

Sisäinen valvonta perustuu hallituksen vahvistamien konsernin toiminta-, hankinta- ja muiden ohjeiden noudattamisen seurantaan. Riittävän tarkkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakoiden estämään riskit ja mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös konsernin voimavarojen tehokkaiseen hyödyntämiseen.

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus seuraa talousraportointia säännöllisesti kuukausittain kokouksissaan. Lisäksi kaikki ulkoiset julkistettavat talousraportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Taloudelliseen valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajien kanssa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keski-suomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keski-suomalaisen Oyj:n hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Myös konsernin tilintarkastus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkastustyötä. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin sisäistä valvontaa. Keski-suomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia sekä raportointia osana tuloksellista liiketoimintaa. Keski-suomalainen Oyj pyrkii toiminnassaan hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet sekä karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakoimista on konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut konsernin toiminta- ja hankintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskienhallinnan välineitä.

Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaprosessin, toimintasuunnitelmat sekä niiden seurannan ja riskikartoitukset.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Keski-suomalainen Oyj:n hallitus vastaa konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa asetettuja tavoitteita välttämällä ei-toivottujen operatiivisten ja taloudellisten riskien toteutumista. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoimaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintalähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa Keski-suomalainen Oyj:n hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoituksen ja raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitason tasolle. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoituksen ja pääomahuoltoon liittyviä asioita.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää mm. toteutuneet tulosraportit ja muut tunnusluvut. Talousennuste-prosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin. Riskienhallinnassa hyödynnetään myös eri markkinatoimijoilta saatavaa tietoa historiallisen tiedon analysoinnin lisäksi. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen kokoukseen, missä käsitellään tilinpäätöstä tai puolivuosisikatsausta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain Keski-suomalainen Oyj:n hallituksessa ja konsernin johtoryhmässä. Lisäksi Keski-suomalainen Oyj:n hallitus käsittelee riskit säännöllisesti puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. mediatuotantoon, painolaitoksiin ja painamiseen liittyvät riskit, henkilöstöriskit sekä tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatu- ja järjestelmillä sekä selkeällä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernissa tehdään säännöllistä toimintaprosessien kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa.

Omaisuusvahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutusin. Vakuutusurvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilöris- kien toteutumista konsernissa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

Merkitävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen tarkastuksen ja valvonnan suunnitelmissa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakoiminen mahdollisiin ongelmiin.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Helsingin Pörssin, Nasdaq Helsinki Oy:n voimassa olevaa sisäpiiriohjetta.

Keskisuomalainen Oyj:ssä sisäpiiriläiset on jaettu kahteen kategoriaan: ilmoitusvelvollisiin johtohenkilöihin ja hankekohtaisiin sisäpiiriläisiin.

Johtohenkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka on jäsen liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimessä. Johtohenkilöllä tarkoitetaan myös ylemmän tason johtajaa, jolla on säännöllinen pääsy kyseistä yhteisöä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia yhtiöön vaikuttavia päätöksiä. Keskisuomalainen Oyj:n johtohenkilöt muodostuvat hallituksesta, toimitusjohtajasta ja konsernin johtoryhmästä. Yhtiö on laatinut ja ylläpitää rekisteriä kaikista johtohenkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista. Rekisteri ei ole julkinen.

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä Keskisuomalainen Oyj pitää puolestaan hankekohtaisia sisäpiirirekisterejä, jotka eivät ole julkisia.

Keskisuomalainen Oyj:n johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Keskisuomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä ennen Keskisuomalainen Oyj:n puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä.

Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiirihallinnosta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n talousjohtaja ja sisäpiirihallintoa hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteeri.

Lähipiiripolitiikka

Keskisuomalainen Oyj noudattaa lähipiiritoimiin liittyvää lain-säädäntöä ja pakottavia säännöksiä sekä varmistaa, että kaikkia lähipiiritoimiin liitettjä vaatimuksia noudatetaan yhtiössä. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt lähipiiripolitiikan.

Keskisuomalainen Oyj on määrittänyt lähipiiriinsä kuuluvat tahot ja yhtiö pitää lähipiiristä asianmukaista rekisteriä. Keskisuomalainen Oyj voi tehdä lähipiirinsä kanssa liiketoimia, mikäli ne ovat tavanomaista liiketoimintaa ja se tehdään normaalein kaupallisin ehdoin Keskisuomalainen Oyj:n päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

Keskisuomalainen Oyj seuraa lähipiiritoimia säännöllisesti. Keskisuomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on velvollisuus ilmoittaa suunnitelluista lähipiiriliiketoimista Keskisuomalainen Oyj:lle viipymättä. Lähipiiriliiketoimista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

Tilintarkastus

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2022 varsinainen yhtiökokous 28.4.2022 valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2022 tilintarkastuksesta 180 t€ ja muista palveluista 15 t€.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen-konsernin ulkoisesta tiedottamisesta ja sijoittajainformaatiosta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Yhtiö julkaisee vuosittain vuosikertomuksen, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, palkitsemisraportin sekä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com.

Keskisuomalainen Oyj:n vuosikertomus vuodelta 2022, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisraportin sekä vastuullisuusraportin julkaistaan viikolla 13, mikä alkaa 27.3.2023. Vuosikertomus löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com.

PALKITSEMISRAPORTTI

TILIKAUDELTA 1.1–31.12.2022

1. Johdanto

Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1–31.12.2022 on valmisteltu lainsäädännön vaatimusten ja hallinnointikoodin mukaisesti. Raportissa kuvataan yhtiön toimielinten eli hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen Kaupparekisteriin rekisteröidyn toimitusjohtajan sijaisen palkitseminen vuoden 2022 aikana.

Keskisuomalainen Oyj:n toimielinten palkitsemisessa on noudatettu Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 29.5.2020 hyväksyttyä palkitsemispolitiikkaa. Yhtiökokouksen hyväksymä palkitsemispolitiikka on voimassa vuoden 2024 yhtiökokoukseen asti.

Hallituksen jäsenten palkitseminen on suoritettu yhtiökokouksessa tehtyjen palkitsemispäätösten mukaisesti. Keskisuomalainen-konsernin hallituksen palkitsemisvaliokunta on tehnyt toimitusjohtajan palkitsemisessa päätökset Keskisuomalainen Oyj:n palkitsemispolitiikan mukaisesti. Toimitusjohtajalle maksettu palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta luontaisestiuineen ja muuttuvasta palkitsemisesta, joka sisältää vuosittaisen tulospalkitsemisen.

Toimitusjohtajan palkitseminen on ollut yhtiön toimiala, koko ja kehitys huomioiden kilpailukykyisellä ja kannustavalla tasolla ja muuttuvan palkanosan avulla huolehditaan yrityksen taloudellisen menestyksen ja pitkän aikavälin kehityksen riittävää painoarvoa ja merkitystä toimitusjohtajalle.

Taulukossa vertaillaan viideltä tilikaudelta hallituksen ja toimitusjohtajan palkkioiden kehityksestä työntekijöiden keskimääräiseen palkitsemiseen ja yhtiön taloudelliseen kehitykseen.

Palkkioiden keskimääräinen vuotuinen muutos 2018–2022

Hallituksen palkkiot	2,0 %
Toimitusjohtajan palkkiot	11,6 %
Työntekijöiden palkitseminen	2,3 %
Yhtiön taloudellinen kehittyminen	13,4 %

Työntekijöiden palkitsemisen kehityksessä on vuosilta 2019–2022 huomioitu Suomen Suoramainonta -alikonsernin palkkojen osalta toimihenkilöt ja työntekijät. Suoriteperusteisessa palkkauksessa olevia jakajia ei ole huomioitu.

Hallituksen palkkiokehityksessä on huomioitu hallituksen pienentyminen 8 henkilöstä 7 henkilöön sekä eliminoitu toimitusjohtajalle maksettu hallituspalkkio vuodelta 2018.

Konsernin taloudellinen kehittyminen on laskettu käyttökateen perusteella.

2. Hallituksen palkkiot tilikaudelta 1.1.-31.12.2022

Hallituksen palkkiot olivat 1.1-31.12.2022 seuraavat: hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 3.500,00 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 1.900,00 euroa ja jäsenen kuukausipalkkio on 1.750,00 euroa. Kokouspalkkio puheenjohtajalle on 600,00 euroa kokoukselta ja muille jäsenille 500,00 euroa kokoukselta. Jos hallituksen jäsen on työsuhteessa yhtiöön, hallituksen palkkiota ei makseta.

Keskisuomalaisen hallituksen jäsenille maksetut palkkiot tilikaudella 1.1-31.12.2022 olivat:

Tilikausi 2022 Keskisuomalainen Oyj:n hallitus	Kiinteä palkkio euroa	Kokouspalkkiot euroa	Yhteensä euroa
Leena Hautsalo	42 000	7 200	49 200
Pekka Haltia	21 000	6 000	27 000
Kalle Kautto	21 000	6 000	27 000
Jaakko Kurikka	22 800	5 500	28 300
Mikko Paananen	21 000	6 000	27 000
Riitta Vesterinen-Virtanen	21 000	6 000	27 000
Vesa-Pekka Kangaskorpi			0
Yhteensä	148 800	36 700	185 500

3. Toimitusjohtajan palkitseminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan palkitseminen koostui kiinteästä peruspalkasta luontaisetuineen sekä muuttuvasta lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä, joka koostuu vuosittaisesta tulospalkkiosta. Vuosittaisen tulospalkkion enimmäismäärä on 70 % kiinteästä perusvuosipalkasta. Tulospalkkion kriteerit ja tavoitteet kuvastavat yhtiön taloudellista ja operatiivista suoriutumista kussakin markkinassa sekä yhtiön kykyä saavuttaa strategisia kasvutavoitteitaan. Tavoitteiden tulee palkita yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja tukea osaltaan yhtiön omistaja-arvon ylläpitämistä ja kasvattamista.

Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorvelle maksettiin tilikauden aikana kiinteää palkkaa luontaisetuineen yhteensä 487.229,82 euroa. Tulospalkkiota maksettiin 302.568,00 euroa ja se on 62,1 % kiinteästä perusvuosipalkasta.

Tulospalkkion maksamisen kriteerinä on ollut yhtiön menestyminen eri mittareilla tarkasteltuna ja omistaja-arvon ylläpitämistä ja kasvattamista tukeneet toimet.

Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 33.236,20 euroa vuonna 2022.

Toimitusjohtajan kiinteään palkitsemiseen kuuluu luontaisesti yhteensä 2.694,44 euroa, jotka muodostuvat puhelinedusta ja sairauskuluvakuutuksesta.

Keskisuomalainen Oyj:n
**hallitus ja
johtoryhmä**

Liitu

Pekka Haltia
hallituksen jäsen

Mikko Paananen
hallituksen jäsen

Leena Hautsalo
hallituksen
puheenjohtaja

2022

**Vesa-Pekka
Kangaskorpi**
hallituksen jäsen

Kalle Kautto
hallituksen jäsen

**Riitta
Vesterinen-Virtanen**
hallituksen jäsen

Jaakko Kurikka
hallituksen
varapuheenjohtaja

Hallitus

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Leena Hautsalo

s. 1969, FM, EMBA

Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2000–, varapuheenjohtaja 2012–2016, puheenjohtaja 2017–

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2012–2016, puheenjohtaja 2017–

Keskeiset luottamustoimet

- Heebeli Oy, hallituksen puheenjohtaja 2015–2016, jäsen 2016–
- Jyväskylän Kesä -festivaali, hallituksen jäsen 2007–, puheenjohtaja 2016–
- Jyväskylän yliopistosäätiö sr, hallintoneuvoston jäsen 2022–
- Keski-Suomen kauppakamari, Digitalisaatio ja uudet liiketoiminnat -valiokunta, jäsen 2020–

Keskeinen työkokemus

- Heebeli Oy, toimitusjohtaja 2016–
- Wiisuri Oy, toimitusjohtaja 2007–2015

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 560 kpl

A-osake: 400 kpl

HALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJA

Jaakko Kurikka

s. 1975, DI

Kotipaikka Äänekoski

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2005–2016, varapuheenjohtaja 2017–

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2017–

Keskeiset luottamustoimet

- Kurikka Timber Oy, hallituksen puheenjohtaja 2001–2012, jäsen 2012–
- Kurikka Flight Oy, hallituksen puheenjohtaja 2018–
- Kurikka-Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004–
- Laukaan Peurunkagolf Oy, hallituksen puheenjohtaja 2022–

Keskeinen työkokemus

- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja 2000–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 32 752 kpl

A-osake: 27 055 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Pekka Haltia

s. 1959, insinööri
Kotipaikka Helsinki

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2009–

Keskeiset luottamustoimet

- Keiteleen kalatalousalue, hallituksen jäsen 2019–

Keskeinen työkokemus

- Oy Lindell Ab/Staples Finland Oy, avainasiakaspäällikkö 1986–2014
- Metsätalousyrittäjä 1977–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 56 244 kpl
A-osake: 18 094 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Kalle Kautto

s. 1971, DI, MMM
Kotipaikka Viitasaari

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2006–

Keskeiset luottamustoimet

- Viitasaaren Reserviupseerit ry, hallituksen puheenjohtaja 2017–
- Viitasaaren Ampujat ry, johtokunnan sihteeri 2016–

Keskeinen työkokemus

- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, toimitusjohtaja 2011–
- Maa- ja metsätalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 48 311 kpl
A-osake: 13 171 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Mikko Paananen

s. 1963, KTM, OTM, varatuomari
Kotipaikka Iisalmi

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2001–,
varapuheenjohtaja 2010–2012

Keskeiset luottamustoimet

- Kuopion alueen kauppakamari, hallituksen jäsen 2021–
- Kuopion alueen kauppakamari Ylä-Savon osasto, hallituksen jäsen 2019–, varapuheenjohtaja 2021–
- Kaisanet Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2011–
- Puhelinosuuskunta IPY, hallituksen jäsen 2010–

Keskeinen työkokemus

- Ylä-Savon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2017–
- Ylä-Savon Osuuspankki, liiketoimintajohtaja 2015–2017
- Säästöpankki Optia, toimitusjohtaja 2014–2015
- Olvi Oyj, johtaja 2009–2013
- Ponsse Oyj, talousjohtaja 2002–2009

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 12 280 kpl

A-osake: 8 280 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Riitta Vesterinen-Virtanen

s. 1982, Y0-merkonomi
Kotipaikka Laukaa

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2017–,

Keskeiset luottamustoimet

- Perttulan tila Oy, hallituksen puheenjohtaja 2016, jäsen 2017–

Keskeinen työkokemus

- Perttulan tila Oy, toimitusjohtaja 2017–
- Maa- ja metsätalousyrittäjä 2016–
- Taloushallinnon työtehtävät 2008–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 3 183 kpl

A-osake: 2 542 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Vesa-Pekka Kangaskorpi

s. 1963, KTM

Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996–,
puheenjohtaja 2002–2010

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010–,
puheenjohtaja 2017–2021, varapuheenjohtaja 2021–
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016–
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000–
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010–
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen,
hallituksen jäsen 2021–
- Keski-Suomen keskuskauppamari,
hallituksen varapuheenjohtaja 2020–
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017–
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013–
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry,
valtuuskunnan jäsen 2020–
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014–, puheenjohtaja 2016–
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008–
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021–
- Saksan Kunniakonsuli 2014–
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö,
varapuheenjohtaja 2018–2023
- Utismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010–,
puheenjohtaja 2014–2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers),
hallituksen jäsen 2014–

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010–
- Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010–,
johtoryhmän puheenjohtaja 2010–
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993–2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989–1993

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 231 654 kpl

A-osake: 203 505 kpl

Pekka Mervola
journalistinen johtaja

Ida Lindroos
johtoryhmän
sihteeri

Jarmo Koskinen
henkilöstöjohtaja

**Erkki
Summanen**
liiketoiminta-
johtaja

Kirsi Hakaniemi
digitaalisen
liiketoiminnan johtaja

2022

**Vesa-Pekka
Kangaskorpi**
konsernijohtaja

Heikki Linnavirta
talousjohtaja

**Mikko
Pakarinen**
kaupallinen
johtaja

Johtoryhmä

KONSERNIJOHTAJA

Vesa-Pekka Kangaskorpi

s. 1963, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010–
- Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010–, johtoryhmän puheenjohtaja 2010–
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993–2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989–1993

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010–, puheenjohtaja 2017–2021, varapuheenjohtaja 2021–
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016–
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000–
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010–
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021–
- Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996–, puheenjohtaja 2002–2010
- Keski-Suomen keskuskauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020–
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017–
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013–
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020–
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014–, puheenjohtaja 2016–
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008–
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021–
- Saksan Kunniakonsuli 2014–
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018–2023
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010–, puheenjohtaja 2014–2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: 231 654 kpl
A-osake: 203 505 kpl

LIIKETOIMINTAJOHTAJA

Erkki Summanen

s. 1961, DI
Kotipaikka Kuopio

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2004–, liiketoimintajohtaja 2016–

Keskeiset luottamustoimet

- Media Audit Finland Oy, hallituksen jäsen 2020–
- Myyntimestarit Oy, hallituksen jäsen 2019–, hallituksen puheenjohtaja 2020, 2022
- Mediapooli, Graafisen viestinnän ryhmä, puheenjohtaja 2014–2022, jäsen 2002–
- Uutismedian Liitto ry, Jakelun edunvalvontaryhmä, jäsen 2014–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

TALOUSJOHTAJA

Heikki Linnavirta

s. 1965, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, talousjohtaja 2005–
- Elisa Oyj, aluejohtaja 2005
- Yomi Oyj, talous- ja hallintojohtaja 2003–2004
- Flexlink Automation Oy, johtaja 2001–2003
- Metso Paper Oy, Business Controller 2000–2001
- Valmet Oyj/Metso Oyj, projektipäällikkö, sisäinen tarkastaja, laskentapäällikkö 1990–2000

Keskeiset luottamustoimet

- Adfore Technologies Oy, hallituksen jäsen 2021–
- Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö, hallituksen jäsen 2018–
- RamonEdge Oy, hallituksen puheenjohtaja 2020–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

JOURNALISTINEN JOHTAJA

Pekka Mervola

s. 1965, FT
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2008–, journalistinen johtaja 2017–
- Sanomalehti Keskisuomalainen, päätoimittaja 2008–

Keskeiset luottamustoimet

- Jyväskylän yliopiston yliopistosäätiön valtuuskunta, jäsen 2005–
- STT-Lehtikuva Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009–

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

KAUPALLINEN JOHTAJA

Mikko Pakarinen

s. 1973, tradenomi
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, kaupallinen johtaja 2018–
- Nordea, aluejohtaja Järvi-Suomi 2014–2018
- Nordea, yrityskonttorin johtaja
Mannerheimintie 7, Helsinki 2010–2014

Keskeiset luottamustoimet

- Kantar TNS Oy, Mediamainonnan ohjausryhmä, jäsen 2021–
- Kärkimedia Oy, hallituksen jäsen 2020–
- LAURA Rekrytointi Oy, hallituksen jäsen 2021–

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

DIGITAALISEN LIIKETOIMINNAN JOHTAJA

Kirsi Hakaniemi

s. 1978, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj,
digitaalisen liiketoiminnan johtaja 2015–
- Sanomalehti Keski-suomalainen,
verkkoliiketoiminnan päällikkö 2010–2014
- Reuters Institute for the Study of Journalism,
journalist fellow 2013–2014

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Interactive Oy, hallituksen jäsen 2021–
- Medialiitto ry, teknologiaryhmä, jäsen 2018–

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

HENKILÖSTÖJOHTAJA

Jarmo Koskinen

s. 1961
Kotipaikka Lappeenranta

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, henkilöstöjohtaja 2019–
- Kaakon Viestintä Oy, johtotehtävät 2018–2019
- Kaakon Viestintä Oy, toimitusjohtaja 2015–2017
- Sanoma Lehtimedia Oy, toimitusjohtaja 2008–2014

Keskeiset luottamustoimet

- Medialiitto ry, työelämävaliokunta, jäsen 2007–2014, 2019–, puheenjohtaja 2014–2018

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 31.12.2022

K-osake: -
A-osake: -

KULUTTAJAMYNNIN JOHTAJA

Milla Hänninen

johtoryhmän jäsen 1.3.2023 alkaen

s. 1977, BBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, kuluttajamyynnin johtaja 2022–
- Telia Finland Oyj, Head of Regional Sales 2019–2022
- Telia Finland Oyj, paikallisjohtaja Keski-Suomi 2014–2022

Keskeiset luottamustoimet

- Uutismedian Liitto ry, Uutismedian kilpailukyky ja mielikuvat -ryhmä, jäsen 2022–

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 1.3.2023

K-osake: -
A-osake: -

Keskisuomalainen Oyj

Etelä-Suomen Media Oy

Keski-Suomen Media Oy

Savon Media Oy

Hämeen Media Oy

Esa Digital Oy

Mediasepät Oy

Kamua Oy

Lehtisepät Oy

Jakelusepät Oy

Tietoykkönen Oy

IROResearch Oy
Tutkimustoimisto

Suomen Lehtiyhtymä Oy

Omnipress Oy

Neonmedia Oy

Väli-Suomen Media Oy

Ilves Jakelu Oy

OÜ Vaba Meedia

Kaakon Viestintä Oy

Kiinteistö Oy Lehtikaari 1

Kiint. Oy Tahko Twinhills 213

Suomen Suoramainonta Oy

SSM Sisä-Suomi Oy

SSM Varsinais-Suomi Oy

SSM Itä-Suomi Oy

SSM Länsi-Suomi Oy

Helsingin Jakelu-Expert Oy

P-S Suorajakelu Oy

Jakelumasters Oy

Jakelujuniorit Oy

Suora Lähetys Oy

Osakkuusyhtiöt

Myyntimestarit Oy (31,63 %)

Arena Partners Oy (41,21 %)

Jyväskylän Messut Oy (26,32 %)

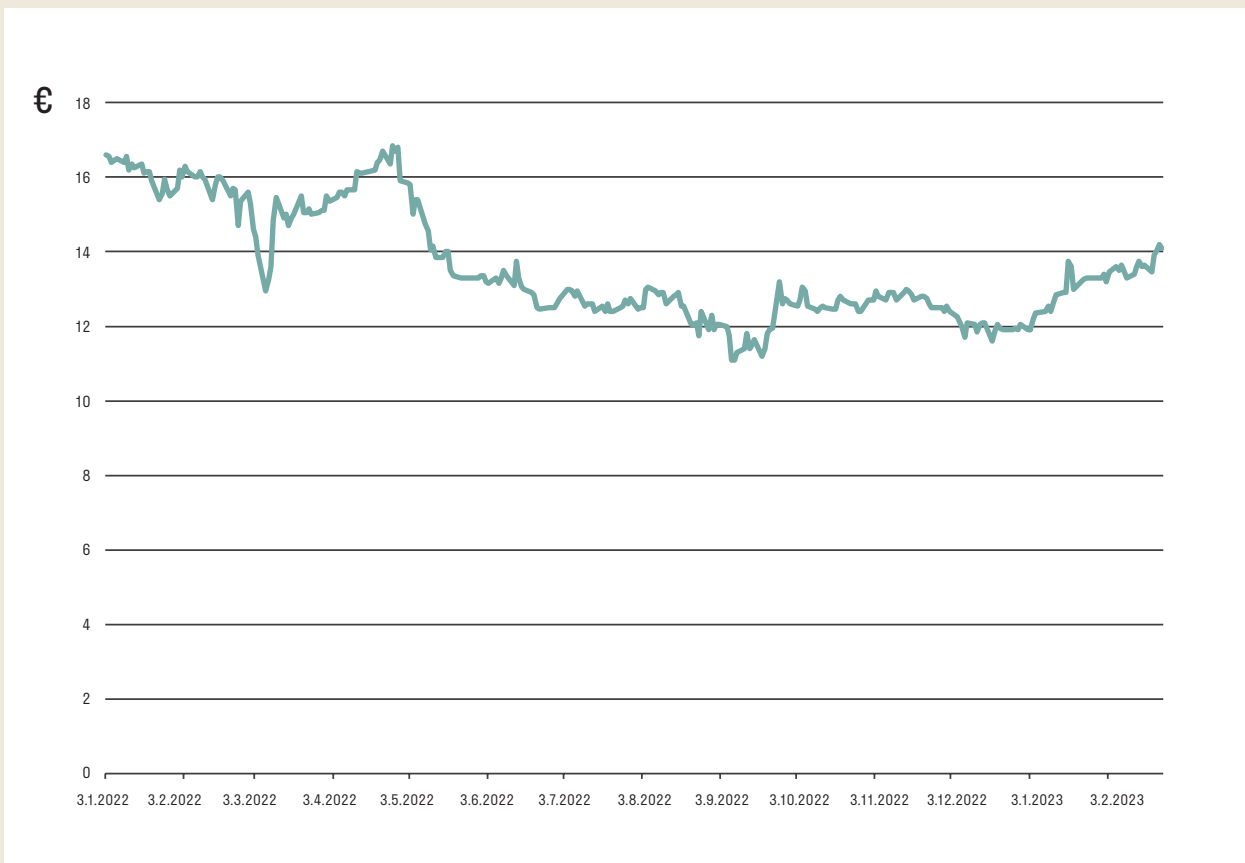
Kärkimedia Oy (47,06 %)

Hämeen Ääni Oy (40,00 %)

Länsi-Uudenmaan
Mainosjakelu Oy (35,00 %)

Oulu-Suorajakelu Oy (50,00 %)

Keskisuomalainen Oyj:n A-osakkeen kurssikehitys Helsingin pörssissä 2022–2023 alku

Mediakonserni Keskisuomalaisen historia

1871

Ensimmäinen
Keski-Suomi
-lehti ilmestyi.

1918

Lehti ilmestyi
ensimmäistä kertaa
Keskisuomalainen
-nimellä.

1932

Keskisuomalainen
myytiin Saarijärven Paavon
tukiyhtiölle Oy Keskimaalle.

1942

Keskisuomalainen
alkoi ilmestyä
joka päivä.

1963

Oy Keskimaa -nimi
muutettiin
Oy Keskisuomalaiseksi.

1968

Muutto
Kauppakadulta
uuteen
toimitaloon
Aholaitaan.

1973

Keskisuomalainen
siirtyi nykyisinkin
käytettävään
offset-paino-
tekniikkaan.

1991

Keskisuomalaisesta Suomen vanhin suomenkielinen sanomalehti Uuden Suomen lakkauttamisen johdosta.

1986

Julistautuminen sitoutumattomaksi lehdeksi.

2013

Suomen Lehtiyhtymän osto.

2016

Mediatalo ESan osto.

1994

Keskisuomalainen ilmestyi nelivärisenä.

2018

IRORearchin, Neonmedian ja Suomen Suoramainonnan osto.

1996

Keskisuomalainen julkaistiin verkkolehdenä.

2019

Kaakon Viestinnän sekä Loviisan Sanomien ja Pyhtäänlehden osto.

1999

Keskisuomalainen Oyj meni pörssiin.

2020

Mikkelin Kaupunkilehden, Keski-Häme-lehden sekä Karprintin paikallis- ja kaupunkilehtien osto.

Radio Keskisuomalainen ja Savon Aallot aloittivat toimintansa.

2001

Savon Mediat Oy:n osake-enemmistön osto.

2021

Keskisuomalainen täytti 150 vuotta.

Hämeen Sanomien osto.

2003

Ensimmäinen näköislehti julkaistiin verkossa.

2022

Savon Painon osto.

Varhaisjakelun myynti Postille.

Lehtien ulkoasu-uudistus.

2007

Savon Mediat Oy sulautui Keskisuomalainen Oyj:öön.

Vuosikertomus 2022

Jyväskylässä 31.3.2023
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus

Leena Hautsalo
puheenjohtaja

Jaakko Kurikka
varapuheenjohtaja

Pekka Haltia
jäsen

Vesa-Pekka Kangaskorpi
jäsen

Kalle Kautto
jäsen

Mikko Paananen
jäsen

Riitta Vesterinen-Virtanen
jäsen

YHTEISTYÖSSÄ:

Sisällöntuotanto
Visuaalinen suunnittelu ja taitto
Kuvat

kamua

Paino

**LEHTI
SEPÄT**

KESKISUOMALAINEN OYJ

Aholaidantie 3, PL 159, 40101 Jyväskylä
p. 014 622 000

www.keskisuomalainen.com

